WESTERN ROMAN

LASSO

Cijena 200 d broj 705

VPA

MacLeod Raine:

GLASNIK MIRA

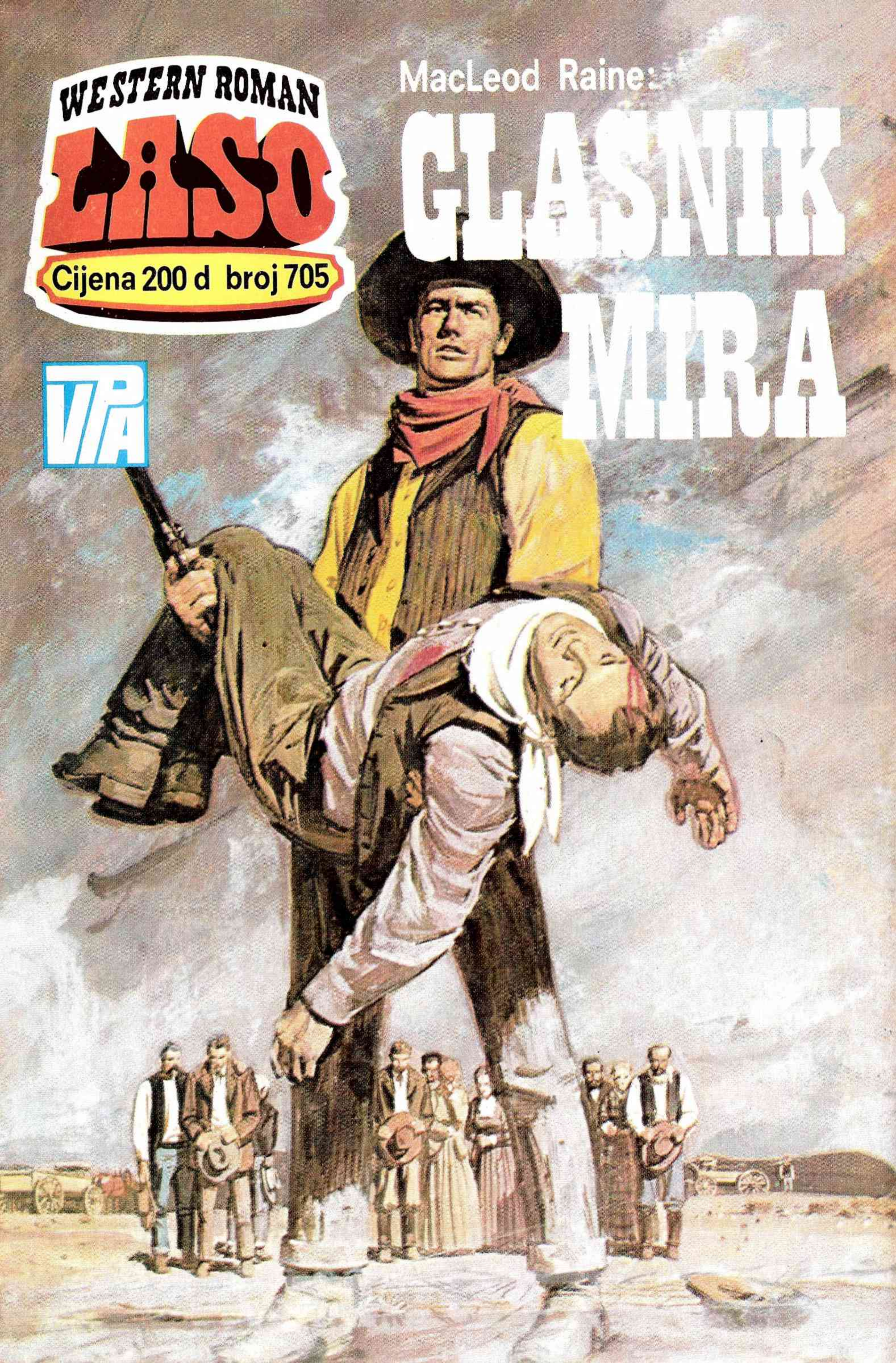

Mac Leod Raine

GLASNIK MIRA

VJESNIKOVA
PRESS
AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika Poslovodnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) – OOUR Informativno-revijalna izdanja (direktor Stevo Maoduš)
Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4
Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555
Telex: 21.121 YU VSK
Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.), Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl. i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac (pomoćnik gl. i odg. urednika)
Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotacija i OOUR TM

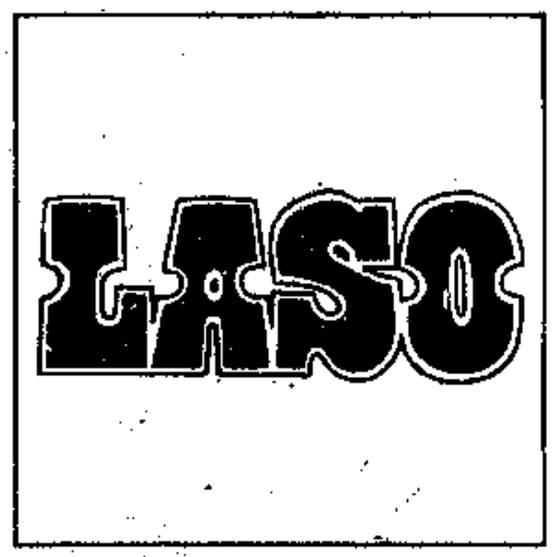

Urednik: Milivoj Pašiček
Grafički urednik: Ivica Bartolić

Mac Leod Raine: **Glasnik mira**
Naslov originala: To ride the river with
Copyright: VPA
Recenzija: Ida Biard
Prijevod: Branimir Gašparov
Laso broj 705 izlazi 17. 4. 1987. u nakladi od 66.250 primjeraka.

I

Zrake sunca probijale su se kroz grmlje meskite kad je Ruth izjahala iz Arroya. U jutarnjem je svjetlu prašina, što se dizala s pustinjskog pijeska finija od najfinijeg brašna, davala atmosferi ružičastu boju. Valovi topline zračili su već s tla, ali vjetar koji je dodirivao djevojčine obraze bio je još hladan i svjež.

Zemlja se zazelenjela nakon proljetne kiše. Ruth Chiswick je duboko udisala. Imala je velikih briga. Znala je da njenog oca neprestano ugrožavaju kradljivci stoke iz Tail Holta, a on, umjesto da pričeka dok ih uzmogne uništiti, otvoreno je prijetio i prkosio. Bilo je besmisleno svađati se s njim zbog toga. Za njega, bivšeg oficira graničara, ovdje nije bilo povlačenja.

Ruth se činilo da je otac u velikoj opasnosti. Morala ga je spasiti po svaku cijenu i vjerovala je da je našla put za to. Debeli Sherman Howard bio je vođa bandita, ali koliko je ona znala zadržavao se u okvirima zakona. Kad bi on naredio da njegovi ljudi ne diraju goveda LC, kradljivci stoke bi ga poslušali. Onda bi bio mir na pašnjacima.

Sherman Howard imao je sina, tamnoputoga, lijepoga klipana vesela osmijeha. Ruth je ocijenila da bi mogla dobro podnositi Loua Howarda. A i on joj je dao do znanja da je ona žena koja bi ga mogla držati na pravom putu.

Ruth je razmišljala o tome. Pri njihovu posljednjem susretu Lou ju je poljubio. Nevoljko ga je odgurnula, ali kad je sama razmislila o poljupcu, znala je da njena zlovolja nije bila iskrena.

Jedan je mladić izjahao iz grmlja meskite i podigao ruku na pozdrav.

Odmah ga je prepoznala i prošla ju je neka čudna jeza. On je zapravo za nju ipak bio stranac, premda bi najvjerovatnije trebao postati najvažniji čovjek u njenom životu.

– Već sam se pobojao da nećeš doći – rekao je i poljubio joj ruku.

Ruth ju je zbunjeno povukla. Ljubljenje ruke bilo je na granici nešto neuobičajeno.

– Rekla sam da ću doći – podsjetila ga je. – No ne mogu ostati dulje od jedne minute.

– Pa možeš barem sići s konja. Molim te, Ruth!

Ruth je znala što on hoće i uhvatila priliku. Izravno ga je upitala i osjetila kako joj crvenilo udara u lice.

– Jesi li ti sasvim siguran, da ti i ja...?

– Naravno. – Pogledao ju je nabrana čela. Trideset milja je jahao da bi je sreo, a ona mu ne da ni blizu. – Sjaši da razgovaramo, Ruth. Ako se želimo vjenčati, moraš me slijediti kući, moraš dopustiti da te otmem. To će opametiti naše očeve.

– Imaš pravo. Ali ja ne poznajem tebe ni ti mene – odvratila je.

– Ja tebe poznajem – odvratio je – ti si najljepša djevojka u okrugu. Ja sve znam o tebi, a ti znaš sve o meni.

Ruth je kliznula sa sedla i stala kraj njega. On ju je zagrlio, ali se ona brzo oslobodila.

– Budi strpljiv – molila ga je. – Ja sam zabrinuta, Lou. Ne znam da

li je ispravno to što radimo. Bojim se.

Pokušao ju je umiriti obećanjima. On bi je usrećio, on bi pomirio njihove očeve. Ne bi više bilo nikakvog rata na pašnjacima. On bi zaboravio i sve druge djevojke i bio bi joj najbolji muž.

— Ali to je ipak za cijeli život — rekla je tiho. — Ako nešto pogriješimo...

— Nećemo pogriješiti — prekinuo ju je. — Poći ću pravim putem i postupat ću s tobom kao princezom. Ti se ništa ne brini.

Ona se ipak zabrinula dok su razgovarali o pripremama za otmicu. Na srcu joj je ležao veliki teret dok je jahala prema Arroyu.

II

Pred kraj tog vrućeg dana došao je u Tail Holt neki čovjek jašući na velikom vrancu. Prašina i znoj pokrivali su jahačevo lice i slabine konja.

Jahač je sjahao pred prodavaonicom Jella Sangera, omotao je uzde oko ograde i ogledao se po ulici. Tail Holt je drijemao na suncu kasnog poslijepodneva. Grad je bio pusto mjesto, bez obzira na tucet kaubojskih konja što su stajali do ograde ispod krova (latnog grumena) saluna i igračnice Curta Dobbsa.

Stranac se sporo okrenuo i zveckajući mamuzama ušao u Sangerovu prodavaonicu. Osim maloga, ćelavog vlasnika bila su prisutna još dva kauboja. Lijeno su se naslanjali na tezgu. Kad je stranac ušao, razgovor je prestao i sva trojica su ga pogledala. Vidjeli su čovjeka srednje visine, potamnjela lica i orlovskoga nosa, svijetlosivih očiju. Čovjek je mogao imati trideset godina, možda godinu-dvije manje. Kad je odložio prašnjavi šešir, pokazala se gusta crvenosmeđa kosa.

Grla slijepljenog prašinom putnik je promuklo progovorio:

— Kutiju rajčica.

Sanger je sjekiricom otvorio jednu kutiju.

— Prilično je vruće u pustinji — rekao je.

Čovjek orlovskog nosa popio je sok iz kutije, a zatim izvadio iz nje jednu rajčicu.

— Počinje biti — odvratio je.

— Dolazite iz daleka? — promrmljao je jedan od kauboja.

Čovjek orlovska nosa nije odgovorio već ga je samo pogledao. Tada se ponovo okrenuo Sangeru:

— Da, gospodine, bilo je vruće i suho — rekao je otegnuto.

— Da, ta pustinja — suglasio se drugi kauboj, dugonogi čovjek opuštene čeljusti. — Dakle, ja idem, Mile High.

— Yo tambien, Side — odgovorio je veliki čovjek i uspravio se. — Sangeru, uzet ću još jedan paketić duhana za žvakanje.

Zatim je za Sidom izišao iz zgrade.

— Grad je prilično miran — rekao je stranac.

— Uvečer postaje življi — odvratio je Sanger.

Sa svog mjesta uz tezgu čovjek crvenosmeđe kose mogao je vidjeti kako kauboji odmjeravaju njegova konja.

— Dvostruki pojas — to je Teksašanin — rekao je Mile High.

— Da, i nije nikakav zelembač.

Sid je motao cigaretu.

— Sigurno nije, prilično je čvrst.

Veliki čovjek rekao je još nešto, tiho. Sid je odgovorio oštrim smijehom.

— To ne bih znao.

Nakon toga odvukli su se preko ulice do (latnoga grumena)ç

Sanger je svojim crnim očima iznenađeno promatrao dvije osobe, koje su tada ušle u prodavaonicu.

— Dobra večer, gospođice Chiswick, dobra večer, Lou — pozdravio ih je.

Čovjek kojeg je on nazvao Lou povukao je vlasnika prodavaonice u stranu da bi s njim nešto šaptom razgovarao. Nosio je nove hlače od baršuna, prekrasne visoke čizme, skupi sombrero i purpurnocrvenu svilenkastu košulju, kojoj je oko ovratnika svezao brokatnu mara-

mu s točkicama. Njegovo tamnoputo, lijepo lice, imalo je mrzovoljan izgled. Čovjeku orlovskog nosa izgledao je kao kicoš i površan momak.

Djevojka ga je više zanimala. Činila mu se izuzetnom osobom. U njenim živahnim očima nazirala se suzdržana strast.

Odlomak tihog razgovora stranac je ipak čuo.

— ... Spicer nas mora čekati u pansionu Ma Presnall... i to uraditi — hoćemo do mraka u Tough Nut.

— Hoćeš li ovdje provesti dan? — upitala je djevojka svog pratioca, a njezin glas nije baš zvučio prijateljski.

— Samo ću sa Sangerom sve srediti, Ruth — odvratio je mladić razdraženo. — Ne mogu to brže završiti.

Djevojka nije odgovorila. Nestrpljivo je zabacila jednu kovrču, koja joj je pala na čelo s mekih valova tamne kose, zamršene u toku dugog jahanja.

S ulice je najednom zapraskao niz pucnjeva. Tri čovjeka brzo su ušla na vrata. Jedan jahač galopirao je duž prašnjave ulice, držao je revolver u ruci i bacio šešir u zrak.

— Hi-ji! Jupiii! Sklanjajte mi se s puta!

— Pender je opet pijan — rekao je Sanger. — Grozan je kad je nakresan. Evo ga, opet se vraća ulicom. Oh, on ulazi unutra!

— Brzo u zaklon, Ruth! — povikao je mladić i skočio iza tezge. — Ovamo, straga, brzo, brzo!

Jedna strančeva ruka obuhvatila je djevojku oko struka, podigla je i gurnula iza vreća s krumpirom.

Pijanac je utjerao svoga konja u prodavaonicu.

— Hej, Sangeru, sine kiselih krastavaca, gdje si? Želim metaka, ali odmah!

Vlasnik radnje, koji je ležao ispod tezge, nije se micao. Na vrijeme se sagnuo da ga nije mogao vidjeti.

Čovjek orlovska nosa, rđavocrvene kose, stajao je kraj nekoliko vreća krumpira.

— Do vraga, tko si ti, riđa lisica? — upitao je Pender. — Gdje je ćelavi Sanger?

Nije čekao odgovor već je izvadio pušku i načinio mecima nekoliko rupa u metalnom posuđu obješenom na zidu. U sljedećem trenutku kolt 44 bio je u ruci čovjeka koji je stajao iza vreća s krumpirom. No premda je oružje bilo upereno u pijanu budalu, ono nije opalilo. Preplašeni konj propeo se prednjim nogama i jednu nogu jahača pritisnuo uz tezgu. Životinja je zatim jurila okolo, zbacila Pendera sa sedla i izjurila iz radnje. Pijanac je ustao, podigao pušku i pošao za konjem. Zapucao je na ždrijepca, koji je u oblaku prašine jurio niz ulicu. Očito je već bio zaboravio što je htio kupiti, jer je odšepao do kaubojskih konja pred (latnim grumenom) izabrao jednoga, bacio se u sedlo i odjahao divlje vičući.

Tek sad se oprezno pojavila Sangerova ćelava glava.

— Otišao je vatreni stroj — polako je rekao čovjek orlovskog nosa, pružio je ruku djevojci i pomogao joj da iziđe iz skrovišta.

Ruth Chiswick ubrzano je disala, a obrazi su joj još bili blijedi. Čovjek s kojim je htjela pobjeći pomaljao se iza tezge držeći revolver u ruci.

— Ja bih tu ptičicu sigurno sredio, ali sam vidio da ne misli ozbiljno — hvalio se Lou Howard.

Ruth ga je pogledala prezirno. Posljednjih je sati ustanovila da je čovjek kojeg je bila izabrala sujetan i glup, a k tome i hvalisavac. Sad joj je također postalo jasno da mu nedostaje hrabrosti, ta jedina vrlina koju na granici moraju imati i dobri i loši ljudi.

— Možda ste ga promatrali kroz kakvu rupu — primijetio je stranac nemarno.

Mladić je odmah planuo.

— Ja nisam vidio da ste vi više učinili.

— Ni ja ni itko drugi — složio se stranac. — Ja sam ostao u skrovištu kao što ste vi savjetovali mladoj dami.

Lou se okrenuo prema Ruth:

– Hajdemo – zlovoljno je rekao – Sanger će poslati Soicera do Ma Presnall.

Stranac se sjetio da je na ulici vidio ploču na kojoj je pisalo da je Al Spicer mirovni sudac. Ruth je tiho progovorila:

– Lou, htjela bih s tobom nasamu razgovarati.

– Dobro – odgovorio je – na putu do hotela.

– Ne, straga u skladištu. – Gotovo je šaptala. Srdito ju je slijedio u malu kancelariju. – Slušaj Lou – molila je. Sad su njene riječi mogli čuti i drugi u prodavaonici – to jednostavno ne ide. Bila sam poludjela kad sam pristala.

– Ali zašto, zašto? Što sam učinio da me sad napuštaš? – žestoko je navaljivao.

– Ja te ne ostavljam na cijedilu. Zar ne možeš shvatiti da se još oboje možemo spasiti?

– Od čega? – pitao je. – Što to sve znači? Jučer smo se bili složili da zajedno pobjegnemo, a sad...

– Jučer sam bila budala – rekla je s gorčinom u glasu.

– Ne možeš se ponašati tako glupavo. Ti si sama tako htjela.

Ruth je pomalo gubila strpljenje.

– Odlučila sam da odjašem kući.

– Ti, glupa gusko! – doviknuo joj je.

Čvrsto ga je pogledala, a onda se okrenula i ušla u prodavaonicu.

– Zovem se Ruth Chiswick – rekla je čovjeku s crvenosmeđom kosom. – Vrlo sam vam zahvalna što ste se pobrinuli za mene.

– Nema razloga, gospođice. Ja sam ovdje stranac, zovem se Jeff Gray.

Lou Howard im je prišao i okrenuo se Ruth.

– Idemo napolje da možemo sami razgovarati.

– Nemam vam više što reći, gospodine – rekla je.

Okrenula se i htjela izići iz prodavaonice, ali onda je ukočeno zastala i pogledala dva muškarca što su jašući dolazila ulicom. Preko ramena je dobacila Howardu: – Bolje je da sad nestaneš. Moj otac je ovdje.

Mladić je pogledao ljude koji su upravo sjahali, zatim je prišao sporednim vratima i nestao.

– Ne shvaćam kako je otac tako brzo saznao – rekla je Ruth i zamišljeno nabrala čelo. – No. to nije važno, ja ću s njim razgovarati.

Sanger je upao:

– Oni idu u »Zlatni grumen«. Njegov predradnik Dan Brand je s njim.

– Zbog čega idu unutra? – pitala je Ruth. – Otac to inače ne radi. Ljudi koji posjećuju salun njegovi su neprijatelji. – Okrenula se Grayu i on je opazio da je bijela kao kreda. – Čini se da traži svađu. Osim toga, zacijelo je čuo da bježim i došao je da pozove Sherma Howarda na odgovornost. Poći ću k njemu.

Gray je kimao. Pristojne djevojke nemaju što raditi u salunu poput »Zlatnog grumena«. Čuo je sebe kako joj govori da će to učiniti on umjesto nje.

– Pazite da se ocu ne dogodi nikakvo zlo – molila ga je.

– Sve će biti u redu – umirivao ju je.

Gray je izišao iz prodavaonice i pošao preko ulice u »Zlatni grumen«.

III

Veliki debeo čovjek širokih ramena, koji je slagao pasijans, podigao je glavu kad su u »Zlatni grumen« ušli Sid i Mile High. Mahnuo im je rukom da mu priđu.

– Kakva je to pucnjava bila? – upitao je.

Jedan od ljudi koji je kod pokrajnog stola igrao poker, naslonio se unazad da bi čuo odgovor.

– Jim Pender je opet poludio – odvrati Sid. – Htio je očistiti grad, Sherme.

Sherman Howard gledao je u karte nabrana čela.

– Jednom će taj momak otići predaleko.

Čovjek uz pokerski stol, visok, širokih ramena i crne valovite kose, rekao je:

– On je ovdje samo u kratkom posjetu.

– Mislim da si odviše lajav, Curly – primijetio je Mile High i tiho dodao: – Neki stranac je u našoj sredini.

– Gdje? – upitao je Curly.

– Preko kod Sangera. Došao je na velikom vrancu, čini se iz daleka.

– Kakav je to čovjek? – zapitao je Howard.

– Crvenokos i prilično čvrst. Revolver nosi nisko.

Howard je mahnuo rukom i neki čovjek je prišao od stola za igranje fara. Bio je to vitak, oštrook mladić, Morgan Norris, poznat kao ubojica.

– Neki stranac je preko kod Sangera, Morg – rekao je igrač pasijansa. – Mogao bi se odšetati tamo i procijeniti ga. Ustanovi odakle dolazi, što radi ovdje i koliko ostaje.

Noris se podrugljivo smješkao.

– Ako ga sve to moram pitati, onda je najbolje da odmah povučem revolver.

– To nije potrebno. Budi pametan!

U tom trenutku ušla su u »Zlatni grumen« dva čovjeka. Krajem usana Curly je promrmljao:

– Pogledaj tko nam dolazi!

Ljudi su prestali igrati. Mile High šapćući je opomenuo Morgana Norrisa:

– Morg, drži se podalje, prepusti igru Shermanu.

Muškarci koji su upravo ušli bili su visoki, stari između četrdeset i pedeset godina.

Sherman Howard se smješkao stisnutih usana, podrugljivo. Naslonio se u svojoj stolici, a njegove nedokučive oči bile su upravljene u starijeg od one dvojice.

– Lijepo od tebe što nas posjećuješ, Lee. Ne dolaziš tako često u Tail Holt. Pete, preuzmi narudžbe. Sve na moj račun.

– Ja ne pijem s tobom ni s tvojim ljudima, Howarde – rekao je Lee Chiswick otresito. – Ovdje sam poslovno.

U tom času kroz okretna vrata »Zlatnoga grumena« ušao je onaj stranac koji se predstavio kao Jeff Gray.

– Tail Holt će tvoje poslove pozdraviti dobrodošlicom. Vi uvijek plaćate gotovinom – rekao je Howard bezizražajno. Nije obraćao pažnju na Chiswickovo odbijanje.

– Došao sam objaviti upozorenje da svatko tko krade moja goveda odsad to čini na svoj rizik – odvrati Chiswick grubo. – Naredio sam svojim ljudima da pucaju na kradljivce goveda ako se pojave.

Nakon ovih rančerovih riječi nastala je napeta tišina. Gray je pogledao po prostoriji. Ako se ne vara, tri četvrtine prisutnih bili su kradljivci stoke. Oni su znali svaku jarugu i klanac u kojem je bila lokva ili potočić. Tail Holt bio je glavno sjedište. Ovdje su trošili zaradu iz svoje razbojničke rabote na piće i kockanje. Ovdje su planirali prepade kad bi ponovo htjeli pribaviti novac.

Gray je shvatio da je polovica tih ljudi čekala na znak. Howard im ga je dao. Odlučio se za mirno razračunavanje.

– To je lijepo – rekao je podrugljivo – što ih se prije riješimo, to bolje.

– Možeš reći svima da ću svakog kradljivca, kojeg uhvatim, objesiti na prvom hrastu – naglasi Chiswick.

– Mislite li na nekog određenog, gospodine Chiswick? – upita Morgan Norris.

– Odnosi se na svakog onog koga se tiče.

– U redu, gospodine Chiswick, ako mi možemo pomoći, učiniti ćemo to rado, zar ne, momci?

– Ne želim tvoju pomoć – gorko će Chiswick. – Ja samo tvrdim da ćemo odsad na pašnjacima LC biti u jednoj osobi i šerif, i sudac, i krvnik.

U salunu je bilo petnaestšesnaest ljudi, sve otvrdnuli sinovi granice. Malo ih je pokazivalo pištolje, koji su bili glavni dio njihove opreme, ali je Gray iz dugog iskustva znao da bi se oružje vrlo brzo pojavilo ako bi bilo potrebno.

Dan Brand, predradnik LC-a, nalio je ulje na vatru:

– Momci, nemojte nas pogrešno razumjeti, nismo mi ovdje da bismo započeli nevolju, nego da je spriječimo. Te su krađe postale tako krupne da to LC mora spriječiti ili propasti. Mi ne tvrdimo da znamo tko krade stoku. Kad bismo to znali, naš posao bi bio mnogo lakši.

– Mi to ne znamo, ali možemo naslutiti – grubo ga prekine Chiswick.

Okretna vrata prema igračnici naglo su se otvorila i svi su čuli divlji urlik. Ušao je konj nemirno tapkajući. Jahač, crvena lica, odvažno je uokolo mahao puškom, duga crna kosa padala mu je do ramena. Njegovi obrazi bili su prekriveni resama, a njegov neobičan prsluk okićen.

– Mjesta za divljega Jima Pendera! – vikao je pijanac.

Svi su se pogledi upravili u njega.

– Napolje, budalo! – zapovijedio je Curly.

– Danas je moja noć, u njoj ja urličem! – vikao je Pender. – Ja sam divlji vuk iz Chiricahuae!

Da bi naglasio svoje riječi, podigao je pušku i nanišanio na barmena. Tada se glasno nasmijao, a metak iz njegove puške odletio je u strop. Pola tuceta revolvera tada je prasnulo i Pender je pao sa sedla kao vreća brašna. Norris je stavio u korice revolver, iz kojeg se još pušilo, pa uhvatio uzde konja koji se propinjao. Drugi je dotrčao da mu pomogne. Dvojica su izvela prestrašenu Životinju iz saluna. Sherman Howard kratko je naredio:

– Side, pozovi pogrebnika.

Nitko nije obraćao pažnju na tijelo na podu.

– Ja sam mislio da je ta ptičica samo u kratkom posjetu – rekao je Curly. – Zbilja je drzak kad na mojem konju dolazi ovamo!

Jeff Gray se povukao. Morao je objasniti djevojci da pucnjevi nemaju veze s njenim ocem.

IV

Kauboj Sid je stajao na vratima prodavaonice.

– Ima posla za tebe, Sangeru – rekao je. – Jedan je čovjek ubijen u »Zlatnom grumenu«.

Jeff Gray se kraj njega progurao do blijede djevojke koja se naslonila na tezgu.

– Sve je u redu, gospođice Chiswick – vedro je rekao crvenokosi – nitko osim Pendera nije ozlijeđen.

Ruth je uzdahnula:

– Strahovito sam se bojala – promrmljala je, a riječi su joj zamrle u grlu.

– Side, pomogni mi ponijeti nosila – rekao je Sanger. On je bio i mrtvozornik i pogrebnik.

– Jeste li rekli mojem ocu da sam ovdje? – upitala je Ruth.

– Nisam još imao prilike – odgovorio je Gray.

Ona dvojica izišla su noseći nosila, a Gray je nastavio prigušeno:

– Gospodin Chiswick je u grad došao zbog krađe goveda. Objavljuje ratni pohod na kradljivce. Nego... onaj mladi Howard... da li je on neki rođak Shermanu Howardu?

Ruth je pocrvenjela.

– Njegov sin – rekla je. Zatim je oštro dodala: – Zašto pitate?

– Ako namjeravate ocu pričati o tom malom izletu, radije ga najprije izvedite iz grada.

– Zahvalna sam vam na savjetu, gospodine, a sigurna sam da će i otac biti zahvalan – rekla je s jasnom porugom.

Pretvarao se da nije opazio njenu ljutnju.

– Kad je Pender ušao u »Zlatni grumen«, vaš je otac objavio rat tucetu nitkova koji su samo čekali na znak da ga likvidiraju.

– Čiji znak? – upitala je.

– Čini se da tamo odlučujuću riječ ima Sherm Howard. Shvatite me ispravno, ja igram svoju vlastitu igru i nije me briga da li se smijuljite ili pristajete. Reći ću tom starom čovjeku da je njegova draga kći ovdje, a tada mu vi pričajte priču kakvu god želite.

– Reći ću ono što mi se svida – odvratila je ona zlovoljno.

On se okrenuo i ponovo pošao u igračnicu. Sanger je sad bio tamo glavna ličnost.

– Tko je to učinio, Curly? – upitao je mrtvozornik.

Curly je rukom pošao kroz crnu kosu.

– Ne bih to sigurno mogao reći, Yell. Pola tuceta prisutnih pucalo je na njega. Ujahao je ovamo, zapraskao iz puške i odmah zatim dobio odgovor.

Chiswick je upravo htio izići iz krčme kada ga je Gray zaustavio pokretom ruke.

– Jedan trenutak, gospodine Chiswick.

– Što vi hoćete? – upitao je rančer.

Gray je stišao glas:

– Tamo preko, kod Sangera, nalazi se jedna mlada dama. Kaže da je vaša kći. Htjela bi da dodete onamo.

– Moja kći? Što ona radi ondje?

– Pitajte je sami.

Stranac je prišao baru i naručio pivo.

Chiswick i njegov predradnik izišli su iz krčme. Mile High je uglom usana dobacio svome šefu:

– To je čovjek o kojem sam ti pričao.

Howard je kimnuo. Opazio je da se Curly primaknuo baru. Noris ga je slijedio.

Crnokosi momak je kod barmena naručio piće.

Čovjek s bijelom pregačom izabrao je jednu bocu i gurnuo je preko bara. Curly je natočio i popio piće.

– Vruće je danas – ljubazno je dobacio strancu.

– Tako je – suglasio se Gray.

– Poslovi sa stokom?

– Više-manje. U ovom trenutku sam svakako prilično besposlen.

– Zovem se Connor – rekao je Curly – a ovo ovdje je gospodin Norris.

– Raduje me što sam vas upoznao. Ja sam Jeff Gray, u ovom kraju sam stranac. Norris je motao cigaretu.

– Tough Nut je dobar grad – rekao je – ovih dana cvate. U rudnicima ide izvanredno. Tamo čovjek može zaraditi mnogo novca.

– Nisam rudar – odvratio mu je Gray. Osjetio je skrivenu poruku da odjaše dalje, ali nije na nju obraćao pažnju. – Nisam gradski čovjek. Svoj sam život proveo u poslovima sa stokom. – Ja sam čitao da u zapadnom Teksasu vlada velika suša – napomenuo je Curly.

– Novine tako tvrde.

Mislio sam da ste možda došli odande. Hoćete li kušati moj specijalitet, gospodine Gray?

– Gospodine Connor, da li bih umjesto toga mogao dobiti još jedno pivo? – upitao je Gray. – Danas sam zaista progutao mnogo prašine.

Norris se vratio Howardu.

– Čini mi se da je crvena lisica u bijegu – rekao je. – Vrlo je oprezan. Upravo Curly dolazi s njim k našem stolu.

Nakon predstavljanja Curly je spomenuo rančerovu opomenu.

– Ponašanje starog Chiswicka nije se s godinama ništa poboljšalo.

– Uistinu.

Howard se kratko nasmijao.

– Vjerojatno su krave same nekamo pobjegle. Lee uvijek lako plane.

– Došao je ovamo da nas opomene – rekao je Norris neraspoloženo.

Howardove oči bile su potpuno bezizražajne.

– Lee je jedan od vodećih građa-

na u ovom kraju, Morg. Zašto da s njim imamo briga?

– Chiswick je sasvim u redu, Morg – dodao je Curly nemarno.

Gay je shvatio da su te ljubazne riječi bile upućene samo za njegove uši.

V

Lee Chiswick je svoju kćer našao pred Sangerovom prodavaonicom.

– Što ti radiš ovdje? – upitao je.

Izbjegla je pitanje i rekla:

– Zabrinula sam se za tebe. Vidjela sam tebe i Dana kad ste išli u »Zlatni grumen«, ali nisam imala vremena da vas zadržim.

– Mene da zadržiš? – nabrao je čelo. Zaključio je da je njegova kći očevidno slušala kad su on i Dan pričali o gubitku posljednjeg stada goveda...

– Ja sve znam, ali... ti si tako tvrdoglav oče.

– Pa valjda ne očekuješ da dopustim da mi ovi prljavi lopovi otjeraju četrdeset pet goveda i da ja ništa ne učinim? – žestoko je protestirao.

Preplašila se.

– Ali kad su zapraskali revolveri...

– Oni nisu pucali na mene, mila. – Ponovo se ljutio. – Nisi imala razloga da me slijediš u grad. Mi se držimo dalje od grada, to znaš.

– No, ti se toga nisi držao.

– Do vraga, djevojko, ja sam tvoj otac. Nećeš ti meni govoriti što smijem, a što ne smijem. Jasno?

– Da – rekla je prilično potištено, osobito zato što je mislila na ludost koju je počinila.

– Naravno shvaćam da si zabrinuta zbog mene, mila, ali kad dođem dotle da sam ne budem mogao voditi svoje poslove, zamolit ću te za pomoć. Do tada možeš ostati kod kuće i brinuti se za svoje ručne radove.

Ruth je šutjela. Još je mislila na svoju budalaštinu s Louom Howardom. Nije mogla razumjeti kako je uopće tako daleko došlo. Sad je znala da ga ne voli i da ga nikad nije ni voljela i korila je sebe što već prije nije prozrela njegove slabosti.

Večeras ćemo kod Charleyja Wonga – rekao je Lee Chiswick.

Za jednim stolom restorana, u uglu čekao je Dan Brand. Njemu nasuprot, s druge strane prolaza, sjedio je Gray. Ruth je rukom dotakla rančera da bi mu skrenula pažnju na njega. – Oče, to je gospodin Gray. Kad je onaj pijanac pucajući ušao u Sangerovu prodavaonicu, on se pobrinuo za mene.

– Pobrinuo za tebe? – upitao je Chiswick.

– Da, on me gurnuo iza nekih vreća krumpira i postavio se ispred mene.

Chiswick je pružio ruku Grayu.

– Raduje me što sam vas upoznao, gospodine Gray. Vjerujem da vam se moja kći zahvalila, ali ja to rado činim još jednom.

– Nije vrijedno spomena – suho je rekao krivonosi.

– Ako još niste jeli, biste li sjeli k nama?

Gray je prihvatio poziv.

– Moj predradnik, Dan Brand. Dane, ovo je gospodin Gray.

Dvojica muškaraca su se rukovali i procjenjivali jedan drugog. Chiswick je pokazao praznu stolicu kraj svoje kćeri. Brbljali su usput o govedima, o paši i putovanjima.

– Čini se da ovdje ima mnogo malih rančeva – rekao je Gray.

– Da – potvrdio je Chiswick – u brdima, gdje je prilično slabo, naseljavaju se doseljenici između jaruga i klanaca.

– Vaš ranč leži niže?

– Da, on doseže od doline Swett spring do planina.

– Prema svemu što sam čuo u »Zlatnom grumenu«, LC je veliki ranč.

– Imamo mnogo stoke, ali i mnogo briga – ljutito je rekao rančer. – Morat ćemo za opomenu objesiti neke od kradljivaca stoke. – Ne-

mojte ni govoriti o tome – tiho je savjetovao Brand.

– Zašto ne? – odvratio je Chiswick. – Živimo u slobodnoj zemlji i nitko me ne može spriječiti da otvoreno govorim. Što vi mislite, gospodine Gray?

To se mene ne tiče, gospodine Chiswick – otvoreno je rekao Gray. – Ali ovo što je rekao gospodin Brand, dobar je lijek. Zašto da uopće o tome još govorite? Vi ste momke upozorili i s tim je svršeno.

Chiswick je slegnuo ramenima i nije rekao ništa.

– Oče, pošto si rekao što ti leži na srcu, mogli bismo razgovarati o nečemu što te toliko ne uzbuđuje. Kako vam se sviđa naš mali grad, gospodine Gray? – Ruth je upitala podrugljivim tonom.

– Taj ušljivi grad nije naš – dobacio je Chiswick. – Mi trgujemo u Tough Nutu. U Tail Holtu nema mjesta za poštenog čovjeka.

Ako se gospodin Gray kani ovdje nastaniti, mogao bi se obratiti općini. Ne obeshrabruj ga, oče – rekla je Ruth – možda je on svećenik koji je došao ovamo da upozna svoje ovčice.

Kakve su to gluposti, Ruth? – zapitao je otac, kojeg je ljutilo to bockanje riječima. – Dijete, ti previše pričaš.

– Da, gospodine – ispričala se – ja sam to vjerojatno naslijedila od majčine obitelji.

Brand se glasno nasmijao i pokušao se ispričati što je progutao nešto dima od svoje cigare.

VI

Mračilo se kad su izlazili iz lokala.

– Moraš li još štogod nabaviti, Ruth, – pitao je otac.

– Da, nekoliko sitnica.

– Onda idi.

Chiswick je zamolio predradnika da odvede Ruthinoga konja i da ga priveže uz ogradu uz ostala dva. Gray je pošao s ocem i kćerkom do Sangerove prodavaonice.

– Ja bih se sad pozdravio – rekao je Gray i dodao ironično se smiješeći. – Bilo mi je drago što sam vas upoznao.

Ruth je odvratila da je to zadovoljstvo imala i ona, te je ušla u prodavaonicu. Dvije petrolejske svjetiljke, što su visjele sa stropa, osvjetljavale su prodavaonicu. Blizu stražnjeg zida, na poljskom krevetu, nešto je ležalo pokriveno plahtom. Dva su kupca bila u radnji. Jedan vitak, otmjen čovjek, u čistoj odjeći sa svilenim šalom, labavo vezanim oko tamnog vrata. Njegov pratilac zvao ga je Morg. Drugog je upoznala jednom na plesu. On je bio vitak i širokih ramena crne valovite kose, zbog koje je dobio nadimak. Connor su ga zvali, a znala je da među kaubojima ima nadimak Curly.

Curly je prijateljski razgovarao s njenim ocem, a zatim s njom. Morg Norris je, međutim, bio namršten. Pošto je platio paketić duhana, koji mu je Sanger pružio, izišao je kraj Ruth iz prodavaonice. Na izlasku se Curly zadržao da bi još razmijenio koju riječ s Ruth. Smatrao ju je najljepšom djevojkom u krugu od jednog dana jahanja, a to joj je i rekao.

Ruth ga čini se nije slušala. Brzo je pogledala oca, da se uvjeri da on na drugoj strani prodavaonice posluje sa Sangerom.

– Gospodine Connor, da li ste bili u »Zlatnom grumenu« kad je otac uvečer došao onamo? – upitala je i spustila glas.

– Slučajno sam bio tamo – dodao je.

– Otac je usijana glava – odvratila je brzo – možda je rekao više nego što je htio. Ne mislite li vi da je ponekad previše nagao?

– Već je u redu, gospođice Chiswick. Rekao sam momcima da ima pravo što se ljutio pošto mu je bila ukradena stoka. Neki su momci malo ljutiti, ali to ću ja srediti. Budite bez brige.

– Smirit ću se ako to sredite. – Dobacila mu je zahvalan smiješak,

zadivljen, ali istovremeno izazovan. On je značio povjerljivi sporazum.

Cury je osjetio iznenadnu toplinu u svom tijelu.

– Možete biti sigurni, ja ću reći momcima da je on mislio... – odjednom je zašutio kad je Lee Chiswick s nekoliko omota u ruci prošao kraj njih.

– Stavit ću to u torbe na sedlu – rekao je rančer mračno.

– Da, oče, odmah dolazim – odgovorila je Ruth. Znala je da se ljuti što razgovara s Curlyjem Connorom, divljim mladićem, koji je najvjerojatnije bio prijatelj s kradljivcima goveda.

Rančer je pošao do grede za vezanje konja i stavljao pakete u đepove na sedlu svoga konja. Kroz sumrak vidio je da Dan Brand dolazi ulicom i vodi kestenjavosmeđu Ruthinu kobilu. Morgan Norris se naslonio na jedan od ulaznih stupova »Zlatnog grumena«. Predradnik je privezao kestenjavog ridana.

– Moram ponijeti malo duhana za žvakanje – rekao je i čvrsta koraka krenuo u prodavaonicu.

Kad je Brand prošao kraj dvoje mladih, znatiželjno je pogledao Ruth. Dolje, kod korala, gdje je ona bila ostavila svoga konja, saznao je novosti.

– Da li je sve gotovo? – upitala je Ruth.

– Čim kupim svoj duhan za žvakanje.

Curly je tiho razgovarao s djevojkom. Ona je neodlučno odmahivala glavom.

– Ne, gospodine Connor. Ne vjerujem da će vas na LC-u primiti s dobrodošlicom ako biste tamo dojahali.

– A ako bih slučajno prolazio?

Ruth se nasmijala:

– Mladići koji slučajno prolaze već odavno ga ne mogu prevariti.

Pošli su za Brandom, koji je dolazio iz prodavaonice. Noć je pala nad dolinu. Pojavile su se i prve zvijezde.

Muškarci su odlazili u kockarnicu i izlazili iz nje. Morgan Norris je nestao u »Zlatnom grumenu«. Mile High i njegov prijatelj Sid odmicali su prema svojim konjima zveckajući mamuzama.

Tada je u ulici kraj »Zlatnoga grumena«, bljesnulo u tami, a zatim su prasnula dva pucnja. Lee Chiswick se zanio i uhvatio za rog na sedlu. Istovremeno je izvukao revolver. Ruth je dotrčala i obuhvatila ga rukom oko pojasa.

– Natrag, djevojko! – povikao je uz kletvu.

Dotrčao je jedan čovjek s oružjem u ruci. Iz njegova se revolvera još dimilo. Bio je to Jeff Gray.

Ona se privila uz oca, postavila je svoje tijelo između njega i došljaka.

– Da se niste usudili! – povikala je. – Vi, ubojico!

Gray se zaustavio i stavio revolver u korice.

– Pa, valjda ne mislite...? – započeo je.

– Pusti me, budalo! – ljutio se Chiswick i borio se da oslobodi ruke.

Zapraskala su druga dva revolvera. Dan Brand i Curly Connor okrenuli su se krivonosom. Gray je sagnut pretrčao ulicu i podigao uzde svoga žilavog vranca. Ne dotičući stremen, skočio je u sedlo. Trenutak zatim galopom je odjahao niz ulicu i nestao u noći.

Ljudi su istrčali iz zgrada i salona i okružili Chiswicka. Nestalo je boje s Ruthina lica. Rukom je još pridržavala ranjenog oca.

– Neka netko pozove liječnika – molila je.

– U gradu nema liječnika – odgovorio je Mile High.

– Ako želite, odjahat ću do Tough Nuta, gospodice.

Lee je prešao rukom po zatiljku i pogledao krvavu mrlju.

– Ogreben sam – rekao je. – To je samo površinski...

Iz gomile je upitao Morgan Norris:

– Tko je to bio?

– Ridokosi stranac – odgovorio

je Curly, a zatim je dodao: – Momci, načinite mjesta, pustite gospodina Chiswicka. Smjestite ga radije u »Zlatni grumen«.

– Ja idem k Sangeru – rekao je Chiswick. – Ne morate praviti nikakvu predstavu, nisam ozlijeđen.

Dan Brand je širokim remenima načinio prolaz.

– Oče, jesi li siguran da nije ništa ozbiljno? – upitala je Ruth čim su stigli do prodavaonice.

– Naravno – kratko je odvratio Lee – samo ogrebotina.

Donesi vode, čisti ručnik i malo platna.

Sherman Howard je ušao u prodavaonicu upravo kad je Ruth ocu vezala maramu oko vrata.

– Dao bih tisuću dolara – rekao je Howard laskavo – da se to nije dogodilo, Lee. Poslao sam svoje ljude za tragovima tog smrdljivca, i ako ga uhvate, objesit ćemo ga.

– Ah, taj prokleti nitkov, prije petnaest minuta je s nama večerao – srdito je upao Brand. – Od početka sam znao da je loš momak, ali zaista nisam mislio da bi učinio nešto takvo.

– Što ga je spopalo? Zašto je to učinio? – upitao je Howard. Chiswick je pogledao Howarda.

– Bio je potkupljen da to učini.

– Potkupljen? Od koga?

– Nije mi rekao tko je njegov šef. Možeš ga pitati ako ga tvoji ljudi uhvate, Howarde – zajedljivo je rekao rančer.

– Vjerojatno ga neće uhvatiti. Kad se sakrije u šipražje, izgubit će njegove tragove – objasnio je Howard.

– To i ja mislim – suglasio se Chiswick.

– Imao si doista veliku sreću, Lee – rekao je predradnik svojim dubokim srdačnim tonom. – A taj pasji sin neće se nikad više pojaviti u ovom dijelu zemlje.

– Polazimo – rekao je Chiswick predradniku – mogao bi dovesti konje do vrata.

– Misliš da ćeš moći jahati? – brižno ga je zapitala kći.

Rančer se nije obazirao na proteste Ruth i ostalih.

– Starac je doista sam vrag – dobacio je Mile High Sidu dok su promatrali kako rančer vodi malu kolonu niz ulicu. – Jednog dana sigurno će ga netko smaknuti.

– Ne bih se čudio – potvrdio je Sid. – Ipak, nešto mi se sviđa na tom čovjeku. Ima hrabrosti, to mu se mora priznati.

– To sigurno.

Chiswick se zaustavio na rubu mjestanca, zahvalio se Curlyju i poslao ga natrag. Četvrt milje nakon toga uputio se brdskom stazom.

– Ali, oče, ovaj put je pet milja duži – rekla je Ruth – a za noć je ovaj put težak, s tom tvojom ranom...

– Neprestano ti govorim da nemam nikakve rane! – povikao je. – Jašemo ovuda zato što je sigurnije. Oni će misliti da ćemo poći glavnim putom. Ako postave stupicu, izbjeći ćemo je.

– Ima nešto u tome – složio se Brand.

Kukurijekanje pijetla najavilo je početak svitanja kad su napokon stigli na ranč LC.

VII

Ruth mu je pružila još jednu šalicu kave. Odsutno ju je uzeo i pogledao papir u svojoj ruci.

– Nedostaje datum – rekao je.

Na papiru je bio napisan kupoprodajni ugovor: »Ovim se potvrđuje da sam danas prodao Barclayu Brodericku sto osamdeset jednogodišnjih krava sa znakom LC, Lazy D i J do M. Ja sam vlasnik te stoke. Lee Chiswick«

– Kći ga je promatrala i čekala povoljan trenutak. Prošla su dva dana od njihova povratka na ranč i ona je odlučila priznati svoju grešku.

– Oče, moram ti nešto reći.

Olovkom je napisao datum na prodajni ugovor.

– Tako bi to trebalo biti. – Tada je pogleda. – Da?

Malim pravilnim zubima ugrizla se za donju usnu.

– Možemo li otići u tvoj ured? – upitala je.

Ispio je kavu, ustao, Ruth je pošla za njim.

Ured je bio oskudno namješten: stol, pisaći stol i dvije stolice, a sve osim jedne stolice bilo je pokriveno papirom i poslovnim knjigama.

– Dakle... o čemu je riječ?

Ruth je progutala slinu i počela.

– Kad sam jahala u Tail Holt, nisam znala da si ti bio tamo, oče.

– Ne? – Chiswick je širom otvorio oči. – A zašto si onda pošla tamo?

– Pobjegla sam da bih se udala.

Zurio je u nju.

– Dobri bože, s kim?

– S Louom Howardom.

Čvrsto ga je gledala u oči. Bez obzira na obeshrabrenost, glavu je držala prkosno visoko.

Najprije je bio previše iznenađen i prestrašen da bi nešto rekao.

– To nije bila njegova krivnja već više moja – nastavila je. – Bila sam budala. Ali bio mi je drag, a vrijeđalo me što si mi zabranio da razgovaram s njim. Tajno smo se sastajali. Mislila sam da ga volim pa sam tajno odjahala u Tail Holt. Tamo smo se htjeli vjenčati.

– Oh, s jednim od tih prokletih Howarda!

Lee je još bio previše potresen da bi eksplodirao.

– U međuvremenu sam ustanovila da mi do njega nije mnogo stalo – nastavila je Ruth. – Ali tada me je bilo sram da se vratim. Kad je onaj pijanac, onaj koji je poslije ubijen, došao u Sangerovu prodavaonicu, Lou Howard se nije dobro ponio. Bojao se i potpuno me zaboravio. Tada sam ga sasvim napustila.

Uhvatio ju je za ramena. Njegovi jaki prsti divlje su se zaboli u njenu kožu.

– Djevojko, što mi još imaš reći?

Njeni su se obrazi zarumenjeli, ali pogleda nije spuštala.

– Ništa, baš ništa.

– Ti nisi...? – nije završio pitanje, nije bilo ni potrebno.

– Nikad! – uzviknula je.

Stisak njegovih prstiju zabolio ju je, ali se nije otrgla. Duboko je uzdahnuo i odmaknuo je.

– Moja me vlastita kći izdaje i odlazi u vučji čopor koji me želi uništiti – ogorčeno je rekao.

Na ovo Ruth nije imala odgovora. Nije bilo nikakvog smisla objašnjavati mu da se nadala da bi se tako mogle riješiti razmirice između njega i Shermana Howarda.

– Sve je prošlo – rekla je i pokušala ga utješiti. – Nikad više neću mi pomisliti da se udam za nekog a da to ne kažem tebi.

– Za svakog samo ne za sina Shermana Howarda – rekao je gotovo stenjući. – Moja jedina djevojka, jedino što imam... – zašutio je, više nije mogao vladati svojim glasom.

Ruth je razumjela kako se osjećao. No nikad nije mogla shvatiti razlog nepomirljivoj mržnji svog oca prema tom čovjeku. Po njenom mišljenju, pravi razlog je morao biti zakopan negdje u prošlosti.

– Oče, zaista mi je žao, naravno, ne koristi da ti to kažem, ali – sve bih dala da to nisam uradila.

– Ti si ga odbacila, ti si sama otišla? Nije li on tebe ostavio na cjedilu? – promuklo je zapitao Lee.

– Ne, on me molio da nastavimo, govorio je da će mu se ljudi rugati. Ja sam jedina kriva. Ja koketiram i prevrtljiva sam. U meni je zacijelo nešto loše.

Beznadno je raširio ruke.

– Smatram da je to moja krivnja. Ja sam te odgajao, pustio te da okolo divljaš, uvijek sam ti popuštao.

Ruth je znala zašto je postao tako blag. Ona ga je podsjećala na mladu ženu koju je izgubio dvije ili tri godine nakon njenog rođenja. Nikad nije govorio o njoj, ali je njegova kći shvaćala da je njena majka bila najveća ljubav njegova života.

Ona je bila vesela, hrabra duša, neobuzdana smijeha i žustog oduševljenja. Poslije njene smrti Lee Chiswick je svoju ljubav prenio sa žene na dijete.

– Ja sam iskoristila tvoju dobrotu – rekla je Ruth.

– Tvoja su braća mladići kojima se ponosim, to su snažni momci s kojima se čovjek u svako doba može uputiti preko rijeke. Ja znam da će se oni držati uz mene tako dugo dok mogu stajati i boriti se. Mislio sam da se mogu osloniti i na tebe, makar si malo divlje biće. Nikad nism mislio da bi me ostavila na cjedilu i prešla mojem najgorem neprijatelju.

– To nisam učinila, oče uvijek bih bila na tvojoj strani.

– Trebala bi biti presretna što se nisi udala za tog nitkova. Zbog toga bi plaćala cijelog života.

– Stidim se – rekla je Ruth iskreno obeshrabrena.

Chiswick ju je pogledao, htio je nešto reći, zatim se okrenuo i izišao iz prostorije. Ruth je znala zašto je otišao.

Sljedećih ju je dana izbjegavao. Ponekad je bio naprasit, nekad mrzovoljan i suzdržljiv.

– Ja sam mala obmanuta lopuža – pričala je svom bratu Franku, koji je za taj događaj čuo od Dana Branda. – Nisam ni upola tako obeshrabrena kao što sam isprva bila. Zapravo mi se sve čini kao neka šala.

– Hm – uzdahnuo je Frank – mogu ti spomenuti nekog kome to neće izgledati kao šala kad ga sretnem.

Ruthine su oči zablistale.

– Ne usuđuj se napasti Loua Howarda, Frank. Ako to učiniš... – njena je prijetnja ostala visjeti u zraku, vjerovala je da će biti jača ako je ne izrekne.

VIII

Ruth je jahala na Rimrocku s braćom i drugim vakerosima da dotjeraju godišnjake za Brodericka. Njen brat Bob bio je s njom. Međutim, on je odjahao duž klanca, iza malog stada goveda.

Ruth se iznenada zaustavila. Pogledala je uzbrdo, s kojega su se kotrljali kamenčići. Gore je ugledala jedan stetson, a ispod njega tamno podrugljivo lice.

– Buenos dias, senjorita – začula je hladan glas.

Djevojka je zurila u čovjeka koji je rekao da se zove Jeff Gray.

– Što vi radite ovdje? – upitala je i sama odgovorila. – Lunjate uokolo da biste ubili mog oca.

Spustio se niz brežuljak i pogledao mali revolver koji se odjednom našao u njenoj ruci.

– Da porazgovorimo o tome – rekao je sa smiješkom na licu.

Djevojci je ovaj smiješak bio mrzak. Bio je to smiješak koji joj se činio kao ruganje.

Nestanite odavde, prljavi ubojico! – povikala je.

– Ili ću pozvati svoju braću!

– Zašto bih ja htio ubiti Leeja Chiswicka kad ga nikad dotad nisam vidio? – upitao je. Nije obraćao pažnju na oružje u njenoj ruci.

– Zbog novca – prezirno je rekla. – Očevi neprijatelji unajmili su vas za novac.

Odmahnuo je glavom.

– Ja sam ovdje stranac. Ne poznajem ni Howarda ni nekog od njegovih ljudi. Osim toga, ta banda ne treba nikog sa strane za pucanje iz zasjede. Među sobom imaju dosta zmija čegrtuša.

– Zašto lažete? – ljutito ga je prekinula. – Zar nisam vidjela kako ste pucali na njega?

– Mislim da niste ništa vidjeli.

– Tucet ljudi vas je vidjelo. Dok ste prilazili, iz vašeg revolvera se dimilo.

– Točno. Da vas upitam: koliko ste pucnjeva čuli prije no što su vaši prijatelji zapucali na mene?

– Dva. Vi ste dva puta pucali. Kakve to veze ima?

– Ima. Ja sam pucao jedanput. Pitanje je sad tko je ispalio prvi hitac.

– Ne znam o čemu govorite –

odmahnula je rukom. – Vi ste ubojica i lažljivac.

– Djevojko, prosudite još jednom: četri čovjeka stajala su tri metra udaljena od vašeg oca. Da sam ja pucao na njega, da li bih dotrčao onamo i pružio im mogućnost da me pogode?

– Odgovor je: da. Trojica od tih ljudi bili su prijatelji Sherma Howarda. Možda ste vi očekivali da vam oni pomognu. – Ludi je bijes kuhao u njoj. – Ne želim razgovarati s nitkovom koji je bio potkupljen da ubije mog oca. Ako odmah ne nestanete, ja ću, ja ću...

Grey se i dalje smiješio.

– Što ćete učiniti? – ponizno je upitao.

– Mičite mi se s puta! – naredila je i podbola Blue Chipa.

Konj je poskočio. Gray je uhvatio uzde, možda da konja umiri, a možda i zato što mu se nije mogao maknuti s puta.

Ruth nije znala kako se to dogodilo. Revolver je u njenoj ruci opalio. Odmah je spazila da je pogodila tog čovjeka. On je ispustio uzde i zateturao unazad. Blue Chip je odgalopirao niz Arroyo.

Jahačica je zaustavila nemirnu životinju i okrenula se. Pri divljem galopu ispustila je revolver i sad je sjahala da ga podigne, zatim je uzjahala i odjahala natrag do ranjenika. Srce joj je divlje udaralo. Ustrijelila je čovjeka. Možda ga je i ubila.

On se uspinjao uz šljunkovitu padinu, gdje ga je odmah opazila. Nogu je vukao za sobom.

Zaustavila se tik do njega.

– Sami ste krivi, zašto ste uhvatili uzde – rekla je.

Odvratio je hladno i podrugljivo:

– Uradili ste to gotovo isto tako loše kao i ja u Tail Holtu.

– Revolver je sam opalio.

– To mi govori moja noga. Vratili ste se da završite ono što ste bili započeli.

Zapazio je da je uplašena.

– Boli li vas jako?

– Već sam došao k sebi – odgovorio je.

– Je li vaš konj tamo u grmlju?

– Možete reći svome ocu da smo sad podmirili račune – rekao je.

Sjahala je i popela se uz strmu obalu.

– Pomoći ću vam da se popnete – tiho je dodala.

– Zaista je lijepo od vas, gospođice Chiswick, što pomažete unajmljenom ubojici. – Ipak je dopustio da mu pomogne. Nakon teške muke, kod čega mu je njegova ranjena noga klecala, dospjeli su na vrh. Gray je zazviždao i iz grmlja je dokasao žilavi vranac.

– Tko će se pobrinuti za vašu nogu? – upitala je Ruth. – Ne možete natrag u Tail Holt, osim ako niste jedan od Howardovih.

– Tail Holt ne dolazi u obzir.

Ruth je brzo razjasnila. Nije se usudila povesti ga sa sobom na ranč, osobito ne otkako je otac prema njoj bio neugodan. Odjednom joj je sinula ideja.

– Na Rimrocku, nedaleko odavde, nalazi se jedna poljska koliba – objašnjavala je. – Sad je tamo stari Pat Sorley. On je šutljiv i učinit će sve što ga ja zamolim. Odvest ću vas tamo.

Uzjahao je. Ona je jahala naprijed.

Presjekli su zaravan i spustili se u klanac. Ruth je okrenula ulijevo i potražila stazu za goveda što je vodila prema Rimrocku. Staza je oštro skretala u malu planinsku livadu.

Koral se nalazio pred njihovim nogama. Tik do njega bila je staja, sagrađena od ilovače i kolaca. Koliba se naslonila na kamenu stijenu, koja je s druge strane omeđivala planinsku livadu. Netko je stajao na vratima i gledao jahače što su dolazili.

Pat Sorley bio je nizak starac, lica naboranog kao karta Irske. Kad je ugledao Ruth, nasmijuljio se. Oni su bili najbolji prijatelji.

Ruth mu je mahnula, a on je izvadio ruku iz džepa i lulu iz usta.

– Pat, dovela sam ti nekog tko će ostati kod tebe – rekla je djevojka

i okrenula se gostu: – Vaše ime je...

– Još i sad Jeff Gray – odvratio je čovjek svojim mekim podrugljivim tonom.

– Gospodin Gray je ranjen – nastavila je. – Hoću da ga zakrpaš i sakriješ dok ne bude mogao odjahati.

– Pred kim da ga sakrijem? – upitao je Pat.

– Pred mojim ocem, mojom braćom i našim jahačima.

– A zašto bih to učinio? – bez okolišanja je zapitao.

– Kao dobar kršćanin – promrmljao je Gray ironično. Navodno sam prije kratkog vremena u Tail Holtu pucao iz revolvera u Leeja Chiswicka.

Izblijedjele, mliječnoplave Patove oči oštro su ocjenjivale stranca. Vidjele su lijepu, mišićavu pojavu, sa širokim a ipak vitkim ramenima, hladne sive oči, koje očito nikad nisu pokazale straha i koje su rijetko doživjele poraz, dobro oblikovanu glavu crvene kose, vidjele su nehajni mir, koji, međutim, nije isključivao mogućnost iznenadnoga snažnog vulkana.

– Vi imate zaista živaca da mi to kažete. – Pat se okrenuo djevojci. – Sve ću poslušati, gospođice Ruth.

– On je ranjen – napomenula je. – Pobrini se za njega, a nakon toga ćemo razgovarati, Pat.

– Vrijedi. – Okrenuo se Jeffu. – Dakle, dajte da vidim što je s vama – rekao je gunđajući.

Gray se oprezno spustio sa sedla.

– Imam u nozi jednu pilulu. – Odšepao je u kolibu.

– Uredi to i premotaj ga – rekla je Ruth – ja ću odvesti konje do stijene.

Prilično nevoljko Pat je počeo uređivati ranu. Metak je ušao kroz gornji dio bedra tik uz površinu kože i prošao kraj glavne krvne žile.

– Brzo će zacijeliti – mrmljao je Sorley.

Spretnošću čovjeka s dugogodišnjim iskustvom sredio je ranu. Premda je svoj posao obavio temeljito, radio je to bez imalo simpatije.

– Ne znam gdje je zaradio tu ranu, a i inače ništa ne znam – tvrdoglavo je rekao Pat – ali, gospođice Ruth, ako je ta ptičica u Tail Holtu pucala na starog, radije bih gledao kako se njiše na grani.

Jeff Gray je sjedio na stolici domaće izrade, a na drugu je stavio ranjenu nogu.

– Morali bismo reći Leeju ili nekom od momaka da je on ovdje, osobito ako ste sigurni da je on taj momak.

– Znam. – Ruthino lici bilo je zabrinuto. – Samo glupo je to što sam ga ...ja ranila.

Patu je ispala lula na pod i razbila se, a Gray se tiho nasmijao.

– Do vraga, kažete: vi...oprostite, gospođice Ruth.

– Ne znam kako se to dogodilo. Blue Chip je poskočio i pokrenuo se. I tada je pucaljka opalila.

– A što je momak htio ovdje?

– Bio sam na putu za LC – objasnio je Gray – htio sam razgovarati sa Chiswickom.

– Htio si ga ustrijeliti, prokleta propalico!

– Ja sam žrtva sumnje – otegnuto je rekao krivonosi. – Netko je pucao na Chiswicka, a mene su jednoglasno izabrali za toga »jadnika«.

– Zacijeli ste vi i bili taj čovjek – rekla je djevojka.

– Sigurno? – Nasmiješio joj se s lakom porugom u glasu.

– Naravno da ste to vi. – Ruth je snažno nogom udarila o tlo. – Ako to niste bili vi, tko je onda?

– To ja ne znam.

Pobjedonosno je to prihvatila.

– Ako ne vi, tko bi inače?

Gray se obratio starom jahaču:

– Bila su ispaljena dva hica prije nego što su se umiješali prijatelji gospodina Chiswicka. Ja sam opalio drugi hitac. Pitanje je: tko je opalio prvi?

– Ako niste sudjelovali, zašto ste uopće pucali? – pitala je Ruth.

– Odonda sam se to već dva ili tri puta pitao – glatko je odvratio Jeff. – Jednostavno, bilo je glupo od mene. Već dvadeset godina bri-

nem se samo za svoje osobne stvari, a onda sam se, čim sam došao u Tail Holt, umiješao u vaše, i to ne jednom već više puta. Vjerojatno sam poblesavio. Na Chiswicka nisam pucao već na onoga drugog.

Ruth ga je ukočeno pogledala, a oči su joj se širile od uzbuđenja.

— Vi želite reći da niste pucali na oca već na onoga nitkova koji ga je htio ubiti?

Srdito se smješkao:

— To je najbolja priča koju sam nakon tri-četiri dana mogao smisliti — rekao je.

Uočljivo se poradovala. To je sve objašnjavalo. On je pucao na strijelca iz zasjede i potrčao naprijed da bi zaštitio oca od drugih, koji su mogli usmjeriti svoje oružje na njega. Naravno, njegovu namjeru nisu shvatili. Danova i Curyjeva vatra su ga otjerale. Da je ostao, bili bi ga ubili. Nije imao prilike da pokaže svoje oružje, u kojem je nedostajao samo jedan metak. A sad nema nikakvih dokaza da je nedužan.

Za Ruth, međutim, više nije bio potreban dokaz. Ona mu je vjerovala. Iznenadila se osjetivši koliko joj je teret pao sa srca.

— Zašto mi to prije niste rekli?

— Vi i vaši prijatelji tako ste spretni s revolverima da nisam imao vremena održati govor — suho je odvratio.

— Vaša mi priča ne zvuči dobro — hladno je primijetio Sorley. — Mislim da nas on smatra budalama.

— Ne, priča je istinita, i ja sam zbog toga zaista sretna. — Olakšano je uzdahnula.— Vi ste spasili život mojem ocu. Ne znam kako da vam zahvalim — odnosno kako da vam kažem koliko mi je žao što sam vas ranila.

— Onda je sve u redu — podrugivao se — i ja se vama moram zahvaliti što ste mi omogućili da ostanem ovdje.

— Mogu li nešto vam nešto učiniti za vas dok ste ovdje, bilo što, mogu li vam nešto donijeti? — oprezno je upitala.

— Znači, vidjet ću vas ponovo? Divno, možete mi donijeti mnogo stvari. Najprije nešto duhana, pa dvije-tri knjige i najnovije novine. I dovedite k meni Leeja Chiswicka na razgovor.

— Kakve knjige? — upitala je. Bila je znatiželjna kakav ima ukus.

— Donesite mi Povijest Engleske, ako je imate.

— Mogu vam donijeti neki Scottov roman. Imamo ih sve. Poslat ću knjige po ocu.

— Nemojte zaboraviti duhan. Najljepša hvala što ste mi nastrijelili nogu.

Ruth je izišla iz prostorije uzdignute glave. Pat Sorley je pošao s njom do Blue Chipa.

— Mislite da ste momka dobro procijenili, gospođice Ruth? — zapitao je. — Priča mi liči na ispriku.

— Dovoljno je istinita, Pat, on je u redu, izuzev činjenice da je tako neotesan...

— Nije baš bio ljubazan — dodao je Pat.

— On je najbesramniji čovjek kojeg sam ikad srela — planula je. Zatim je uzjahala i dala posljednje upute: — Pat, koliko umiješ pobrini se za njega. Premda je neotesan, ne želim da se požali na postupak.

Potom je pustila konju uzde i odgalopirala preko planinske livade.

IX

Lee Chiswick je uzbuđeno prekinio priču svoje kćeri:

Ne pričaj mi ništa! On luta uokolo i čeka priliku da me napadne.

Ruth je odmahnula glavom.

— Najprije sam i ja tako mislila, sad više ne. Poslušaj. Nisam ti još rekla sve. Mogu ti reći gdje se nalazi. Hoćeš li čuti ili ne?

— Gdje je? — upitao je Lee Chiswick.

— U poljskoj kolibi na Rimrocku, s metkom u nozi.

— Pat ga je uhvatio?

— Ne on već ja.

— Što si ti?

— Pucala sam u njega.

Otac je začuđeno buljio u nju.

Dobri bože, djevojko, što time misliš reći?

– Htjela sam projahati kraj njega, on je posegnuo za uzdama mogą konja, ne znam zašto. Tada je moj revolver opalio i ja sam ga pogodila. Nisam htjela da umre pa sam ga odvela u naš logor.

– Zašto nisi pozvala nekog od nas? – zabrinuto je upitao. – Mogao ti je putem učiniti neko zlo.

– Bila sam s njim tako sigurna kao što sam s tobom, oče. On nije čovjek koji bi ženi učinio nešto nažao ili bi prevario čovjeka u borbi. Znaš i da on nije pucao na tebe. Pucao je netko drugi.

– Govoriš gluposti – povikao je Lee – mi smo to vidjeli!

– Mi smo vjerovali da smo vidjeli – ispravila ga je – ali to nismo vidjeli. On je ugledao nekoga tko je pucao na tebe i onda je pucao na tog napadača iz zasjede. Zatim je dotrčao da te zaštiti, a mi smo svi pomislili da je on ubojica. Razmisli o tome još jednom, oče. S obzirom na mjesto gdje si stajao, morao je metak biti ispaljen iz ulice, a taj Gray je došao iz drugog smjera. Osim toga – kad bi on pucao da li bi uletio upravo među nas? To je jednostavno ludo. On je bio iznenađen kad je Dan najednom zapucao na njega. Ja sam to mogla zapaziti. Da bi spasio tvoj život, morao je pobjeći.

– Što onda radi ovdje?

– Želi razgovarati s tobom. Tražio je da te dovedem k njemu.

– Dobro, želim čuti što će mi reći. Ako me njegove riječi zadovolje, bit će kod mene sasvim siguran.

– To je ispravno – potvrdila je Ruth. – Ja ne znam tko je on. Možda je bandit ili bjegunac! On je tvrd kao željezo, ali je na njemu nešto čisto. Nikome ne bi pucao u leđa.

– To bih i ja rekao, a ne varam se baš često – potvrdi Chiswick. – Kad je dotrčao k meni sa zadimljenim revolverom, bio sam iznenađen. Možda imaš pravo, kćeri. Dobit će priliku da ispriča svoju priču.

– Smijem li s tobom odjahati do poljske kolibe? – upitala je Ruth.

– Ne! – planuo je i udario šakom po stolu da naglasi svoju odluku. – Ti ne polazi sa mnom. To nije put za damu. Već se jednom moraš ponašati kao žena.

– Zar ne bi bilo ženstveno kad bih s tobom odjahala i bolesniku ponijela malo pečenog pileta i biskvita? – htjela je znati.

– Pripremi pečenu kokicu, ja ću ponijeti – odlučno je odgovorio Lee.

Ruth je odustala. Spakirala je duhan, knjige i jelo. Za Pata je priložila lulu, u zamjenu za njegovu razbijenu od ilovače.

Kad je otac polazio, dobacio joj je preko ramena:

– Budi bez brige, kćeri. Ako mi taj Gray dokaže da nije žuti kojot, neće mu učiniti ništa nažao.

Na livadi, pola milje od kuće, zastao je i Danu Brandu dao upute kako da dotjera godišnjake koji su za prodaju Bedoricku. Potom je ispričao sinu Franku i predradniku što je upravo saznao od Ruth. Frank se ponudio da pođe s njim do logora na Rimrocku.

– Momak bi mogao biti unajmljeni ubojica.

– U redu – gunđao je Lee – pođi sa mnom. Nakon toga možeš se priključiti stadu koje skupljaju.

Chiswickovi su jahali preko Rimrocka do ruba planina, gdje se nalazila poljska koliba. Tanka traka dima izlazila je iz dimnjaka.

– Pat je očito odsutan i ostavio je čovjeka samog.

Kad su prišli bliže, Lee je dovikнuo prema kući.

Nije dobio nikakvog odgovora.

– Izvuci revolver, momče! – bijesno je zapovjedio. – To mi se ne sviđa. – Skočio je sa sedla i iz tobolca na sedlu izvukao pušku.

Frank je žurno sjahao.

Dvojica su se muškaraca šuljala prema kolibi. Ništa se nije micalo. U jednom skoku Lee je bio kod vra-

ta. Sin ga je slijedio. Stupili su u kolibu. Bila je prazna.

– Gdje je taj čovjek? – upitao je Lee.

– Čini mi se da nije bio tako teško ranjen kako je govorio. – dodao je Frank.

– Što je to? – Lee je sa stola uzeo komad papirića za uvijanje duhana i čitao na glas:

»Pat, mnogo hvala na brizi oko moje noge. Možda te poslije posjetim«.

Frank je pogledavao preko ramena.

– Odjahao je pošto je Pat ujutro izišao – primijetio je. – Očito mu se žurilo. Pisao je u žurbi...

Vani je netko uzviknuo. Frank je pogledao kroz prozor. Pat Sorley je jahao prema kolibi. Lee je izišao na vrata.

– Pat, kamo je otišao taj Gray? – upitao je.

– Mene pitaš? – odvratio je jahač. – Usred noći je otišao. Kad sam se probudio, našao sam pismo na stolu. Odjahao sam na ranč da bih vas obavijestio.

– A njegova noga? – zapitao je Lee.

– Bila je to samo rana kroz meso, s tim već može jahati.

– Morat ćemo ga goniti – oporo je rekao rančer. – Čovjek ne može znati na koga će pucati idući put.

X

Dva dana nakon toga Jeff Gray je jahao u Tail Holt. Njegovo je usko lice bilo mršavo i neobrijano. Kod korala Alamo ukočeno je sjahao. Vlasnik korala, Jim Reynolds, pažljivo ga je promatrao. Jeff je rasedlao od znoja mokrog vranca.

– Vaš je konj nekako izgladnio – primijetio je Reynolds.

– Može biti – suglasio se Gray. Napojio je i nahranio životinju. – Stanovat ću kod Mame Presnall – spomenuo je.

– Možete li obavijestiti Sherma Howarda da sam ovdje i da ga želim vidjeti?

– A koje ime da navedem? – upitao je Reynolds.

– Jeff Gray.

Gray je odšepao do svratišta. Dok je prolazio kraj kovača Hanka Ransoma, upravo je 'izlazio' Curly Connor i iznenađeno zastao.

– Čovječe, što radite ovdje? – zapitao je, a ruka mu je kliznula do drška revolvera.

Čovjek riđe kose dobacio mu je:

– Ne započinjite svađu, ja sam ovdje da to razjasnim.

– Nema se što razjasniti, ti si jedan od onih prljavih ubojica iz zasjede.

– Ne – mirno ga je ispravio Gray – pogrešno ste me razumjeli. Nisam ja pucao u Chiswicka – čvrsto je nastavio Gray.

– Lažljivac! – uzviknuo je Connor i zasuo ga kletvama, u eksplozivnom raspoloženju.

Gray je ocijenio trenutak točno na sekundu. Kad je Curly izvukao svoj revolver, munjevito se trgnula njegova desnica i kauboja pogodila točno u vrh brade. Curyl je svom svojom dužinom tresnuo na zemlju i ostao ležati. Uskoro je došlo pola tuceta ljudi. Gray se ogledao.

– On je tako htio – rekao je.

Mile High je to potvrdio:

– Sigurno! To je najbrži posao koji sam ikad vidio!

– Ja idem k Mami Presnall – rekao je Gray – ako želi, može me tamo naći.

Zatim se okrenuo i othramao uz ulicu.

Mama Presnall je razotkrila mišićave podlaktice sve do lakta. Na sljepoočici se vidjela mrlja od brašna. Pekla je. Njeno lice bilo je tvrdo i naborano.

Gray je pružio novčanicu od pet dolara i ona ga je povela u njegovu sobu. Pošto je s lica i ruku oprao slijepljenu prašinu, legao je na krevet. Boljela ga je ranjena noga.

Iz donje prostorije ponio je jadan broj lokalnih novina iz Tough Nuta. Zainteresirala ga je jedna vijest: »Jedan prostački ubojica, koji je

naveo ime Jeff Gray, izveo je u četvrtak u Tail Holtu zločinački napad na život Leeja Chiswicka. Upravo kad su Chiswick, njegova kći i njegov predradnik odlazili iz grada, ispaljena su na njega dva hica iz ulice pored »Zlatnog grumena«. Chiswick je bio lakše ranjen u leđa, srećom, ubojica je protjeran prije nego što je mogao završiti svoje djelo.

Taj Gray nije poznat u ovom kraju. Vjeruje se, međutim, da dolazi iz Zapadnog Teksasa, Chiswick je jedan od vodećih rančera u dolini Sweet Spring, godinama kapetan teksaških rendera i kao takav strah za prognanike i bandite. Vjerojatno je Gray jedan od prestupnika koje je kapetan Chiswick lovio dok je bio teksaški ranđer.«

Na istoj strani u oči mu je upala druga vijest: »Naš izvjestilac iz Tail Holta šalje nam vijest da je nazovibandit, koji je sebe nazivao »divlji Jim Pender«, u četvrtak ubijen u »Zlatnom grumenu«. Očito se napio i namjeravao je izvesti prepad na saluń, te je ujahao u »Zlatni grumen«. Pošto je ispalio jedan metak, pao je izrešetan mecima«.

Džepnim nožićem Grey je izrezao podstavu svog prsluka i izvukao sklopljeni papir. Bila je to štampana potjernica, koja je nudila dvije tisuće dolara za hvatanje Clinta Dokea, vođe bande koja je izvodila prepade i pljačkala po Teksasu i južnom Flyeru. Odštampana je bila i slika. Lice koje ga je gledalo s potjernice bilo je njegovo vlastito.

Mama Presnall je povikala kroz vrata:

– Neka gospoda žele s vama razgovarati!

– Tko su oni? – upitao je Gray i stavio papir u džep prsluka.

– Sherman Howard, Curly Connor i Morg Norris.

– Gospodo Presnall, zamolite ih da dođu gore.

Gray je stao u mračni ugao najdalje od prozora. Od trojice posjetilaca najvjerojatnije je Norris bio najopasniji revolveraš.

– Ovdje unutra je malo tijesno, gospodo – polako je rekao Gray – nadam se da nemate ništa protiv da sjednete na krevet, gospodine Connor. Nedostaju mi stolice.

– Meni je svejedno – odvratio je Connor. Howard je našao jednu stolicu, a Morg se bacio u stolicu za ljuljanje.

Gray se ispričao Curlyju.

– Žao mi je zbog one male nezgode. Morao samo naime brzo djelovati da ne bi stradao jedan od nas dvojice.

Smiješak krivonosog bio je otvoren i prijateljski. Naslonio se na stol, očito opušten.

– U redu – dobacio je Curly – ja sam se previše istaknuo. Počnimo još jednom od početka. Vi, dakle, tvrdite da možete objasniti...

Gray je kimnuo i okrenuo se debeljku.

– Gospodine Howard, nerado sam vas pozvao ovamo – ispričavao se – ali ranjen sam u nogu pa mi to otežava kretanje.

– Slučajno imam vremena – odgovorio je Howard. Njegove nedokučive oči počivale su na strancu.

– Mislio sam da bih neko vrijeme mogao ostati u Tail Holtu – rekao je Gray.

– To je slobodna zemlja. – Howardov je glas bio odsječan.

– Kad sam vas vidio posljednji put, vaš je vranac jurio iz grada prilično brzo – zlobno se nasmijao Norris. – Izgledalo je kao da imate nekoga hitnog posla negdje drugdje, gospodine Gray, ako se tako zovete.

– Promijenio sam mišljenje – rekao je Gray.

– Zašto? – upitao je Howard.

– Ranjen sam u nogu.

– Je li to bilo ispred »Zlatnog grumena«? – nepovjerljivo je pitao Norris.

– Ne, vani na pašnjacima LC-a.

– Tko je to bio? – grubo je zapitao Curly.

– Ranila me gospođica Ruth Chiswick. – Gray nije pogledao Curlyja. Čelični njegov pogled bio je usmjeren na ubojicu Norrisa. – Bio sam tamo zbog posve osobnih razloga.

Curly je ljutito opsovao.

– Ako ste gospođici Ruth...

Howard ga je brzo ušutkao:

– Curly, pusti ga da govori.

I Gray je ispričao svoju pustolovinu na terenima LC-a, svakako pomno izostavljajući neke pojedinosti.

– Chiswickova djevojka jej prilično gruba – zaključio je Howard i ozbiljno kimao.

– Malo vatrena, ali sa svim odlikama divne žene – izjavio je Gray.

– Pusti djevojku na miru! – procijedio je Curly.

Howard ga je opet prekinuo:

– Ako je djevojka malo divlja, moramo znati da je odgojena bez majke.

– Baš me briga – ljutio se Norris – pređimo na stvar. Sherme, ja tom momku ništa ne vjerujem. Tko je on? Odakle dolazi? Što je radio vani u dolini Sweet Spring?

– Tko ga je unajmio da sredi Leeja Chiswicka? – pitao je Norris.

Krivonosi nije obraćao pažnju na Norrisa već je govorio Howardu.

– Možda sam na brzinu otišao s nekog mjesta, možda nisam. Na svaki način ne smatram da je pristojno pitati nekog stranca za njegovu prošlost.

– Trenutak, gospodine Gray – dobacio je debeli. – Ako sam vas dobro razumio, vi tražite našu pomoć. Prije no što vam je pružimo, imamo pravo da sve čujemo od vas.

– Razumljivo – odvratio je Gray – ali što je sa mnom? Imam li ja jamstvo da me nećete otpremiti, hm... na neko mjesto kamo ne želim ići?

– Kad je netko s nama, mi ga ne izdvajamo – uvrijeđeno će Howard.

– Da li je to obećanje? – upitao je Gray i pogledao ostale da bi dobo potvrdu.

– U to možeš biti siguran, ako budemo zadovoljni tvojom pričom – dodao je Curly.

Gray je oklijevajući iz džepa izvukao potjernicu. Skupljen u stolici, debeli ju je brižljivo čitao.

Vi ste, dakle, Clint Doke? – rekao je.

– Sami izvucite svoje zaključke – izjavio je Gray.

– Daj da vidim – nestrpljivo se javio Curly. Glasno je čitao: »Visok 176 cm, star dvadeset devet godina, težak oko devedeset, krivi nos, svijetlocrvena kosa, plave oči, brazgotina na poleđini lijeve ruke. Vjerojatno će se očajnički boriti da spriječi hapšenje.«

Curly je podigao pogled i nasmiješio se Grayu.

– Ovo zvuči tako da bi to mogao biti ti.

Norris je posegnuo za potjernicom.

– Slika je zaista ružna kao grijeh – rugao se. – Ali vrlo je slična ovom momku. Znao sam da je iz Teksasa. Hm, zadovoljstvo je sresti tako glasovitog čovjeka.

Meni još nije sasvim jasno što radite u dolini Sweet Spring – navaljivao je Curly. – Ili zašto ste htjeli ubiti Leeja Chiswicka.

Gray se smješkao.

– Ja sam pobjegao u dolinu Sweet Spring jer me je Curly Connor držao na nišanu – vedro je rekao crnokosom. – Žurio sam se i slučajno sam se našao na području LC-a. Na vaše drugo pitanje odgovaram: nikad nisam htio ubiti Chiswicka.

– Pucali ste na njega tek radi vježbe? – primijetio je Curly.

– Nisam pucao na njega.

Gray je hladno pogledao Norrisa.

– Pretpostavljam da to nije nikakva vijest za vaše prijatelje. Netko je pucao na Chiswicka. Tko god to bio, ja sam mogao vidjeti samo sjenu u ulici i pucao sam na nju.

– Zašto? – zapitao je Howard. – Imali ste udjela u toj igri?

– Prokletstvo, nikakvog udjela, gospodine Howard, ali ja sam upra-

vo bio s njim večerao i mislio sam da mu se mora dati poštena prilika.

– No danas više ne mislite tako, gospodine Gray? – polagano je upitao Howard.

– Ja nisam njegov tjelohranitelj.

– Da li se to slaže, Sherme? – upitao je Curly.

– Čini mi se, Curly. Jedan od momaka bio je nestrpljiv i pucao je na Chiswicka.

– Tko?

– Ne znam tko. Samo kažem što sam načuo.

– U redu – dobacio je Norris. Što je s njegovom ranjenom nogom?

– Mora se ponovo premotati – odgovorio je ranjeni. – Ima li liječnika u tom gradu?

– Ne, ali je Sherm isto tako dobar.

– Divno, da li biste je htjeli pogledati, gospodine Sherm?

Howard je pregledao ranu, oprao je i opet povezao.

– Ja nemam ništa protiv ako ostanete ovdje, gospodine Gray – odlučio je. – Naravno, kad Lee Chiswick sazna da ste ovdje, morat ćete se sami pobrinuti za sebe.

Gray je kimnuo u znak suglasnosti.

XI

Vakero je dojahao u veliku kuću i donio vijest da se opet dogodio prepad na stoku LC-a.

Odakle znaš? – upitao je Lee Chiswick. – Naišao sam na tragove jednog stada koje su vodili iz Box kanjona – rekao je Meksikanac.

Naoružajte se, momci – naredio je Lee – odjahat ćemo tamo. Ruth, pomogni Franku da spremi namirnice.

Ruth se pobrinula za hranu. Njen je brat doveo teretnu životinju i stavio samar.

Ruth je gledala za potjerom. Željela je i ona jahati s njima, ali je dobro znala da je bolje da to ne predloži ocu.

Na ulazu u Box kanjon čekali su već Pat Sorley, Conrad i sin Bob. Sorley je pregledavao tragove na zamlji.

Rančer je predao svoga konja Franku i prišao Patu.

– Što si pronašao? – zapitao je.

– Oko pola tuceta kradljivaca sa stadom mlade stoke u oštrom tempu – izjavio je Sorley. – Vraški se žure. Tu je neki veliko konj, širokog koraka, s prevelikim potkovama, ovdje ima napuklo kopito. Lee, veselit ćeš se kad saznaš da je među njima i onaj lažljivac koji se naziva Jeff Gray. On je ovamo vjerojatno dojahao iz kampa na pašnjacima.

– Jesi li siguran?

– Ili je svog vranca posudio nekom drugom. Poznajem kopita njegova konja.

Lee Chiswick je pregledavao otiske.

– Napokon ga imamo, neće se moći izvlačiti lažima. On pripada bandi kradljivaca stoke iz Tail Holta.

Chiswick je stisnuo čeljusti. Povukao je Franka u stranu.

– Sine, mi slijedimo opasne tragove. Pogledaj oblake. Do noći će pasti kiša i isprati sve tragove. Želim da odjašeš u Tail Holt i otvoriš oči. Htio bih znati tko je u gradu, a tko nije. Točno utvrdi koga nema i pazi tko dolazi. Ako dođu dvojica ili trojica zajedno, provjeri. Prilično sam siguran da iza ovih napada na našu stoku stoji Sherm Howard.

– Učinit ću što mogu.

Frank se vratio na rančo, a ostali su odjahali gore u Box kanjon. Počela je sipiti kiša kad je potjera stigla do uzvisine iznad klanca. Prije nego što se smračilo, već je padala gusta kiša.

Chiswick je podijelio ljude. Polovicu je poslao s Danom Brandom da pročešljaju Flat Top. Sin Bob i Sorley ostali su s njim.

Pri kraju se dana susreo s Brandom i njegovim ljudima. Predradnik je načinio veliki luk kroz cijelo područje, no nije opazio nikakvu stoku s LC-a.

Umorni su se jahači vraćali na ranč, kamo su stigli kasno u noć.

Ruth je po očevoj potištenosti ustanovila da je bilo bezuspješno.

Pričao je dok je pušio lulu.

– I taj je Gray sudjelovao – rekao je kad je završio priču.

Upravo je sklanjala posuđe pa se ukočila.

– Odakle to znaš?

– Pat je vidio njegova konja i poznaje otiske kopita – objasnio je Chiswick. Vjerojatno su ga poslali ovamo da nađe dobro stado stoke.

– A ja sam povjerovala njegovim lažima – s gorčinom je ustanovila Ruth.

Ne predbacuj si zbog toga, i mene je prevario. Ne nalikuje mi na lutajućeg kojota. Dakle, djevojko učimo dok živimo. – Lee je ustao i istresao pepeo iz lule. – Idem spavati.

Ruth je Nelly pomogla oko pranja suđa, a zatim je otišla u svoju sobu, ali ne odmah u krevet. Bila je nesretna zbog neiskrenosti Jeffa Graya. Čitala je već dvadeseti put pismo koje je on ostavio Patu. Mnogo je mislila na njega. Premda ga nije podnosila, misli su joj se vraćale na njega. Nikad dotad nije srela čovjeka slična njemu. Iza njegove podrugljive opuštenosti strivala se hladna, mirna snaga, koja se dojmila djevojke.

XII

Frank Chiswick uzeo je sobu kod Mame Presnall, u toj jedinoj zgradi u Tail Holtu koja je nudila tu mogućnost. Usput je rekao Curlyju da čeka nekoga kupca stoke, kojeg treba povesti na ranč.

Slobodno vrijeme proveo je tumarajući kraj korala i ulicama ili u nekom od saluna. Gledao je i slušao, premda je malo pitao. Potkraj dana, dosađujući se, vratio se u svratište. Oprao se i pošao večerati. U blagovaonici ga je Mama Presnall smjestila za dugi stol uz nekoga krivonosog stranca crvenkaste kose. Odmah zatim čovjek je ljubazno spomenuo da se zove Gray. Za Franka su te riječi bile stres. Brzo je pogledao čovjeka. Zapazio je pantersku umiljatost i tvrdo, odvažno lice. Nešto hladno je prostrujalo mladim Chiswickom.

Ukočeno je odvratio:

– Frank Chiswick.

Dvojica ili trojica muškaraca za stolom su ga pogledala.

– Niste baš previše prijazni, gospodine Chiswick dobacio je Gray.

– Očekujete da budem prijazan s čovjekom koji je htio ubiti mog oca i poslije pomogao u krađi njegove stoke? – grubo je upitao Frank.

– U tome sigurno griješite, gospodine – odvratio je Gray ponizno i bez žurbe... No ne očekujem da ću vas uvjeriti u suprotno.

– Ni za sto godina – žustro je odgovorio Frank. – Ne želim razgovari s vama, gospodine, ni poznati vas kad se sretnemo.

– Kratko i jasno – nasmiješio se Gray. – No moći ću živjeti a da i ne poznajem Franka Chiswicka. – Okrenuo se i porazgovarao s čovjekom s lijeve strane.

Poslije večere Frank je otišao k domaćici i zamolio je da mu ubuduće nađe mjesto za drugim stolom.

Sljedećeg je dana Frank vidio Morgana Norrisa i Milea Higha, koji su u grad ušli kasom i privezali konje pred »Zlatnim grumenom«. Mladi Chiswick se odšetao uz ulicu i svratio Curtu Dobbsu. Znao je da tamo baš nije dobrodošao.

Norris i Mile High bili su za barom i gasili žeđ. Frank je naručio pivo i ogledao se. Za pokerskim stolom su sjedila šestorica ljudi. Dvojica od njih bili su Curly i Jeff Gray. Pratilac Milea Higha procijedio je kroz zube.

– Tail Holt bi se ovih dana zaista mogao napuniti vrlo poštovanima.

Mile High je brzo pogledao Chiswicka da vidi je li to on razumio. Frank je ispraznio svoju čašu i spremao se da iziđe. Čuo je kako je Norris glasno dobacio:

– Trebao sam ga zapitati kako njegov stari prolazi u lovu na kradljivce stokom.

Veliki se kauboj nasmijao i zatim

pokušao svoj smijeh sakriti kašljanjem.

Chiswick je ljutito pocrvenio. Bijes je još kuhao u njemu dok je prolazio pored pokerskog stola i vidio Grayov bezizražajni smiješak.

Kroz stražnja je vrata izišao u noć punu zvijezda. Prolazio je preko nekog praznoga gradilišta prema uskom prašnjavom putu, koji je vodio do neke jaruge. U sjeni nekog drveta opazio je prilike muškarca i žene, koji su bili zagrljeni. Frank se okrenuo. Djevojka ispod drveta otrči u obližnju kuću, a muškarac krene i uskoro se nađe kraj Franka.

– Oho, čovječe, kako je? – upitao je.

Odjednom je splasnula dobra volja Loua Howarda kad je u čovjeku kraj sebe prepoznao Franka Chiswicka.

– Ti si dakle opet na djelu – podrugljivo mu je dobacio Frank.

U Howardovu odgovoru osjetio se lažni ton srdačnosti.

– Već sam htio s tobom razgovarati, Frank – rekao je. – Ti znaš kako je Ruth gorda kad si u glavu utuvi neku ideju. Pokušao sam joj objasniti tu stvar s otmicom. Rekao sam joj neka ide kući i ponaša se kao dobra djevojka.

– Lažljivče! – uzviknuo je Frank. Čuo je govorkanje o tome u gradu. Izbit ću ti te svinjarije iz glave!

Frank je bio lakši desetak kilograma. imao je tek devetnaest godina, a Howardu su bile dvadeset četiri. Po tjelesnoj snazi Frank nije bio dorastao tom besposličaru iz Tail Holta, ali je imao veliku prednost jer se želio osvetiti čovjeku koji je po njegovu mišljenju povrijedio Ruth i uvukao njeno ime u ogovaranja.

– Dobit ćeš ti svoje! – Chiswick je bio uporan i udario Loua u lice.

Howard je kukavički podigao ruke pred lice. Pet minuta dobivao je udarce, a zatim se skrhao.

– Prestani – cvilio je – ubit ćeš me.

– Čuj me – stenjao je Frank – ako ikad spomeneš ime moje sestre, tući ću te dok budeš mogao stajati.

Nakon toga se okrenuo i pošao niz put.

Frank nije likovao zbog ovoga, ali si nije ni predbacivao. Taj bi čovjek odsad trebao držati jezik za zubima.

Odlučio je da se vrati u svratište.

Dok je koračao glavnom ulicom, opazio je uz ogradu pred kockarnicom Jeffa Graya. Frank se zaustavio u sjeni i promatrao ga. Gray je pregledavao kopito jednoga konja. Ispustio je nogu konja, brzo pogledao prema »Zlatnom grumenu« i prišao drugom konju uz ogradu. Sagnuo se i podigao konju stražnju lijevu nogu. Dugo i brižljivo je ispitivao kopito. Povremeno bi pogledavao prema vratima. Očito nije želio pri tom ispitivanju biti iznenađen. Tada se uspravio, očistio ruke od prašine i ušao u »Zlatni grumen«.

Usput do svratišta Franka su mučila pitanja. Na konjima uz ogradu prije kratkog vremena u grad su dojahali Morg Norris i Mile High. Zašto je Gray bio toliko zainteresiran za te konje? Pa, činilo se da je prijatelj banditima.

Frank se uspeo u svoju sobu i zaboravio ovaj događaj.

Pet minuta poslije Lou Howard je gurnuo vrata »Zlatnog grumena« i prišao baru.

– Daj mi neko oštro piće – naredio je.

Barmen je pogledao njegovo ozlijeđeno lice.

– Da nisi naišao na grizlija, Lou? – upitao je.

– Tko te je napao? – htio je znati Morgan Norris.

– Frank Chiswick.

– Dakle, dijete – rugao se Norris.

– Nije bila poštena borba. Skočio mi je na leđa dok sam hodao. Kad sam pao na zemlju, nisam imao prilike i bio sam gotovo bez svijesti – žalio se Lou i marami-

com doticao lice. – Teškim čizmama udario me u lice i u rebra.

– Sad zbilja ne izgledaš kao miljenik žena – opako je dobacio Curly.

Lou je popio svoje piće i otišao da se pobrine za svoje rane. Jeff Gray ga je promatrao i opazio je kako su se pogledali mladi Howard i Morgan Norris. Odmah nakon toga Morgan je izišao iz saluna i iza Loua pošao u praonicu. Gray je takoder pošao onamo i sjeo za stol tik do zida praonice. Napeto je osluškivao ne bi li čuo nešto što se govorilo iza tankog zida.

XIII

Frank je uzviknuo »udite« i Jeff Gray je stupio u sobu.

– Što ćete ovdje? – upitao je Frank i poskočio.

– Želim s vama porazgovoriti – rekao je Gray.

– Ne želim razgovarati s vama! – uzrujano je odvratio Frank.

– Važno je za vas. Otići ću za jednu minutu. Htio bih vam samo reći što sam čuo.

Frank je pošao k stolu gdje je ležao njegov revolver i povikao: – Napolje, smrdljivi izdajniče!

Gray je munjevito izvukao svoj revolver.

– Prokleta budalo! – prasnuo je. – Još nikad nisam vidio tako ludu obitelj. Došao sam da ti nešto kažem i ti ćeš to slušati, želio to ili ne. Morgan Norris i Lou Howard namjeravaju te likvidirati. Zaboravi što imaš protiv mene. Prisluškivao sam razgovor. Pokušat će te uvući u svadu. Razumiješ?

Frank nije izgledao previše uvjeren.

– Ja samo znam da ste večerali s mojim ocem i nakon toga ste ga htjeli ubiti! – bijesno je rekao. – Mojoj sestri ste napričali laži kad vas je odvela u našu poljsku kolibu da se liječite. Bili ste s lopovima koji su otjerali našu stoku iz Box kanjona! Kakvog smisla ima da razgovaram s vama kad znam da me upozoravate na nitkove s kojima ste bili zajedno.

– Odakle znate da sam s kradljivcima jahao u Box kanjon?

– Pat Sorley je prepoznao tragove vašega konja.

– Morao sam biti oprezniji – suho je rekao Gray – ali žurio sam. No, pustimo neka bude tako: ja sam unajmljeni ubojica i lopov. Ali utuvite napokon u tu svoju tvrdu tikvu: ako ostanete ovdje još jedan dan, otići ćete kući u kolima, prekriveni plahtom.

– Ništa vam ne vjerujem.

– Dobro. Onda barem razmislite. Mladi Howard je ništarija, ali trenutno je vrlo opasan jer je povrijedena njegova taština. On će se obračunati s vama. Norris je zmija koja će mu pri tom pomoći. Morg Norris je čovjek koji je u Tail Holtu htio ubiti vašeg oca. U to sam gotovo siguran.

– Vi ste jedan od te bande. Možda vas je Norris poslao da me zastrašite. Samo se vi vratite i recite mu da se ne dam zastrašiti.

– Prekidam – rekao je Gray i spremio oružje. – Vi ste odrasli i znate što hoćete... – Zatim se okrenuo i izišao.

Frank je ljutito gledao za njim Međutim, imao je osjećaj da se pokazao kao nezahvalan seljak. Bilo je nešto u tom čovjeku što se nije slagalo. Nije izgledao kao nitkov koji se šulja uokolo. Bio je tvrdi tip Frank nije sumnjao da je on odmetnik, ali sve na njemu, oči, držanje sigurnost u govoru – dokazivalo je da je to mišljenje pogrešno.

Frank je odlučio da riskira što je moguće manje. Noćas više neće izlaziti. No najmanje dan-dva ostat će u gradu.

Poslije večere prišao mu je neki Meksikanac s porukom: »Lee Chiswick nalazi se u Sangerovoj prodavaonici i odmah vas želi vidjeti«.

– Kad je moj otac došao u grad? – upitao je Frank.

Čovjek je odmahivao glavom.

– No sabe, senjor. Njegovi su ko-

nji uz ogradu pred Sangerom. Senjor Brand je s njim.

– Recite mu da odmah dolazim.

Frank se vratio u sobu da uzme šešir i tada pošao dolje.

Dolje je bio Jeff Gray.

– Samo trenutak, Chiswick – usiljeno je rekao – hoće vas napasti.

Frank nije odgovorio i nije se ogledao. Nesvjesno se kretao brže.

– Natrag, budalo! – naredio je krivonosi. – Oni su se smjestili tamo kod topola.

Chiswick mu nije vjerovao, ali osjetio je hladnoću po leđima. Krenuo je duž zida od gline. Začuo se oštar prasak revolvera. Frank se trgnuo, povukao svoj revolver i opalio na Graya. Znao je da je pucanj bio iz Grayova revolvera. Kod topola je prasnula puška, pa odmah druga.

Frank se bacio na zid od gline i pri tom mu je ispao revolver. Nekoliko trenutaka bio je neodlučan. Da li da podigne revolver ili da riskira da ga uhvate bez oružja? Začuo je korake. Ništa ga nije moglo spasiti, morao je dalje. U mraku se ispred njega ispriječila velika staja od gline, koja je ispunjavala cijelu stražnju stranu. Tada je uza zid opazio sjenu. Tamo je bio neki čovjek i pucao dva puta. Potom je skočio i pritrčao Franku. Chiswick je bio zaprepašten. Čovjek nije pucao na njega već na nekog na ulici.

– Tamo, u staju! Na otvorenom će vas uhvatiti.

Frank je pošao za njim u zgradu. Zašto je to učinio, nije mogao reći, jer pred njim je bio Jeff Gray.

– Uspnite se stubama! – zapovijedio mu je Gray i sagnuo se da podigne nešto s poda. Pružio je Chiswicku željeznu polugu.

– Izbijte rupu kroz zid, onuda ćemo izići.

Frank je razbacao sijeno i udario polugom u trošne glinene cigle. Dolje su se začuli koraci i netko je uzviknuo:

– Chiswick, siđi, smrvit ćemo te u komadiće!

Promuklim je glasom Gray doviknuo:

– Ovdje smo nas trojica. Ne igrajte se s nama ako ne želite biti izbušeni.

– Tko ste vi? – uzviknuo je isti muškarac.

– Ljudi s LC-a – odvratio je Gray grubim glasom.

– Pošaljite Chiswicka dolje i mi ćemo vas pustiti da odete.

– Dođite po njega!

Jedan je metak udario u pod. Gray je odvratio metkom. Dolje se čuo šapat.

– Radije se predajte! – doviknuo je govornik. – Izdimit ćemo vas!

Gray je htio dobiti na vremenu. Posluga je bušila zid.

– Obećajete da nam nećete učiniti ništa nažao?

– Svakako zašto bismo? Imamo nalog da uhapsimo Chiswicka zbog stvaranja nereda.

– Dopustite da se dogovorimo.

Netko se brzo uspinjao stubama. U mraku su branitelji bili u prednosti. Gray je prvog došljaka udario revolverom po glavi i on je pao dolje na druge. Napadači su žurno izišli iz staje, a jednog su odnijeli.

– Uskoro će opet biti ovdje – ljutio se Gray. – Kako ide s tom rupom za izlaz?

Frank je rukavom košulje brisao znoj.

– Još desetak minuta – zadihano je rekao.

– Previše – dobacio je Gray i pružio mladiću revolver. – Daj mi tu polugu.

Kratkim udarcima udarao je u zid i rupa je postajala sve veća.

– Mislite da će nas opet napasti? – upitao je Frank.

– Ne, zapalit će sijeno i istjerati nas dimom. No, bio sam i u težim stupicama.

Gray se sagnuo i rukom izvadio jednu labavu ciglu. Netko je dotrčao u staju i Chiswick je opalio.

– Jesi li ga pogodio? – pitao je Gray.

– Ne, nisam ga dobro vidio. Potpalio je vatru.

Plamen je suknuo uvis. Kroz pukotine u podu počelo je gorjeti sijeno. Frank je pokušao nogama ugasiti vatru.

– Rupa je dovoljno velika! – uzviknuo je Gray. – Klizni van, čovječe!

– Najprije ti – tražio je Chiswick.

Oblaci dima su se dizali.

– Učini što ti kažem – naredio je stariji.

Frank se provukao i kliznuo dolje. Gray ga je slijedio, spustio se na kamen i prevrtao se dok se nije našao u koritu suhog potoka.

– Sve u redu? – šapnuo je Chiswick.

Jest – dahtao je Gray – idemo.

Pognuto je potrčao duž potoka. Grmlje ih je štitilo. Plameni jezici iz staje razbili su mrak. Bjegunci su odjednom naišli na bodljikavu žicu razapetu preko korita potoka, ali su se provukli ispod nje.

– No, jesam li još lažljivac?

Frank se zastidio.

– Spasili ste mi život.

– Oh, do vraga! – dobacio je Gray. – Vi ste tako prokleta budala da se netko mora brinuti o vama. Gdje je vaš konj?

– U koralu Alamo.

– Onda ga osedlajte i odjašite što brže na LC.

– Vrlo sam vam zahvalan, nikad vam to neću zaboraviti – zlovoljno je rekao i nestao.

XIV

Sherm Howard je snažno udario šakom po stolu i ljutito pogledao Norrisa, Kansasa i svog sina.

– Nisam vidio ništa luđeg u svom životu! To nije način da se zgrabi neki čovjek – vrebati priliku ovdje u gradu, tako da Lee Chiswick mora saznati da je to bio netko od nas. Zar to niste mogli srediti tamo vani na pašnjacima? Osim toga, rješavati se trojice ljudi umjesto jednog, pa to je čisti besmisao. Zar ste bili pijani?

– Nije naša krivnja što su likvidirana trojica – objasnio je Norris. – Mi smo čekali mladog Chiswicka, a pojavila su se još druga dvojica. Nitko ne zna tko su oni.

– Čim se vatra malo smiri, pretražite pepeo i uzmite sve što bi nas moglo izdati, odnesite to u grmlje i zakopajte – naredio je Howard. – Zatim idite iz grada i ukopajte se u brdima dok se ne stišaju govorkanja. Stavili ste si uže oko vrata.

– Nismo ih htjeli spaliti – kukao je Lou Howard.

– Kad ste uopće stigli u grad? – dahtao je Shirman Howard. – Tko vas je vidio? Tko su bili oni?

– Ne znam – ljutio se Norris.

– Vrlo je čudno s tom dvojicom tajnovitih ljudi s LC-a – dodao je Sherm. – Zašto su dojahali ovamo? Gdje su ostavili konje?

– Vidio sam samo jednog od njih – odvratio je Kansas.

– Hm, tu ima nečeg što ne razumijem. Očito je Lee Chiswick sakrio jednu kartu u rukav.

Netko je pokucao i Sherman Howard je viknuo: »Unutra!«

U prostoriju je ušao Jim Reynolds, vlasnik korala Alamo, nizak, nabijen muškarac kosih obrva, koje su izgledala kao da uvijek nešto pitaju.

– Slučajno prolazim ovuda, Sherme – rekao je. – Htio sam ti samo reći da je mladi Chiswick otišao iz grada.

Četvorica muškaraca nekoliko su trenutaka zurila u njega Sherman Howard je uzdahnuo.

– Tko ti je to rekao?

– Nitko. Vidio sam ga kako je osedlao konja i nestao prije nepunih petnaest minuta.

– Da li je netko bio s njim?

– Ne, gospodine.

– Da li je bio... ranjen? – promuklo je pitao Lou.

– Nije, koliko sam opazio, ali mu se sigurno jako žurilo.

– Da li su drugi jahači LC-a

ostavili konje u koralu? – grubo je pitao Sherm.

– Ne, u gradu nije bio ni jedan jedini čovjek s LC-a.

– Ma što ne kažeš! – Norrisov smijeh bio je bez imalo humora. – Moja glavobolja to bolje zna.

– Momci, mislim da vam u tome ne mogu pomoći – primijetio je Reynolds.

– U redu je, stari – Howard je zaključio razgovor.

Kad je Reynolds otišao, debeljko je sarkastično pogledao ostale.

– Vi ste zaista fina skupina boraca. Izbušili ste navodno tog Chiswicka, a on odlazi neozlijeđen. Bolje je da utvrdite tko su bila ta dvojica s Frankom. Ima li staja stražnja vrata?

– Nema – zlovoljno je promrmljao Norris – ja ne vidim... – zašutio je i najednom su mu bljesnule oči.

– Što je? – zapitao je Sherman.

– Tamo je gore bilo mnogo buke, kao da su udarali. – Morg Norris je ljutito prokleo. – Kladim se da su izbušili rupu na zidu i pobjegli.

– Tako je – rugao se Sherm – vi ste bili toliko zauzeti vatrom da niste ni pomislili na to da pogledate stražnju stranu staje. U redu, idite i utvrdite činjenice – zapovjedio je Howard.

Dvadeset minuta nakon toga njegovi su ga ljudi obavijestili da u pepelu nisu našli nikakvih kostiju i da se u zidu nalazi rupa.

XV

Frank Chiswick je ukočeno sjahao.

– Kako je? – upitao ga je brat Bob.

– Kod mene je sve u redu. Gdje je otac?

– U kući piše neko pismo.

Kroz kuhinjski je prozor Ruth ugledala kako njena braća odlaze u ured i pošla je za njima. Začula je glasni očev pozdrav.

– Zdravo, Frank! – rekla je.

– Imao si problema, zar ne? – upitao je Lee.

– Pa, možda je to bila moja vlastita krivnja. Tukao sam se. Više puta se na mene pucalo. Na kraju sam završio u sjeniku, a u staji je podmetnuta vatra. Jedan mi je čovjek spasio život: Jeff Gray.

Cijela je obitelj zurila u njega.

– Sine, sjedni i pričaj – predložio je otac.

– Počelo je s Louom Howardom. On se hvalio da je ostavio Ruth. Mama Prasnell mi je o tome pričala.

– Dobro si postupio, sine – odobravao je otac. – Nadam se da si ga dobro izmlatio.

– Nije se htio boriti – skromno je nastavio Frank. – No ja sam ga prilično očerupao. Potom je on odlučio da me se riješi i poveo sa sobom ubojicu Morga Norrisa i još dvojicu.

– Kad? – pitao je Bob.

– Kad su me napali. Jeff Gray me je prije toga opomenuo.

– Taj nitkov! – uzviknuo je Lee.

– Dopusti da čujemo Frankovu priču – dobacila je Ruth.

– Poslije tučnjave Gray je došao u moju sobu – nastavio je Frank. – Čini se da je čuo razgovor između Morga Norrisa i Loua Howarda. Nisam vjerovao Grayu ni riječi i rekao sam mu to. Poslije večere primio sam poruku da si ti kod Yella Sangera i da me tamo čekaš. Pošao sam onamo, ali Gray me još jednom opomenuo. Rekao je da ulijećem u stupicu. Kad sam pošao, pucao je da bi me zadržao.

– Na tebe? – bez daha je upitala Ruth.

– On je znao da me momci sakriveni s druge strane ulice kod topola žele slistiti ako pođem tamo. Kad sam zastao nakon Grayeva pucnja, oni su zapucali. Preskočio sam zid od gline i izgubio oružje. Netko je iza mene preskočio zid i dva puta opalio, ali ne na mene već na ljude na ulici. Bio je to Jeff Gray. Zajedno smo utrčali u staju. – Frank je zatim ispričao nastavak i kraj.

– Nisam te smio slati samoga u

grad, sine – rekao je Lee. – Morao sam znati da je svaka momčad Sherma Howarda loša. Ali taj Gray – ja ga ne razumijem. Upravo smo ustanovili da je izdajnički nitkov, a zatim dolazi onamo i izvlači te iz vatre. Tko je on, do vraga?

– Dva ili tri puta sam čuo da je on bandit kojeg traže zbog napada na vlak u Teksasu – rekao je Frank. – Tvrdi se da mu je ime Clint Doke. Kad smo bili u staji, promijenio je glas da ga ne prepoznaju.

– On dakle, nije tako loš – prekinula je Ruth, kojoj su oči sjale kao zvjezdice. – Uvijek sam to znala, no dokazi su govorili protiv njega. Ja, oče, ne vjerujem da je on pucao na tebe u Tail Holtu.

– Sve je to lijepo i dobro, kćeri – rekao je Lee. – Priznajem da on nije nitkov kao Morg Norris. Mnogo mu dugujemo za ono što je učinio za Franka. Ali on je očito razbojnik kojeg traže u Teksasu. Što se mene tiče, može doći na ranč i ostati koliko dugo želi – zaključio je stari Chiswick.

– Zaista smiješno – rugala se Ruth. – Svaki put kad žele ubiti nekog od nas, on je tu da to spriječi.

XVI

Jeff Gray se polako uklapao u život Tail Holta. Atmosfera mjesta navodila je na ljenčarenje.

Satima je vrebao kod korala Alamo i brbljao s Jimom Reynoldson ili s kaubojima, potom je drijemao, očito nezadovoljan. Češće je posjećivao kovača Ransona i slušao stare priče.

Jahači što su dolazili u Tail Holt nisu ga više nepovjerljivo gledali. Curly Connor ga je volio, on je bio od vodećih. Neprijateljski je bio raspoložen samo Morg Norris. Međutim, to je bilo nevažno, jer je namrgođeni mladić i inače prijateljevao s malo ljudi.

Gray je jednog dana osjetio da u zraku leži nešto neobično. Vidio je Norrisa kako potajno razgovara sa Shermanom Howardom. Norris je mahnuo Kansasu i izveo ga iz »Zlatnog grumena«. Mile High je ušao, prišao Howardu, tiho su porazgovarali i opet je izišao.

Odmah potom Gray je otegnuto rekao:

– Danas mi je dosta pokera – i uzeo novac. Pošao je zatim do korala Alamo. Sid i Kansas sedlali su svoje konje. Jednom su konju iza sedla privezali vreću za zob.

– Što je s hromim riđanom, Side? – upitao je Reynolds. – Večeras se vraćaš?

– Pobrini se za njega, Jime – odvratio je Hunt.

– Vi imate ljubav tamo u kanjonu Live Oak – nacerio se Kansas. Iza konja ga je Hunt udario po gležnju i Kansas je dodao: – Ili negdje drugdje.

Oba su muškarca uz sedla privezali puške.

Gray je vidio kad su izjahali iz grada i krenuli na zapad. Pola sata poslije u istom su smjeru odjahali i Norris, Mile High i mladi Howard.

Već se gotovo smračilo kad je Gray otišao iz grada. Nije nikad dotad bio u kanjonu Live Oak. No, od Pata Soleya je saznao da leži na pašnjacima LC-a, ne više od tri-četiri milje jugozapadno od poljske kolibe. Da li su namjeravali napasti stoku na LC-u? Možda. Ali zašto da prelaze dvadeset milja Chiswickovih pašnjaka kad se dovoljno stoke može ukrasti u bližoj dolini Sweet Spring?

Dok je jahao kroz mrak i razmišljao o tome, pala mu je na um nova misao. Katkad krijumčari iz Sonora Silbera dolaze u Tough Nut da kupe robu koju će potrošiti u Meksiku. Jedan od putova kojim su se koristili krijumčari prolazio je kroz kanjon Live Oak. Odatle je bio lak put prema Tough Nutu.

Što je Gray duže razmišljao o tome, to je bio uvjereniji da se prepad sprema na krijumčare.

Gray nije odjahao izravno do kanjona već je krenuo putem prema ranču LC. Chiswickovi će sigurno znati bolje što treba učiniti. Oni poznaju ovaj kraj.

U prvim je jutarnjim satima stigao na ranč. Jedan je pas oštro zalajao pri njegovu dolasku, a odmah zatim netko je otvorio vrata, došao na trijem i upitao:

– Tko je?

– Recite Leeju Chiswicku da Jeff Gray želi s njima razgovarati – odgovorio je posjetilac i skočio sa sedla.

– Što želite od njega? – pitao je Bob.

– Reći ću to njemu – suho je nastavio Gray.

Na gornjem prozoru pojavila se neka glava.

– Tko je to, Bobe?

– Kaže da je Jeff Gray, oče! – doviknuo je Bob.

– Jedan trenutak.

Glava je nestala. Pet minuta nakon toga Lee Chiswick je stupio na verandu i Gray mu je ispričao zbog čega je došao. Lee se okrenuo sinu.

– Bobe, upali svjetlo u uredu. Gray, privežite konja i uđite.

Gray je za rančerom pošao u ured.

– Najprije, gospodine Jeff Gray, ako vam je to ime, da se razjasnimo. – Lee se naslonio na stolici, čvrste plave oči bile su uperene u čovjeka njemu sučelice. – Molim vas, gospodine, da mi jasno kažete: da li pripadate Howardovim nitkovima?

– Da li bih sad bio ovdje? – uzvratio je Gray pitanjem.

Ruth je stajala na vratima, njene su tamne oči bile širom otvorene od iznenađenja.

– Cijelu sam noć u sedlu da bih vas obavijestio. Prihvatite to ili nemojte prihvatiti.

– U Tail Holtu se priča da ste vi Clint Doke, čovjek koji je opljačkao teksašku željeznicu – nije popuštao Lee.

– Mislim da nije vrijeme za brbljanje ako želimo dohvatiti te lupeže.

Ruth ih je prekinula:

– Ja u to ne vjerujem. Ne vjerujem da je gospodin Gray razbojnik ili kradljivac stoke, oče. Sjeti se što je učinio za Franka.

Otac se okrenuo u stolici:

– Odlazi u krevet – zarežao je.

– Molim, nemojte još. – Gray se bezizražajno smješkao. – Ogladnio sam kao životinja nakon dugog gonjenja. Kad ste već sigurni u moju nedužnost, gospodine Chiswick, kako bi bilo s jednom šalicom kave i malo šunke s jajima prije nego što pođemo?

– Kamo polazite? – upitala je.

Crnokosi je mahnuo prema rančeru:

– Pitajte gospodina Chiswicka.

Lee je rekao:

– Dobro, djevojko pripremi jela. – Tada je domahnuo sinu: – Izvuci Franka iz kreveta, a pozovi i Dana Branda i Bucka Conrada. Neka osedlaju konje.

Ruth se izgubila. Uskoro zatim čulo se zveckanje posuđa.

– Ne znam kako da vas shvatim – žalio se Lee. – Zauzeli ste se za Franka kad mu je trebao prijatelj. Tvrdite da niste jedan od Howardovih lopova, ali bili ste s njima kad su otjerali LC stoku iz kanjona Box. Pat Sorley je pregledao kopita vešeg konja.

– Nije dovoljno dobro istražio. Dakle, bio sam u klancu nakon lopova, ali nisam jahao s njima. U noći su prošli tik uz poljsku kolibu. Ja sam ih čuo i izišao da vidim što se događa. Pat se noć prije toga nije dobro osjećao pa ga nisam budio već sam kradljivce slijedio sam.

– Jeste li vi detektiv rančerskog društva?

– Zasad ne dajem nikakve obavijesti.

– U redu kako hoćete. Slažem se s vama. Ako sad ispravno sudite da banditi jašu u kanjon Live Oak, onda je sigurno da neće otjerati moju stoku. Vjerojatno će kod stijena vrebati na krijumčare. Pitanje je samo možemo li na vrijeme upozoriti krijumčare.

– Ako ne, bit će uništeni. Vi poznate Morga Norrisa.

— Da, posljednje godine opljačkani su i ubijena tri krijumčara. U kanjonu Skeleton, ne u Live Oak. Kod toga je, kako kažu, bio Norris.

— Howard zacijelo ima špijuna među krijumčarima u Meksiku.

— Čini se — složio se Chiswick.

Ušao je Frank Chiswick i obavijestio oca da su konji osedlani.

— Tony FLores je prošle noći ostao u spavaonici. Da li da i on pođe?

— Smatram da treba. Koliko ima pušaka?

— Četiri, računajući pušku za bizone.

Drugi su ljudi došli u kuću na doručak. Jeli su pri svjetlu svjetiljke, a posluživale su ih Nelly i Ruth.

Ruth, koja je promatrala Jeffa Graya, uočila je da se izvrsno ponaša. Bio je čvrst kao čelik, ali ne i grub. Privukla ju je njegova muževnost.

Nakon doručka Gray je odveo Leeja u stranu.

— Možda ima krivo, možda je to bio mamac za mene kad je Kansas spomenuo kanjon Live Oak. Zar ne bi bilo bolje da na ranču ostavimo stražu koja će brinuti za žene?

Lee je razmišljao.

— Ne, u ovoj zemlji muškarci se ne bore protiv žena, čak ni lisica kakva je Sherm Howard.

XVII

Na čelu male kolone jahao je Gray s Leejem Chiswickom. U mraku su konji bili prepušteni sami sebi.

Chiswick je ostatak skupine ostavio u dolini meskite, a s Grayem je nastavio izviđanje. Jahali su oprezno i pretraživali u sumraku. Iza neke male uzvišice, stotinu pedeset metara od ulaza u kanjon Live Oak, privezali su konje i dalje pošli pješice. Na puškomet odande bilo je mnogo stijena, gdje su banditi mogli naći skrovište. Stigli su do puteljka.

— Oni su pred nama — rekao je Gray i pokazao svježe tragove.

Upalili su šibice i istraživali. Jedan je konj imao slomljeno prednje kopito, jedan je imao velike potkove i široko je gazio.

— Već sam vidio oba traga — primjetio je Chiswick.

— Konji pripadaju Morgu Norrisu i Mileu Highu — dobacio je Gray. — Kamo sad? Po mojem bi trebalo za njima u kanjon ili na greben.

Chiswick je pozvao ostale iz potjere.

— Norris i njegovi ljudi su u kanjonu, momci — rekao je. — Poći ćemo za njima. Neka nitko ne puca bez mog naloga.

— Koliko ih je tamo? — upitao je Buck Conrad i mirno žvakao duhan. Bio je nizak, nabijen, krivonogi muškarac mirna lica.

— Petorica, koliko mi znamo — odgovorio je Lee.

Sivilo svitanja probijalo je mrak. Lee je bio na čelu, Jeff Gray odmah iza njega. U kanjonu se danilo. U nevjerojatno kratkom vremenu u lelujavoj maglici nestalo je noćne tame. Ljudi su mogli vidjeti, svi su osjećali olakšanje. Vođa je zaustavio konja.

— Došli smo gotovo do stijena — odsječno je rekao — možda su oni tamo, možda nisu. Moramo saznati što žele.

— Ne bi li bilo bolje da se jedan od nas pješice odšulja naprijed?

Iza zavoja, u klancu začuo se zvižduk taneta. Prije nego što je nestalo jeke, slijedila je pucnjava.

— Stići ćemo prekasno! — povikao je Chiswick. — Momci, dođite!

Kliznuo je sa sedla i potrčao do zavoja. Gray je već prošao kraj njega. Prizor koji je ugledao kad je skrenuo iza zavoja, bila je divlja zbrka. Prestrašena pucnjavom, dva osedlana konja skočila su u suho korito potoka. Oba jahača ležala su na zemlji, jedan licem prema zemlji, drugi skvrčen. Dvojica ostalih, u meksičkoj odjeći, jahala su niz kanjon, a za njima trojica maskiranih, pucajući. Još jedan maskirani borio

se s mazgom koja se propinjala.

Gray je opalio najbližeg napadača. Čovjek se okrenuo, opazio ga i iznenađen opsovao. Upozoravajući je uzviknuo i divlje zapucao na ljude što su dolazili iza zavoja, pa se potom dao u bijeg. Uhvatio je uzde jednoga od konja što su se propinjali i pokušao uzjahati. Noga mu se nije našla u stremenu.Metak je pogodio remen sedla za koje se uhvatio. Prestrašeno je kriknuo, ispustio ga je i krivudajući odjurio niz klanac. Premda je obraz mladića bio prekriven sve do očiju, Gray je prepoznao mladog Howarda. Iznenađeni banditi mislili su samo na bijeg. Jedan je pognut trčao prema svom konju, vinuo se u sedlo i u galopu odjurio. Drugi je posrčući pao na zemlju i više nije ustao. Preostala dvojica odgovorila su vatrom.

– Momci, u zaklon! – naredio je Lee. – Otjerat ćemo ih na ravnicu. Ništa ne riskirajmo.

Jedan osedlani konj, frktajući od straha , prišao je dvojici maskiranih. Bliži je bandit uhvatio uzde i uzjahao. Njegov se pratilac uspeo iza njega i odgalopirali su niz kanjon.

– Daj konje! – uzviknuo je bivši kapetan graničara svom sinu Franku. – Slijedit ćemo te momke!

Pošao je naprijed da pregleda pogođene. Dva su Meksikanca bila mrtva, a i jedan bandit. Nitko od Chiswickove skupine nije bio ranjen. Neočekivani napad natjerao je napadače u paniku. Gray je okrenuo tijelo maskiranog čovjeka. Prepoznao je lice Sida Hunta, kauboja kojeg je vidio u prodavaonici u Tail Holtu kad je dolazio.

Krivonosi je s mrtvaca skinuo pojas s mecima i pušku. Uhvatio je jednoga od konja što su ostali nakon bandita i odjahao niz klanac.

– Radije pričekajte naloge staroga – savjetovao je Brand.

– Malo ću pojahati naprijed i držati vezu – dobacio je Gray.

Prošao je kraj jedne natovarene mazge. Dio tovara zacijelo je bilo srebro. Galopirao je ne obazirajući se na grmlje. Jahao je sivoga konja, na kojem je iz grada izjahao Morg Norris. Odjednom je pred sobom ugledao čovjeka koji je povremeno trčao, pa hodao. U nekoliko se minuta barem desetak puta okrenuo. Bio je u smrtnom strahu. Kad se Gray približio on se sakrio iza grma meskite.

Bio je to Lou Howard.

– Pomoli se bogu! – naredio je Gray. – I bez ikakvih trikova jer ću te izbušiti.

Metak je prosvirao kraj Grayove glave. On je odskočio s konja s revolverom u ruci.

– Podigni ruke! – procijedio je.

Howard je digao ruku s oružjem.

– Nemoj me ubiti – molio je.

Krivonosi je sa sedla skunuo laso i svezao Howarda. Zatim ga je ostavio da leži. Četvrt milje dalje, niz kanjon, nalazi se strma klusura. Visoko gore Gray je opazio dva muškarca i jednog konja. Jedan je jahao, drugi se uspinjao uz njega. Gray ih je slijedio. Jedan je s klisure opalio na progonitelja. Bjegunci su nastojali doći u ravnicu i upravo su nestali iza ruba klisure.

Odgovor je Jeffa Graya pogodio kao udarac maljem. Najbliži je ranč bio LC. Grubijani su znali da su ih slijedili Lee Chiswick i njegovi ljudi. Banditi će zacijelo odjahati tamo.

Gray nije dopustio konju da se odmara. Zadihan od napora se popeo na uzvisinu.

Gray je pregledavao predio. Bjegunca nije bilo. Vjerojatno su iza jednog usjeka koji se nalazi pred njim. Prije svega pokušat će doći do još jednoga konja na najbližem ranču.

Najbliži ranč?

Jeff je odjahao do najbliže uzvisine i promatrao. Ranč leži tamo na sjeveroistoku. Ali gdje točno. Jedan od dvojice muškaraca koje je slijedio bio je Morg Norris, ukoliko se nije varao. Momak je zacijelo bio loše volje. Zamislio je to lukavo lice ubi-

tačnih sivih očiju. Bio je uvjeren da Ruth Chiswick ne bi bila sigurna u njegovoj vlasti.

XVIII

Ruth je provela nekoliko nemirnih sati. Uz Nellynu je pomoć već pripremila jelo. Kad se ljudi vrate, bit će gladni. Potom je Nelly bila opazila da dolazi neki jahač.

– Netko dolazi! – doviknula je i Ruth je brzo pritrčala vratima. Jedan je konj galopirao putem. Udaljenost je bila prevelika da bi se mogao prepoznati čovjek ili konj. Odmah je zatim otkrila da je jedan čovjek sjedio iza prvog jahača.

Na Ruthinu vratu puls je počeo jače udarati. Nešto nije bilo u redu. Trčeći je sišla stubama i požurila jahačima u susret. Bili su blizu kad je spoznala da ne pripadaju skupini njenog oca. Prvog čovjeka nije poznavala, drugi je skočio s konja i prišao joj. Podrugljive okrutne oči bile su ljutite.

– Ugodno je ponovo vas sresti, gospođice – rekao je.

– Tko ste vi? – prestrašeno je upitala, no znala je. Njegovo je ime bilo Morgan Norris, čovjek u kojeg je Jeff Gray sumnjao zbog pokušaja ubojstva.

– Smatrajte me jednim od vaših obožavalaca. Najprije želimo konje. Dok ih Kansas uhvati i osedla, pomoći ću vam da nam pripremite namirnice. Žuri nam se.

– Što se dogodilo? – pitala je djevojka i pogledala na krvavu vratnu maramu omotanu oko njegove lijeve ruke.

Norris je ljutito opsovao.

– Prepad vaših pokvarenih rođaka – frktao je.

– To nije istina! – uzviknula je. – Ja predobro poznajem svog oca.

On je približio lice njenom.

– Nemoj reći da lažem, ti, ti... – ljutito je režao. – Oni su nas napali u kanjonu Live Oak. Sredili su nas a da nam nisu pružili nikakvu priliku. Ja ću se već obračunati. Idi preda mnom u kuću i spremi namirnice. Brzo.

Ruth je gledala u njegove mračne oči i spoznala što je to strah. Pošla je u kuću, čovjek je bio uz nju. Uhvatio ju je za ruku iznad lakta i stisnuo je.

– Pustite me na miru – rekla je Ruth. – Maknite ruke s mene!

– O tome ja odlučujem – s ljutitim je osmijehom odvratio. – Nalozi dolaze od mene, draga.

Oslobodila se teškom mukom.

– Ne – rekla je izazovno – ne usuđujte se učiniti mi nešto nažao. Ako ti ipak uradite, ulovit će vas i ubiti.

– Zaista? Vidjet ćemo – tiho je mrmljao.

Ušao je s njom u kuću.

– Nelly, čovjek će ponijeti nešto namirnica – rekla je.

Nelly je zaprepašteno gledala Norrisa.

– Hajde, miči se! – prasnuo je. – Žuri mi se.

Dok je ona spremala hranu, bandit je zajahao kuhinjsku stolicu i stavio ruke na naslon. Promatrao ju je stisnutih očiju. Njena ga je vitka figura uzbuđivala. Kansas je ušao u kuhinju.

– Osedlao sam dva konja.

– Potrebna su nam četiri.

– Četiri, zašto? – upitao je Kansas.

– Povest ćemo djevojke.

Ostalo troje u prostoriji zapiljilo se u Norrisa, Kansas ne vjerujući, a mlade žene prestrašeno.

– Vraga ćemo to uraditi – odvratio je Kansas. – Zar si poludio?

– One su naša zaštita – Norris je bio uporan.

– Vraga su zaštita – tiho je progunđao njegov pratilac.

Norrisove su oči zasjale. Tiho je i prijeteći rekao:

– Osedlaj još dva konja.

Kansas je osjetio kako mu hladnoća prolazi niz leđa. Povukao se iz prostorije.

Ruth se okrenula Norrisu. Glas joj baš nije bio čvrst.

– Ovdje, na Zapadu, muškarci ci-

jene poštenu ženu – zdvojno je rekla. Bila je svjesna uzaludnosti svoje molbe.

– Ja nisam Curly Connor – odgovorio je nekim posebnim smiješkom – ja uzimam ono što hoću. Ti ideš sa mnom, razumiješ? Možda, ako budeš dobra, učinit ću te gospođom Norris. – Osmijeha je s lica nestalo. Okrenuo se. – Gdje je druga drolja? – grubo je nastavio.

Nelly je minutu prije toga neopazice, kao sjena, kliznula iz prostorije. Ruth je čvrsto izjavila: – Mislim da je pošla po slaninu.

– Obje morate ponijeti topliju odjeću – upozorio je Norris prihvativši objašnjenje. – Idite u svoju sobu i povedite i nju. Ja idem s vama.

– Ja ne idem s vama – čvrsto je odgovorila Ruth. Srcem joj je prostrujio neopisivi strah... – Kažem vam da ne idem.

On ju je zgrabio za ruku i iskrenuo je dok nije pala na koljena.

– Ne, ne – molila je.

– Ja sam šef! – kesio je zube. – Shvati to od početka. Ustani i donesi svoju odjeću.

Jednim trzajem podigao je djevojku na noge i izgurao je iz sobe.

XIX

Kansas je dotrčao do obora. Bilo mu je potrebno prilično vremena da uhvati dva konja. Misli su mu bile pune mržnje. Prezirao je što je popustio Morganovoj zapovijedi. Želio se ubojici suprotstaviti, prkositi mu i stjerati mu metak u to zločinačko tijelo. Ali znao je da je slabić.

Uhvaćene je konje poveo u staju i osedlao ih. Promatrao je put kojim su trebali stići Chiswickovi ljudi. Da se mogao odlučiti, bacio bi se na konja i ostavio Norrisa na cjedilu. Začuo je kretanje kod staje. Kradom je prošao do vrata i provirio van. Iznenadio se. Djevojka Nelly je bila kod ograde s konjem. Kansas joj je prišao.

– Kamo ćeš?

– Ja, molim vas, pustite me da odem – jadikovala je.

Kansasu je pala na um pomisao. Kradom je pogledao kuću , nije vidio Morga. Približio joj se i snizio glas:

– Djevojko, pustit ću te, odjaši i nestani. Odjaši k Chiswicku i njegovoj potjeri. Reci Leeju da ti je Kansas pomogao pri bijegu, reci mu da sam s njegovom kćerkom i Norrisom i da ću na nju paziti. Reci mu da sam od početka bio protiv, ali je Morg sebi to utuvio u glavu. Njegova je ideja da se sakrije u kolibu starog Walsha iza Crowfoota. Ne zaboravi to.

– Neću zaboraviti – bez daha je obećala.

– U redu, jaši kao da su ti za petama svi vrazi. Morat ću odglumiti da pucam na tebe.

Nelly je uzjahala i odgalopirala, a Kansas je dva puta opalio u zrak. Otrčao je u kuću i viknuo. Norris je istrčao s revolverom u ruci.

– Pobjegla je! – vikao je Kansas. – Skočila je na konja dok sam dolazio iz korala! Pucao sam na nju i promašio.

Norris je gledao jahačicu što je nestajala u daljini.

– Meni je svejedno, nju ionako nisam htio, ali sad moramo brzo odavde. Dovedi konje do kuće, tamo ćemo natovariti namirnice.

On se vratio u kuću, pa u spavaću sobu, gdje je prije nekoliko minuta ostavio Ruth. Kretao se nečujno.

– Imaš li haljine?

– Imam.

Poveo ju je na verandu. Kansas je vodio tri konja. Ruth se ogledavala.

– Gdje je Nelly?

– Neće doći.

– Ali, rekli ste... – Ruth je zašutjela, oči joj se ispunile strahom. – Vi je niste...? – pomislila je na dva pucnja koja je čula.

– Mlada dama je pobjegla – objasnio je Kansas. Bavio se paketima.

Nakon toga je Norris pomogao Ruth da uzjaše. Nije pružala otpor jer joj to ne bi koristilo. U srcu joj

se budila nada. Nelly će reći njenom ocu i uskoro će potjera. Momčad LC-a i njihovi prijatelji pročešljat će brda. Jeff Gray je bio s njima. Ako on pomogne pri njenom spašavanju, potpuno će se opravdati.

Kansas je preuzeo vodstvo, a Norris je činio zaleđe.

Jahači su učinili luk oko pašnjaka i jahali jarugom. Kad su stigli na uzvišicu, sve se troje okrenulo u sedlu i pregledavalo dolinu. Odmah zatim nestali su između brežuljaka. Norris je jahao uz djevojku.

– Bez brige, najdraža – rugao se – neće nas uhvatiti. Ovaj put ideš s čovjekom a ne s vrećom brašna, kao što je to bio Lou Howard.

XX

Dok je Jeff Gray jahao od jedne uzvišice do druge, ustanovio je da je izgubio previše vremena. Ako su Norris i njegov pratilac jahali na LC-rančć, doći će tamo mnogo prije nego on. Malo-pomalo se orijentirao, ali je sad bila važna svaka minuta. Stoga je jahao na istok, duž kamene stijene što je zatvarala put. S ruba stijena iznenada se začuo glas s irskim dijalektom:

– Stani gdje jesi, mladiću, digni ruke u vis!

Gray je iznenađen zastao, srce mu je snažno udaralo, ali je bezizražajna lica pogledao gore.

– Najprije baci oružje! – naredio je glas.

Čovjek čije je lice virilo preko ruba bio je Pat Sorley. Grayu je odlanulo.

– Sreća što sam te sreo, Pat – hladno je rekao – izgubio sam se. Dovedi svoga konja i odvedi me na ranč.

– Rekao sam da odbaciš oružje.

– Mislim da ću ga trebati – odvratio je Gray i nije poslušao nalog. – Slušaj, Pat, rat je prekinut. Chiswick se upravo borio s nekom bandom iz Tail Holta, koja je napala meksičke krijumčare. Morg Norris i još jedan momak jašu na ranč da uzmu još jednog konja. Nitko nije kod kuće osim gospođice Ruth i Nelly. Ne brbljaj, predimo na posao, moramo stići vraški brzo.

Sorley je čuo kako je Gray spasio mladog Chiswicka i brzo se odlučio.

– U redu, odmah sam dolje. Nemoj pobjeći prije no što dovedem svoga konja.

Nekoliko minuta poslije bio je dolje. Jahali su jedan uz drugog brzo koliko su konji mogli trčati. Jeff je pri tom ukratko izvijestio što se dogodilo.

Iz područja rascjepkanih brežuljaka stigli su u dolinu. Pod sobom su vidjeli zgrade LC- ranča. Od vjetrenjače su se kao neka signalna svjetla odbijale sunčane zrake. Iz ove daljine nisu mogli zapaziti znakove života, ali je ta ugodna slika bila umirujuća.

Iznenada se Gray zaustavio.

– Oslušni malo! Mogao se razabrati galop konja. Odmah je Gray podbo konja i pojahao iz usjeka. Jahač je bila žena. Žurio je prema njoj. Opazila je Sorleyja i zaustavila konja.

– Oni su oteli Ruth – viknula je.

– Tko? – oštro je upitao Pat.

– Ne znam, dva muškarca. – Nelly je bila skrhana i počela je jecati. – Dvojica na jednom konju. Uhvatili su konje u koralu i prisilili nas da im spremimo namirnice.

– Kažete da su oteli Ruth? – ljutito je upitao krivonosi.

– Oni su je poveli sa sobom. I ja sam morala s njima, ali sam pobjegla. Jedan od njih me je propustio. Zove se Kansas. Rekao je neka kažem gospodinu Chiswicku da će pokušati da se pobrine za Ruth. Rekao je da je bio protiv toga da je povedu i da ne smijem zaboraviti da će prvo jahati do Walshove kolibe iza Crowfoota. Tamo će se sakriti.

– Da li je rekao da se drugi zove Morg Norris?

– Nazvao ga je Morg.

Gray je sljedeće pitanje postavio Sorleyju.

– Gdje je ta Walshova koliba?

– Prilično daleko u brdima, na

maloj planinskoj livadi s druge strane prolaza. Ako ne znaš gdje se nalazi, ne bi je našao ni za stotinu godina.

– Sorley, mislim da moraš sa mnom. Zaustavit ćemo se na ranču i uzeti hrane. – Gray se okrenuo Nelly. – Nećete se bojati da sami odjašete do Chiswicka, zar ne?

– Neću – rekla je preplašeno.

– Nitko vam neće ništa učiniti – objasnio je Gray. – Jašite dalje do kanjona Live Oak. Tamo ćete sresti neke ljude s LC-a. Kažite im sve ono što ste i nama ispričali, a i to da Sorley i da jašemo do Walshove kolibe.

Nelly je hrabro odgovorila:

– U redu.

– Dobra djevojko – mirno je rekao Jeff – kad bi bilo opasno, ne bismo vas pustili.

– Vi... vi nećete dopustiti da se Ruth nešto dogodi, zar ne?

Nijedan mišić na nepokretnom, ljutitom licu čovjeka, nije se promijenio, ali oči koje su je gledale bile su pune hladne opasnosti. Nije prijetio, nije obećavao.

– Quien saba – promrmljao je i odmah zatim galopom odjahao prema ranču.

Kuću su našli praznu.

On i Sorley su se užurbano spremali. Tek što su stigli, već su opet izjahali.

XXI

Ruth je znala da ne smije pokazivati strah. Bez obzira na to što joj je srce drhtalo, njeno je držanje nije smjelo odati.

Sate su i sate jahali duboko u brda. A sa svakom miljom rasla je njena briga. Morg Norris ju je pobjedonosno pogledavao. Ona je bila ponosna, prezirala ga je i mrzila. Utoliko bolje. On će već slomiti taj prkos.

Jahao je uz nju, vrijeđao je svojim ruganjem, a još više divljanjem. Obrazi su joj gorjeli od stida.

– Ti me ne podnosiš, najdraža?

Prezirno ga je pogledala.

– Ja potječem iz poštene obitelji.

– Ne bi me željela za muža?

– Radije bih umrla.

– Ili kao ljubavnika?

Pogledala je njegove okrutne oči i ukočila se.

– Jedno ili drugo, najdraža – režao je – izaberi.

Na grudima kao da joj je ležao kamen.

– Savjetujem vam da budete oprezni – rekla je tiho i prezirno.

– Ja, Morg Norris, moram biti oprezan? – Njegov joj se smijeh rugao. – Ja stvaram svoje vlastite zakone.

Njegova je sujeta jednostavno bila pogubna. Odjednom joj je palo na pomisao da bi možda mogla iskoristiti tu sujetu da spasi sebe. Umiljavanjem bi ga mogla odvratiti od nauma. Zauzela je drugačije držanje.

– A kakvi su to zakoni?

– Ja ih stvaram prema potrebi.

– To je dobro – zamišljeno je rekla – čovjek se nikada ne treba osloniti na druge.

– Dobro je za tebe što si naišla na pravog čovjeka umjesto na neku lutku kao Lou Howard. Koliko je vremena prošlo otkako si pobjegla s Louom Howardom i napustila ga?

– Promijenila sam se – nepromišljeno je rekla.

– Shvati me pravilno: tamo gdje sam ja, tamo ja vladam. Ja poznajem tvoju vrstu. Ti se ponašaš kao konj kojeg treba ukrotiti. Čim takav konj spozna tko je gazda, nema više briga.

– Ne mislite li da je ponekad bolja prijaznost?

Sledio ju je njegov samouvjeren smijeh.

– Svi su tvoji prijatelji bili prijazni. Kako su daleko došli?

– Sila je samo jedan od putova – suglasila se Ruth – dobra za one koji ne znaju bolje. Koliko daleko ćemo noćas jahati?

– Do Walshove kolibe – zlovoljno je rekao – možda još dalje. Nisam još odlučio.

Jahali su duž neke padine i stigli u kanjon što je vodio na malu planinsku livadu. Nedaleko od njih stajala je brvnara. Iza nje bio je koral od kolca. Norris se zaustavio pred kolibom i doviknuo Kansasu:

– Neko vrijeme ostajem ovdje!

– Što misliš time »neko vrijeme«? Zar se nećemo ulogoriti?

– Ne – frktao je Norris.

– Zašto ne? – navaljivao je drugi. – Ovdje bismo se dobro smjestili. Ima dobre hrane za konje i nema ljudi. Ovdje nas nitko ne bi našao ni za stotinu godina.

– Mjesto ti se zaista svida? – umiljato je primijetio Norris.

– Meni je dobro – uporno je tvrdio Kansas. Kad je u očima druga opazio sumnju, žurno je dodao: – Ali, do vraga, meni je svejedno gdje ćemo se smjestiti.

– Možda bismo se mogli dogovoriti da ti ostaneš ovdje, a mi da odjašemo dalje? – rekao je Norris.

– Kako ti misliš, Morg? Naravno da idem i ja ako ideš ti.

– Ti me toliko voliš da se od mene nerado razdvajaš – ironično će Norris.

Kansas ga je promatrao. Ruth je najprije pogledala jednog pa drugog. Tu je bilo nečeg što nije razumjela. Hladni, divlji bljesak pojavio se u Norrisovim očima. Stajao je raskrečenih nogu, glave malo ispružene naprijed lako se njišući. Nije znala da je Kansas inscenirao bijeg Nelly. Bio joj je dovoljan jedan pogled na Kansasa pa da ustanovi da je taj čovjek do srži u strahu. Njegovo je lice posivjelo, usnice su postale pepeljasto sive. Na vratu se trzao mišić.

– Dobri, stari, vjerni Kansas – rugao se Norris.

– Ti, ti me pogrešno razumiješ, Morg – trgnuo se Kansas.

– Možda – Norris se i dalje smješkao. – Dobro, sredit ću ogrebotinu na vratu dok ti rasedlaš konje.

Norris je pošao na izvor. Sa sobom je ponio pušku.

Čim se udaljio, Kansas se obratio djevojci:

– Ne gledajte tamo, ponašajte se kao da ne razgovaram s vama. Gledajte Morga u oči, on me kani likvidirati jer misli da sam vašeg oca obavijestio gdje ćemo logorovati. Ja to i jesam uradio preko djevojke kojoj samo pomogao u bijegu.

– Vi ste pomogli Nelly u bijegu? – bez daha je izustila Ruth. – Vi ste oca obavijestili da smo mi ovdje?

– Da, pustite me da govorim. Moram tom sotoni okrenuti leđa da mi ne vidi pokrete usnica. Zadržite ga ovdje koliko god dugo možete. Ja idem natrag i dovest ću vaše prijatelje.

Ruth ga je htjela zamoliti da je ne ostavlja samu s Norrisom. Bila je sugurnija dok je tu bio i drugi čovjek.

– Morg sigurno hoće do korita Divljeg konja – nastavio je. – Lee će pročešljati cijeli ovaj kraj. Moram nestati, Morg me namjerava ubiti.

Kansas je bio blijed od straha, oči su mu skrenule do izvora.

– Sad je vrijeme. Adios, gospođice!

Ne dodirujući stremen, skočio je u sedlo i potjerao konja u galop. S obzirom na to da baš nije bio vješt jahač, jednom je nogom promašio stremen. Uhvatio se za rog sedla, konj je naglo skrenuo i čovjek je izgubio oslonac. Pri padu je udario ramenom u zemlju. Odmah je skočio na noge i pogledao prema izvoru.

Bio je veoma prestrašen, nekoliko trenutaka nesigurno je oklijevao što da uradi. Tada je potrčao do konja kojeg je jahao Norris. Nije učinio ni dva koraka kad je prasnula puška. Pao je naprijed, a zatim je nepokretno ležao lica okrenuta prema zemlji. Ruth je zgrabila rog sedla konja pored sebe, grčevito se držala i pokušala iskoristiti iznenadnu priliku. Jedan joj je trenutak sve bilo maglovito. Vidjela je Norri-

sa kako dolazi s puškom u ruci, sotonskog izraza lica.

– Vi... vi ste ga ubili! – uzviknula je i podigla ruke pred oči.

On se slavodobitno nasmijao:

– Htio je pobjeći i predati me Chiswicku.

Ruth je pogledala zgrčeno tijelo, u kojem je još bilo života. Počela je drhtati, morala je stisnuti usne da ne bi počela vikati.

– Taj je glupan to trebao znati. On je zaista počinio samoubojstvo kad me je htio ostaviti na cjedilu. Osedlat ću tvoga konja i idemo dalje.

Dok ga je promatrala kako sedla konje, trgnula se iz beznadnog uvjerenja da je izgubljena. Nije smjela posustati, ali kako da si pomogne. Morala je nešto smisliti. Objema je rukama držala bič, misli su joj lutale. Kad bi mogla ostaviti neku poruku?

Dok je sedlao njenoga konja, muškarac joj je bio okrenut leđima. Okrenula je bič i njegovim težim dijelom ispisala po prašini da on ne vidi:

»Divlji konj«.

Potóm je lupnula bičem. Priveo je konja do nje.

– Drži ga dok ne dovedem Ginger. I ne pokušaj pobjeći kao on.

Nakon toga se okrenuo i Ruth je odmah dodala poruci riječ »korito« i potpisala se početnim slovom »R«. Više nije bilo vremena. Norris je privodio Ginger.

Prišao je da joj pomogne. Hitro se popela na konja.

Norris je stazom jahao ispred nje. Ruth ga je slijedila kao squaw nekoga pobjedničkog ratnika.

XXII

Netko je nestrpljivo kucao na vrata kuće Sherma Howarda. Debeljko, koji je za stolom slagao pasijans, odložio je karo desetku i odgegao do vrata.

– Tko je? – upitao je.

– Ja sam, Mile High, pustite me, Sherme.

Glas je zvučao uzbuđeno. Howard je gurnuo zasun i otvorio vrata. Visoki se kauboj ugurao unutra.

– Daj mi neko piće – promukloje progovorio.

Njegov je domaćin zatvorio i zabravio vrata, prišao ormaru i donio bocu i čašu. Mile High je natočio pola čaše, popio to u dva gutljaja i sjeo.

– Polako je počeo – rekao je. – Lee Chiswick nas je napao.

– Kada i gdje?

– U kanjonu Live Oak, odmah čim smo udarili na krijumčare.

Mile je izvijestio ono što je znao.

– Ne znaš da li su ostali momci uspjeli pobjeći? – zapitao je Howard. – Jesi li vidio da je netko ranjen? Jesi li opazio Loua?

– Ne, gospodine, vidio sam dvojicu na jednom konju. Oni su hitro žurili za mnom, ali sam ih poslije izgubio iz vida. Na kraju kanjona ih nije bilo.

Howard je prstima bubnjao po stolu.

– Kako je Lee saznao što su momci naumili? – pitao je Howard i gledao u karte.

– Ne vjerujem da je netko od momaka. Kansas je kod korala napomenuo da idemo do kanjona Live Oak, čuo sam kako je Sid zbog toga divljao.

– Reci Jimu Reynoldsu neka dođe.

Mile High se podigao upravo kad je netko zakucao na vrata.

– Tko je? – promrmljao je Howard.

– Dan Brand.

Kad je ušao, Brand je uglekao dvojicu muškaraca s izvučenim revolverima. Mirno je progovorio:

– Spremite ih, momci. Ne volim razgovarati s nekim tko mi prijeti revolverom, pa makar ga i ja izvukao.

– Mile High, makni pucaljku – zapovijedio je Howard – zar ne vidiš da je Dan došao u miroljubiv posjet?

Pošto su revolveri spremljeni, Brand je nastavio:

– Miroljubivo ili ne, Sherme, ovisi o tome kako ćeš to primiti. Imam ti reći da Lee namjerava na nekom hrastu objesiti tvog sina Loua ako gospođicu Ruth odmah ne vratiš na LC a da joj ne manjka vlas s glave.

Debeljko je šuteći zurio u predsjednika. – Zaboga, čovječe, što to govoriš? Ako govoriš o Chiswickovoj djevojci, ja je nisam vidio.

– Nitkovi koji su je poveli sakrili su se negdje u brdima. Ne znamo gdje su, ali možda ti znaš. Na kraju krajeva, ti ćeš je odmah pronaći ako želiš vidjeti Loua živoga.

– Što ima Lou s tim?

– On je jedan iz bande. Njega smo uhvatili. On je sad naš talac. S njim je gotovo ako se nešto dogodi gospođici Ruth.

– Želiš time reći da je on član bande koja je to učinila?

– Sherme, to ti bolje znaš nego ja. Preko svojih špijuna si saznao da će meksički krijumčari kroz kanjon Live Oak nositi u Tough Nut mnogo srebra, pa si poslao petoricu iz bande da ih napadnu. Mladić nije imao ni mrvice hrabrosti, klonuo je i izbrbljao sve što je znao. Dvojica tvojih otišli su na ranč LC i pošto im je Ruth dala namirnice, oteli su je.

– Koji ljudi?

– Morg Norris i Kansas.

– Ja nisam odgovoran za ono što uradi Morg Norris – planuo je debeljko – to ti znaš, Dane! On je loš hombre. Ja sam to uvidio već odavno i u tome sam nedužan.

– Sherme, to ti ne pomaže. Svaki pošteni čovjek u zemlji u pogledu toga biti će protiv tebe. Ako taj vrag Norris učini nešto gospođici Ruth, bit ćeš u vraški lošoj situaciji.

Howardovo debelo mjesečasto lice bilo je olovnosivo. Udarac u Live Oaku bio je dovoljno težak te nije bilo izgleda da se igra nevinašca kad je Lou uhvaćen. Ali taj poludjeli pustolov Morgan Norris bio je vrlo neugodan.

– Dane, možda je djevojka jednostavno izjahala s nekim od mladića? – upitao je Howard ugađeno i umirujuće. – Ti znaš, ona je prilično divlja...

Predradnik se ukočio.

– Pusti te priče, Sherme.

– Nisam htio reći ništa protiv nje, Dane. Moramo biti razumni. Morg dobro izgleda, možda ju je nagovorio da dio puta jašu zajedno. Ako je to uopće bio Morg.

– Morg je na ranču ostavio podrugljivo pismo – mirno je nastavio Brand. – Osim toga, djevojka koja radi na ranču pobjegla je i to nam ispričala. Pošalji svojih nekoliko lupeža i neka srede Norrisa. Dovedi zatim pospođicu Ruth. Ako to ne učiniš, Sherme, imao si smolu.

Izišao je iz prostorije. Mile High se ljutito okrenuo Howardu:

– Namjeravaš li prodati Morga?

Howardove beživotne oči upravile su se na Milea.

– Mile High, ne budi tikvan. Što je taj čovjek učinio? Tebe i mene i sve nas ostavio je na cjedilu. Ti znaš da se to u ovom kraju ne oprašta. Bolje je da odjašeš s potjerom, jer je to prokleto dobro osiguranje protiv nekoliko godina zatvora u Yumi.

– Neću popustiti pred Chiswickom – rekao je momak. – Odjahat ću i dovesti mladu damu, ali se ne moramo riješiti Morga. Zašto ga ne bismo pustili da klizne preko granice?

– Otišao je predaleko. Ovaj kraj ne trpi otmicu žena. Bit će gonjen. Da bismo zaštitili sebe, moramo se uvrstiti među lovce.

Mile High je napokon shvatio logiku: goniti ili biti gonjen.

XXIII

Jeff Gray je morao suzdržavati žurbu. Bila bi ludost tjerati konje do Walshove kolibe samo da bi ustanovili da ih je Kansas prevario. Taj je čovjek ipak pripadao bandi. Očito je prema Norrisovoj uputi poku-

šao skrenuti potjeru u pogrešnom smjeru.

Dvojica muškaraca stalno su jahala. Mali je Irac bio dobar vodič, imao je nagon za prečice i jahao je najbržim tempom koji su konji podnosili.

Stigli su u neki klanac i popeli se uz njegove kamenite litice. Tada se Sorlay zaustavio.

– Koliba je s one strane grebena na maloj planinskoj livadi. Što ćemo uraditi?

– Radije ćemo pogledati s visine – predložio je Gray.

Ostavili su konje neposredno uz rub livade i ogledali se. Iz dimnjaka se nije dizao dim, u koralu nije bilo konja, ali je jedan osedlani konj pasao blizu izvora.

– Bili su ovdje – zaključio je Sorley – ali su se žurili dalje. Ipak, zašto su ostavili toga konja?

Nešto je ipak ležalo pred kolibom.

– Trebala su im samo dva konja – hladno i grubo je rekao Gray. – Jedan je ostao ovdje. – Pokazao je čovjeka što je ležao.

– Prokletstvo, imaš pravo. Bilo je borbe i jedan je ubijen.

Gray se suprotstavio:

– Nije to bila borba već ubojstvo. Zbog nekog razloga Norris je uklonio Kansasa. Zatim je odjahao. Idem dolje.

Dok je jahao na livadu, Gray je držao uperenu pušku. Provjerio je ima li nekog u kući prije nego što je pogledao mrtvaca. Bio je Kansas.

– Ne moglu biti daleko ispred nas, samo kad bismo znali smjer.

Sorley je ispitivao tragove.

– Konji su otišli gore, prema borovima kod grebena – dobacio je Sorley.

– Da. – Grayov je glas odjednom postao uzbuđen. – Dođi, Pat, tu je neka poruka za nas.

Sorley mu je pritrčao. Gray je pokazivao tekst naškraban u pijesku. Starac je čitao polako i glasno: – »Divlji potok«. Korito.

– Ovo je sigurno za nas – rekao je. – Gdje je korito Divljeg potoka?

Sorley je mahnuo prema sjeveru.

– Tamo straga, u visokim planinama. Kako je djevojka znala kamo će on?

– Možda je pričao o tome, ili joj je to rekao Kansas prije nego što je ustrijeljen. Vjerojatno joj je Kansas htio pomoći. Jašimo dalje.

Sorley je pogledao mrtvaca.

– Nerado ga ostavljam tako ležati premda je bio lupež.

Odnijeli su mrtvaca u kolibu i pokrili ga sa dva pokrivača. Zatim su nastavili po tragovima. Sorley je pokušao ustanoviti smjer kretanja bjegunaca, a zatim se uputio izravno u brda. Zemlja je postajala sve više negostoljubiva, povremeno su ulazili u kraj krnjih borova, međutim, brda su češće bila suha i kamena. Sunce je zalazilo za brda. Uskoro će noć.

Jeff je sa strahom pogledavao u nebo. Za jedan sat će se posve smračiti.

Sorley je jahao koliko je mogao, ravno prema koritu Divljega potoka. Nadao se da će negdje u rascjepkanoj zemlji naći tragove, ali su izgledi bili sve slabiji.

Došli su u neku pliticu i stigli do potoka. Sorley je zaustavio svoga konja.

– Nema smisla dalje jahati, moramo čekati dok ne budemo mogli bolje vidjeti.

– Ako su došli ovamo, Norris će se ulogoriti na nekom potoku. Možda na ovom ovdje. To je prvi na koji je naišao. Spremi nešto za jelo, a ja idem malo uz potok.

– Dobro – bez nade je odvratio Pat. – Idi, neće štetiti.

Gray je sjahao i Sorleyju predao svoga konja.

Na nebu su se pojavile zvijezde. Crni, sjenoviti obrisi ocrtavali su hrbat planine.

Gray se pola milje provlačio kroz grmlje, a onda je odjednom stao. Oko dvjesta metara ispred njega vidjelo se svjetlo, koje je moralo dolaziti od neke logorske vatre. Osje-

tio je toplinu zadovoljstva. Brzo i tiho, koliko je to bilo moguće, prikradao se logoru. Logor je ležao na otvorenom tik do obale potoka. Na rubu svjetla Gray je uočio nejasne sjene konja. Uz vatru su sjedile dvije ljudske prilike i čuo je mrmor njihovih glasova. Gray se još opreznije šuljao dalje. Žurba nije bila potrebna. Norris je prekriženih nogu lagodno sjedio ni najmanje ne sluteći da se nekoliko metara udaljen nalazi jedan prijatelj Ruth Chiswick. On je govorio, a njegov je podrugljivi ton dopirao do Graya.

– Najdraža, zaista sam za naš medeni mjesec izabrao jedno lijepo mjesto, s milijun svijeća u spavaćoj sobi. Htio bih reći da imaš sreću što sam te našao. Sreća za tebe što si dobila mene umjesto onog mlitavca Loua Howarda.

Djevojka je spustila glavu. Jeff je mogao opaziti da jeca. Nestalo je njene hrabrosti.

Norris je ustao, ispružio se i zijevnuo. Stavio je ruke iznad glave i kiselo se smješkao. Upravo je htio otvoriti usta da nešto kaže, ali su mu riječi zamrle na usnama. Iz grmlja se začula oštra naredba:

– Zadrži ruke gore, Norris!

Bandit se ukočio. Jedan je čovjek dolazio iz grmlja s revolverom u ruci.

– Pazi da ne učiniš nikakvu grešku! – zapovjedio je Gray. – Bila bi to tvoja posljednja.

Polako je prišao razbojniku. Bandit je brzo mislio. Popustio je izbezumljenom nagonu, odskočio od vatre i trgnuo revolver. Jeff je opalio i promašio. Jedan metak prosvirao mu je kraj uha. Ponovno je pucao i u potok tanetom izbacio revolver iz banditove ruke. Norris se bacio da bi podigao oružje, tražio ga je po vodi. Kad ga je našao, Gray je već bio nad njim i revolverskom cijevi udario ga po glavi. Norris je ostao ležati, a pištolj je opet završio u potoku.

Crvenokosi je provjerio ima li razbojnik još oružja, a zatim naredio Ruth:

– Djevojko, izvadite oružje iz potoka i uzmite onu pušku tamo preko, zatim stanite iza mene.

Ruth je učinila kako joj je bilo naređeno. Lice joj je bilo bijelo kao kreda, ali se kretala lagano. Norris se stenjući uspravio i pritisnuo krvavu glavu.

– Želiš me ubiti? – prkosno je režao.

– Dovući ću te s užetom oko vrata. Lee Chiswick će te objesiti.

Čovjek je gledao Graya, pa privezanoga konja. Bilo je lako odgonetnuti što je mislio. Ruth je pristupila muškarcu koji ju je spasio.

– Pustite ga da ode – molila je tiho i slomljeno – ja to više ne mogu podnijeti.

Jeff je nije gledao. Pažljivo je promatrao zarobljenika.

– Ni govora – odgovorio je – on će se vratiti vašem ocu. Donesite mi laso sa sedla.

– Ja ga se bojim – strahovala je djevojka. – On je ... strašan. Vi to ne znate.

– Mogu zamisliti. No nemojte se plašiti – ljutio se Jeff.

Norrisove stisnute oči oštro su je promatrale.

– Pa bez oružja i konja ne može nam naškoditi – navaljivala je Ruth.

– Da, ali...

Norris je skočio u grmlje munjevitom brzinom. Prasnuo je Grayev revolver, ali se metak zabio u zemlju jer ga je Ruth udarila po nadlanici i čvrsto ga uhvatila s obje ruke. Pokušao se osloboditi grubo je odmaknuvši u stranu. Bjegunac je već bio u vrbiku. Jeff je mogao vidjeti kako se grane snažno savijaju. Dva puta je opalio u tom smjeru, a zatim je skočio za razbojnikom. Slijedio je bjegunca stotinjak metara, a onda je prekinuo potjeru. Više nije mogao čuti šuštanje lišća. Vratio se u logor. Momak bi se možda mogao sakriti, čekati ga da prođe i onda se dočepati konja.

Vraćajući se u logor između vrba, Jeff je postajao sve srditiji. Izuzetnom srećom našao je razbojnikov logor i oslobodio Ruth. No, zbog glupoga ženskog hira, Ruth je pomogla tom nitkovu da pobjegne. Iz grmlja je kročio Pat Sorley upravo kad je Jeff stigao do logora.

– Čuo sam pucnjeve! – uzviknuo je kauboj, a tada je ugledao Ruth i iznenađeno zašutio. – Hvala bogu, on te je našao.

– Da – odvratila je Ruth i ugrizla se za usne da ne brizne u plač.

Gray joj je prišao.

– Zbog čega ste me udarili po ruci i držali me? – bijesno i hladno je pitao.

Zajecala je.

– Nisam mogla drugačije – izrekla je tiho.

– Niste mogli drugačije? Ne budite ludi!

– Nisam htjela da ga ubijete, nakon... nakon onoga što sam vidjela da je učinio danas poslije podne... – Još se jednom zgrozila, još se jednom sjetila Kansasa na zemlji.

– Ja ništa ne razumijem – rekao je Sorley. – Pa nisi valjda spriječila Graya da puca na tog sotonu?

– Da, to je učinila. Uhvatila me za ruku i čvrsto me zgrabila dok lopuža nije utekao – gorko je rekao Jeff. – Očito joj je u meduvremenu postao dobar prijatelj. Pat, vjerojatno smo se umiješali tamo gdje nismo bili poželjni.

– Ne budite tako bezobrazni! – uzviknula je Ruth.

– On je užasan čovjek. Njegovo lice, dok je ubio onoga, bilo je lice sotone. Da niste došli... – Spustila je glavu. – Nisam htjela da ga vi ili moj otac hladnokrvno ubijete dok je nenaoružan – tiho je objašnjavala. – Vidjela sam što je danas učinio. Jednog jadnika koji je htio pobjeći jednostavno je ustrijelio. Ne bih htjela da moji prijatelji budu kao on.

– Čudnovat moral! – podrugljivo je nastavio Gray. – I vi ste ga pustili na slobodu zato da može ubiti još desetak ljudi. – Okrenuo su Sorleyju. – Vratit ćemo se u logor, večerati i vratiti se dio puta niz potok. Mogao bi sresti neke svoje vukove i natjerati ih na nas.

Spremili su se i odjahali nekoliko milja niz potok. Sorley je izabrao mjesto za logorovanje na maloj tratini, nedaleko od potoka. Noć je bila hladna bez vatre. Pat je načinio ležaj od borovih grančica i smjestio Ruth između dva pokrivača.

– Jedan od nas će stražariti cijelu noć – objašnjavao je. – Budi bez brige. Sad lezi spavati kao dobra djevojčica.

Obećala je smješkajući se.

Međutim, nije mogla lako zaspati. Još je bila napeta od uzbuđenja i strahota toga dana.

Gray je bio prvi na straži. Vidjela je kako se kreće gore-dolje da bi se zagrijao. Nijedan čovjek kao on nije učinio na nju takav dojam.

XXIV

Sherm Howard bio je sam u kući. Večer je proveo u »Zlatnom grumenu« i sad je došao kući na spavanje. Međutim, nije mogao spavati još nekoliko sati. Sjedio je za stolom pri maloj petrolejskoj svjetiljci i ljutito slagao pasijans, što mu nije stvaralo zadovoljstvo. Stavljao je karte automatski, a njegove su misli bile zaokupljene teškoćama koje su se nadvile nad njim.

Morg Norris bio je glavni sudionik uznemirenosti. Što će taj čovjek učiniti, Sherm je mogao samo naslutiti.

Howard je zapazio da se pasijans neće složiti, promiješao je karte i htio opet početi. S jednom kartom u ruci odjednom je zastao. Netko je žestoko otvorio vanjska kućna vrata. Od lica se moglo malo vidjeti, nos i usta bili su prekriveni maramom. Vrata su se otvorila jače, a jedna se gipka figura uvukla unutra. Nepoželjni je gost zatvorio vrata i povukao zasun. Howardov se želudac stisnuo, usta se osušila.

Čovjek na vratima, okrenut leđima, bio je Morgan Norris. Srdito se smijuljio.

– Ti si me očekivao, zar ne, Sherme?

Debeljko se skupio.

– Što radiš ovdje, Morg? Zar ne znaš da su svi u potrazi za tobom?

Očajnik se dovukao nešto bliže.

– Došao sam se zahvaliti što si natjerao momke na mene. – Bio je loše raspoložen. Glava mu je bila povezana krvavom maramicom, druga marama služila mu je kao povez za ruku. Bio je to bolestan, živčano skrhan čovjek. No, zadržao je svoj prkos.

– Što misliš time da sam momke nahuškao na tebe? – upitao je Howard. – Morg, moraš me bolje upoznati!

– Ne drži propovijedi – procijedio je Norris kroz uglove usta. – Donesi mi jela i vode da operem rane, ali najprije jedno piće.

– Svakako – rekao je Sherm – svakako, što god hoćeš.

Odgegao se do pulta. Uz bocu je ležao pištolj. Gurnuo ga je između pojasa i košulje. Bocu i čašu donio je do drugog stola. Norris je sebi natočio i prijeteći pogledao svog domaćina.

– Opazio sam kako si uzeo revolver. Misliš me maknuti ako ti se ukaže prilika? Ti, izdajice. Dobro – Norris je podignuo čašu. – Za kratki život i kraj u dimu baruta, za izdajicu, Shermane.

Jednim je gutljajem ispraznio čašu.

Howard se hladnokrvno branio.

– Tvoje obavijesti nisu točne. Gdje si ti čuo da sam se ja okrenuo protiv tebe?

– Čuo sam to na rubu jedne stijene iza Cool Creeka. Dolje su logorovali tvoji ljudi i ja sam ih čuo.

– Ti si zaista velika budala, Morg. Pošto si ti poludio, morao sam blefirati. Morao sam uraditi tako kao da te gonim da bih spasio svoje salo. Ne pričaj da sam te ostavio na cjedilu. – Howard je govorio uzbuđeno i nestrpljivo. Htio je s mladim ubojicom razgovarati u manje opasnom raspoloženju, a najbolji je put za to bio da ga dovede u nedoumicu. – Kad si sa sobom poveo djevojku, natjerao si cijeli kraj na nas. Gdje je djevojka, Morg? Što si učinio s njom?

– Baš ništa! – grmio je Norris. – Hoćeš li mi sad dati jesti ili nećeš?

– Samo ne tako hitro, Morg. Ja pitam.

Norris je odgovorio, nećkajući se, jer ono što je morao ispričati bilo je bolno za njegovu sujetu.

– Predao sam je onom prokletom psu koji se naziva Jeff Gray.

– Pričaj, Morg! – naredio je debeli.

– Pričat ću dok mi budeš pripremao večeru.

Opet si je mladi očajnik natočio, potom je sjeo i izuo čizme. Sherm mu je donio jelo i promatrao ga.

Norris je izvještavao, ali na svoj način, kojim je mogao poštedjeti svoju taštinu. Rekao je da su ga u njegovu logoru napala tri muškarca i on se borio s njima dok mu nisu iz ruke izbili revolver. Pobjegao je pješice.

– Protekle noći kod Walkera sam ulovio konja i našao sedlo u staji. Naveći dio dana proveo sam ležeći u stijenama.

– Ako ti je izbijen revolver, znači da nisi naoružan?

Ubojica ga je promatrao stisnutih očiju.

– Ne računaj s tim, Sherme – rekao je otegnuto.

Howard je odvratio:

– Samo sam mislio da ti dam jedan revolver ako si svojeg izgubio.

– Ja sam naoružan – rugao se bandit – nemoj se zabuniti, no možda ću prihvatiti tvoju ponudu; možda će mi biti potrebna dva revolvera.

Norris je jeo pohlepno kao gladni vuk. Na kraju je odmaknuo stolicu unatrag.

– Ti svakako znaš da su nas u

Live Oaku zaskočili ljudi Leeja Chiswicka. Odatle smo požurili ja i Kansas. Da li su oni pobili ostale ljude?

— Mile High je pobjegao, Sid Hunt je ubijen, a Lou je uhvaćen.

— Vrlo loše, Sherme — prigovarao je Norris. — On će naravno brbljati i ti si do grla u sosu.

Debeli čovjek ga je mračno gledao.

— Kansas je pobjegao s tobom, zar ne?

Buntovnikove oči su živnule.

— Kansas je iz kanjona pobjegao sa mnom. Potjera nas je napala kod stare šumske kolibe i dohvatila Kansasa. Ja sam ih odbio i nestao s djevojkom.

— Kansasa su dohvatili? Misliš, ubili ga?

— On je mrtav — odvratio je Norris.

Sherm je jadikovao.

— Nadao sam se da nećeš doći ovamo već preko granice u Meksiko. No, sad si ovdje. Pitanje je gdje ćeš se sakriti? Da li te je tko vidio?

— Sigurno nije, Sherme. Daj mi sad i taj drugi revolver koji si mi obećao.

Howard je oklijevao jedan trenutak. Imao je osjećaj da Morg nije naoružan. Ako zbilja nije, mogao gá je bez rizika ubiti. Ali ako se vara...Taj rizik je bio prevelik. Brzo je razmišljao.

— Donesi ga već jednom — navaljivao je posjetilac.

Howard je donio oružje, pružio ga Norrisu, koji ga je otvorio i provjerio da li je napunjen.

— Vrlo sam ti zahvalan, Sherme — suho je dobacio bandit. — Može mi zatrebati. Nisam u ruci imao revolvera otkako su me ti podlaci pritisli na Divljem konju.

— Nisam tako blesav, Morg.Znao sam da nemaš nikakvu pucaljku. Problem je s tobom što si prokleto nepovjerljiv. Zašto da ti ne dam revolver ako ti treba?

— Ti bi dakle učinio sve da mi pomogneš, zar ne?

Bandit je uzeo zdjelu, nalio vruće vode iz lonca i dodao hladne.

— Nestalo mi je novca. Morat ću uzeti mali zajam, ako mi ga možeš dati.

Howard nije odmah odgovorio. Novac je bilo njegovo božanstvo. Nerado se od njega odvajao, osim ako ga je mogao dobiti natrag s kamatama. — Ovdje nemam previše, Morg, ali što imam pripada tebi. Deset dolara, možda dvadeset...

— Za mene bi bili beskorisni — hladno je rekao Norris. — Trebam pet stotina.

— Pet stotina? — Howard se zabulji u njega. — Ti si poludio. Ti znaš da u kući nemam tako mnogo novca.

— Ne laži mi, Sherme, poznajem te.

Skupljene oči opasno su mu blistale. Howard je znao da se mora odlučiti. Izvukao je novac iz nekog lonca, izbrojio novčanice i gurnuo ih preko stola. Ostalo mu je nešto više od pedeset dolara.

Smijuljeći se zlobno, Norris je spomenuo da je bolje davati nego uzimati. Potom se pobrinuo za svoje rane i oprao noge. Prije nego što je završio, prijeteći je upozorio Howarda:

— Sherme, ti ne znaš gdje sam. Ne bi bilo zdravo za tebe da pošalješ potjeru za mnom. Razumiješ?

Nakon toga je zalupio vratima.

XXV

Morgan Norris je kroz vrt protrčao do sporedne ulice. Bio je svjestan da je zbog otmice Ruth Chiswick morao postati bjegunac.

Bijedno kljuše, koje je ukrao u brdima, dovelo ga je u grad. Želio je odavde otići na boljem konju, zato se odvažio u središte grada. Pred »Zlatnim grumenom« je uz ogradu stajalo pola tuceta konja. Pogledao je niz ulicu. Odjednom je začuo udaranje kopita. Iza ugla su dolazila tri jahača i zaustavila se pred »Zlatnim grumenom«. Jedan je bio Curly Connor. Norris se s revolve-

rom u ruci sakrio iza jednoga konja.

– Mogao bih popiti jedno piće – umorno je rekao Mile High, jedan od došljaka. Privezao je konja o ogradu i pošao prema »Zlatnom grumenu«. U tom mu se času ukočio pogled. Zagledao se u sjajne oči jednog čovjeka iza konja... – Oh, Morg! – uzviknuo je.

– Ne hvataj se za pucaljku! – prosiktao je Norris. – Nijedan od vas neka se ne hvata ako ne želite otići na onaj svijet u prahu baruta.

Mile High je gorko progovorio:

– Ti si ubio Kansasa, izdajniče!

Točno – pakosno se smijuljio bandit. – Još i sad dobro pucam, Mile High.

Curly je stupio malo ulijevo i povukao revolver. Prasnula su dva hica. Jedan je bio Connorov. Slavodobitno kriknuvši, Norris je skočio u sedlo. Oglasio se revolver Milea Higha, ali je konj već odgalopirao. Norris je opet opalio i tren zatim nestao u mraku.

– Jime, pozovi momke iz »Zlatnog grumena«! – vikao je Curly uzbuđeno. – Za njim, pogodio me je!

– Je li loše, Curly? – upitao je Mile High.

– U rame, ali izdržat ću. – Kauboj je podigao svoj šešir iz prašine.

– Čekaj da se momci pobrinu za tebe, Curly.

– Da – pridodao je crnokosi. – Dovedi svježe konje, Mile.

Bjegunac je već bio dojahao do nekog tjesnaca u brdima. Za dobar novac pobrinut će se za njega stari Haskins.

Norris je jahao do kasno u noć. Bio je loše volje, boljele su ga natečene noge.

Doseljenikova kabina bila je mračna. Vratima je prišao jedan čovjek i malo ih odškrinuo.

– Tko je to? – javio se glas.

– Pete, pusti me, ja sam Morg Norris.

Čovjek je oklijevao.

– Morg, nisam sam. Bjegunac je ustuknuo.

– Tko je kod tebe? – upitao je.

Haskins je bio visok, neuredan muškarac srednjih godina i širokih prsa.

– Ne brini, Morg, ptičicu je poslao Sherm Howard. To je neki čovjek iz Teksasa, u bijegu.

Netko je u kolibi pitao:

– Tko je to, Pete?

– Jedan prijatelj, Clinte. Zove se Norris.

– Čovjek kojega gone?

– Jest.

– Zašto ga ne uvedeš?

Haskins je stavio svjetiljku na stol. Svjetlo je osvijetlilo čovjeka koji je sjedio na krevetu. Kosa mu je bila raščupana, lice neobrijano. Desnicu je držao pod pokrivačem.

– Tko ste vi? – frktajući je pitao Norris.

– Sad ja pitam – odvratio je čovjek s kreveta.

– Ja sam Morgan Norris.

– Moje je ime Doke, Clint Doke.

Norris se zablenuo u onoga drugog.

– Pa koliko ima Clinta Dokea? Jedan momak je već tvrdio da se tako zove.

– To mi je rekao i Howard – potvrdio je kosmati čovjek. – Onaj drugi je prokleti lažac. Zove se Jeff Gray i savezni je šerif Sjedinjenih Država.

Morg je zbunjeno gledao čovjeka na krevetu.

– On nam je pokazao potjernicu sa svojom slikom i ucjenom – rekao je Norris. – Pod slikom je stajalo ime Clint Doke. A na slici je bio Jeff Gray.

– O tome ne znam ništa – odgovorio je čovjek koji je tvrdio da se zove Clint Doke. – Opisat ću ti Graya. Crvenokosi, krivog nosa, ožiljak na nadlanici, srednjeg rasta.

– To je on – potvrdio je Norris. – On je dakle, uhoda. Slutio sam to.

– Gray je opasan, nemoj se zavaravati.

– Ali odakle mu potjernica?

– Mene pitaš? Za njega je bilo lako da mu odštampaju jednu potjernicu s njegovom slikom.

– Mislim da Gray ovdje traži tebe?

Doke je slegnuo ramenima.

– Ne znam, ali me on zabrinjava. Momak je paklen, on na jednom tragu toliko dugo ustraje dok ne zgrabi svog čovjeka.

Norris je utonuo u stolicu i izuo čizme. Zlovoljno je gledao svoje bolne noge.

– Ti se dakle bojiš tog psa.

– Svakako – priznao je razbojnik. – Bojim se da me ne odvuče natrag u Teksas.

– On goni i mene, ali me nije uhvatio – rekao je Norris. – Sad mi je dosta potjera, postat ću lovac. Taj Gray je otrov za mene. Pođimo zajedno i gonimo mi njega.

Doke mu je dobacio prijekorni pogled i nasmijuljio se.

– Još ćemo o tome razgovarati – rekao je. – To se ne mora obaviti danas.

XXVI

Na Ruthino iznenađenje otac je nije grdio što je Morganu pomogla pri bijegu. Bio je toliko sretan završetkom pustolovine da nije pomišljao na kritiku. Branio ju je pred Grayem.

Gray je slegnuo ramenima.

– Isprva sam bio ljutit, ali me je prošlo. Jednog dana netko će ga uhvatiti. Danas ću odjahati u grad, ali prije bih porazgovarao s mladim Howardom.

– Naredit ću da ga dovedu. – Chiswick je ustao. – U koji grad? Mislite li Tail Holt?

– Jest.

– Nije li to pomalo ludo?

Gray se nasmiješio.

– Chiswick, otkrit ću vam karte. Ja sam savezni šerif Sjedinjenih Država, s posebnim zadatkom. Moram skupiti dokaze protiv bandita u kraju oko Tail Holta. Gotovo sam završio. Kad bude došlo do kraja, bit ćete mi potrebni.

Rančerovo se lice ozarilo.

– To je najbolja vijest u posljednje vrijeme. Ljudi s LC-a stoje vam na raspolaganju.

– Dobro. A sad bih htio razgovarati s tim malim lopovom.

Uskoro je zatim Frank Chiswick uveo zatvorenika.

Gray je sjedio i hladno je gledao Howarda.

– Nemate pravo da me ovdje zadržavate – uzrujavao se Lou. – Ja nisam ništa učinio. Ono što sam rekao, bilo je pod prisilom.

– Nemam ništa protiv – hladno je odvratio krivonosi. – U svakom lancu postoji neka slaba karika. Čim budemo imali drugoga krunskog svjedoka, niste nam potrebni. Govorite ili držite jezik za zubima, kako želite.

– Vi zahtijevate da izdam svoje prijatelje – žalio se Howard.

– Ništa ne zahtijevam – odgovorio je Gray. – Ili ćete se ljuljati ili ćete u zatvor. Netko će biti oslobođen, i to onaj koji će progovoriti. Inače, ako vas zanima, ja sam savezni šerif Sjedinjenih Država.

Time je Lou Howard bio doveden do kraja svoje hrabrosti. Panika ga je obuzela, ali se borio protiv nje. – Ništa neću reći!

Gray je ustao i rekao energičnim tonom čovjeka koji je završio svoj posao:

– Frank, spremi ga natrag u psetarnicu. Ja odlazim!

Howard je zaurlao:

– Samo trenutak! – molio je. – Što želite znati?

– Kako je Sherm Howard znao da će Meksikanci sa srebrom prolaziti kroz kanjon Live Oak? – oštro je upitao savezni šerif.

– Obavijestio nas je jedan krijumčar, Meksikanac Juan Pasqual – odmah je odgovorio zatvorenik.

– Tko je izveo prepad na Bensonovu poštu? – Gray je naglo i prijeteći podigao ruku.

Lou nije previše razmišljao.

– Priča se da su to učinili Morg Norris i Mile High.

– Sjednite za stol i napišite imena članova Howardove bande. Hoću sve koji su bili s njom u vezi.

Lou je sjeo, uzeo olovku i počeo ispisivati imena: Sid Hunt, Mile High, Kansas, Curly Connor, Morg Norris, Yorky, Slim Burke, Pete Haskins, Curt Dobbs, Jim Reynolds.

– Je li to sve? – upitao je Gray. Naškrabano je još jedno ime, pa još jedno.

– To su svi koje poznajem – rekao je Lou i odgurnuo papir.

Gray je uzeo popis.

– Sad ćemo ići redom po imenima. Reći ćete mi što znate o svakom od njih.

Gray ga je podvrgnuo pravom ispitivanju. Kao što je mislio, Curly i nekoliko drugih kradljivaca nisu bili banditi. Reynolds nije zapravo pripadao bandi, ali je pomogao konjima. Uskoro su činjenice bile jasne i Gray je kimnuo Franku.

– To je sve.

Mladi je Chiswick odveo zatvorenika.

* * *

Kad se Gray približio Tail Holtu, bilo je presvijetlo za njegove planove. Skrenuo je konja s puta i usmjerio ga kroz grmlje a zatim se odmarao dok se nisu pojavile zvijezde. Rasedlao je konja, privezao ga uz kolac i sedlo sakrio u grmlje. Pošao je u grad. Stigao je do stražnje strane pansiona Mame Presnall. Nekoliko je minuta promatrao kuću. U dvije je spavaće sobe gorjelo svjetlo. Kroz stražnja vrata uvukao se u hodnik. Iz kuhinje je čuo zveket posuđa. Požurio se uza stube na kat i trudio se da bude što tiši.

Otvorio je vrata, ušao i gurnuo zasun. Curly je ležao na krevetu i čitao pri svjetlu svjetiljke. Podigao je pogled i oči su mu zasjale.

– Jeffe, možeš se već smatrati ohlađenim – rekao je Curly. – Zar ne znaš da je za tebe ovaj grad smrdljiv?

– Čini se da ni za tebe nije bio zdrav, Curly. Kako tvoja rana?

– Divno. Morg se žurio kad je pucao, nije pogodio tamo kamo je želio. Kako si dopustio da pobjegne ta zmija?

Gray mu je ispričao.

Crnokosi je kimao.

– Možda je otišao iz ovoga kraja. Napao je Sherma Howarda i uzeo mu pet stotina dolara.

– To mi je žao – suho je rekao Jeff. – Je li Sherm pričao o meni?

Čovjek u krevetu ga je pogledao.

– Čovječe, nisam ja tvoj drug. Bit ću s tobom dok ne likvidiramo tog nitkova Morga, ali onda smo gotovi, jasno? Ja ne dajem informacije ni tebi ni bilo kojem drugom špijunu.

– Čiji sam ja špijun?

– Do vraga, baš me briga. Možda si ti vladin čovjek. A sad me pusti na miru.

– Ne uzrujavaj se, Curly. Ako sam i vladin čovjek, ovdje nisam zbog tebe.

– A i ništa mi ne možeš – oporo je odvratio Curly.

– Ti samo želiš da izdam svoje prijatelje. Od toga nema ništa. Samo ću ti još reći da neki momci uvečer dolaze ovamo i bolje je da te ne uhvate.

– To je dobar savjet – primijetio je Gray i posegnuo rukom za svojim šeširom.

U hodniku su odjeknuli koraci, netko je zgrabio kvaku i ustanovio da su vrata zaključana.

* * *

Curly je ispod jastuka izvukao dugačak revolver i pogledao Graya.

– Ništa ne poduzimaj – tiho ga je opomenuo.

– Radije to reci svojim prijateljima – odgovorio je Gray i pogledao na vrata.

Netko je šakom udarao po vratima.

– Hoćeš li otvoriti ili nećeš? – začuo se glas.

– Mile High tko je s tobom? – upitao je Curly.

– Sherm Howard. Pusti nas unutra, čovječe!

Gray je pomaknuo zasun i stao iza vrata.

Howard se dogegao unutra, Mile High ga je slijedio. Netremice su zurili u Graya. Prsti desne ruke Milea Higha grčevito su se trzali, ali se ruka nije približila oružju.

– Momci, bez cirkusa – dobacio je Curly. Jednu ruku je držao pod pokrivačem.

– Što to znači, Curly. Jesi li ti s tim špijunom?

– Ne Sherme, pitao me o Morgu.

– Curly, kad je ta ptičica stigla u grad? – pitao je Mile.

– Ne pitaj mena.

– O tome ne govorim – rekao je Gray.

– Dođi, Mile High, – rekao je Howard - kad nismo dobrodošli. Razočarao sam se u Curlyju.

– Samo trenutak, Howarde – prekinuo ga je krivonosi. – Vaš sin Lou je na LC-u. Pažljivo razmislite o tome.

Debeli čovjek je već razmišljao.

Ne tražim nevolje – meko je rekao.

– Šteta je pogrešno osuditi tako divnoga građanina – rekao je Gray. Zatim je kimnuo i izišao. Odšuljao se preko puta do drveća. Na drugoj strani vodila je staza do glinene kućice na rubu potoka. Kroz prozor je ugledao muškarca u čarapama, kako sjedi za stolom i čita novine. Čovjek je nosio naočale, imao je gotovo pedeset godina, bio je stasit, čvrst muškarac.

Gray je pokucao.

– Dobra večer, Hank – rekao je kovaču i nasmiješio se – mogu li neko vrijeme ostati kod tebe?

Ranson je iznenađeno zurio u njega.

– Čovječe, odakle dolaziš? – upitao je stari vojnik. – Uđi i odmori umorne noge.

Gray je ušao i zatvorio vrata. – Upravo sam razgovarao sa Shermom Howardom, Mileom Highom i Curlyjem.

– Zar ne znaš da je Tail Holt otrov za tebe?

– To je rekao i Curly.

Gray je ispričao svojem prijatelju što se dogodilo u sobi ranjenoga kradljivca stoke.

– Curly je pristojan čovjek – pričao je stari indijanski borac – zgodan mladić. Mile High je tvrdokuhani grubijan, spreman da se bori ako mu padne šešir. Tražit će te cijela Howardova banda. Gdje si ostavio konja?

– Na livadi Macka Willarda.

– Bolje je da ga uhvatim i pustim vani da ne ustanove da nisi otišao.

XXVII

Lou Howard je sjedio na krevetu i zurio u strop. Bio je mrzovoljan i utučen. Zašto ga njegov otac ne oslobodi?

Njegov je čuvar bio Buck Conrad. Mali, stasiti krivonogi kauboj, koji je žvakao svježi duhan. Kakvo pravo ima taj čovjek da ga ovdje drži zatvorenog?

Nije mogao spavati. Bio ja zabrinut. U najboljem slučaju mogao je očekivati kaznu zatvora ukoliko ga otac ne izvuče odavde.

Čuo je lagano kucanje na prozoru i sjeo koliko mu je to dopuštao konopac.

– Lou, jesi li to ti? – čuo je glas.

– Da, tko je?

– Morg Norris. Slušaj, gdje spava taj Gray?

– On je u gradu. Izvuci me odavde, Morg.

– U redu, probudi čuvara. Reci mu da ga zove Lee.

Conrad se probudio od Howardova prodornog glasa.

– Što se dogodilo? – pospano je zapitao.

Netko te je zvao, činilo se kao Chiswick.

Buck je sjeo i osluškivao. Vani je netko zvao njegovo ime. Pošao je do vrata i ne upalivši svjetiljku.

– Tko me zove?

Bile su to njegove posljednje riječi. Prasnula su dva revolvera, kauboj se uhvatio za dovratak i pao. Morg Norris je trkom ušao.

– Uzmi nož i oslobodi me – molio je Howard.

Drugi je čovjek ušao u prostoriju i džepnim nožićem prerezao konopac.

– Da li je još nekto s vama? – upitao je Lou.

– Nitko, došli smo da zgrabimo

Graya. Njegova je sreća što nije ovdje.

Trojka se išuljala iz kolibe. Već su čuli glasove, ljudi su se strčali uokolo. Bilo je vrijeme da nestanu. Dan Brand je iz predradničke kuće došao jedva obučen. Iz puške je pucao na mladog bandita, koji je okretao svoga konja i odjahao za prethodnicom. Iza stranca je na sedlu sjedio Lou.

– Naprijed, momci – zapovjedio je – bit će vruće.

* * *

U »Zlatnom grumenu« još su gorjela svjetla kad su se zaustavili kod ograde. Norris je pošao u kockarnicu. ostala su ga dvojica slijedila.

Mile High i nekoliko drugih pili su kod bara. Jedan je čovjek upravo htio podići čašu.

– Morh Norris! – uzviknuo je.

Kartanje se prekinulo, zaustavio se kotač ruleta. Sve su oči skrenule na trojku što je upravo ušla.

– Bez uzbuđenja, momci – upozorio je Norris. – Bio sam na LC-u i doveo Loua Howarda. Moram se ispričati što nisam sredio onog špijuna Graya, on nije bio tamo.

– Zar nemam i ja neke veze s tim? – podrugljivo je napomenuo Clint Doke.

– Svakako, ti si bio sa mnom, ali sam ja podnio izvještaj. – Morg je uspravno prišao baru.

– Moraš objasniti prilično toga, čovječe. Kansas? – rekao je Mile High.

– On me je htio izdati Chiswickovim borcima. Morao sam ga ubiti prije nego što me uhvate. Ali ja sam s Dokeom odjahao na LC i oslobodio Loua.

– Jest, to je učinio – dodao je Lou Howard. – Neka netko pozove oca. Pete, gurni tu bocu ovamo.

Napetost je popustila, jednoga meksikanskog dječaka poslali su po Sherma Howarda. On se pojavio za deset minuta. S njim je došao čovjek isušene kože lica, poznat po imenu Yorkv.

– Dakle, ti si opet ovdje – obratio se Norrisu. – Morg, da čujem.

Norris je rukom pokazao prema oslobođenom. – Lou će govoriti za mene – slavodobitno je rekao. – Dok ste vi spavali, Clint i ja smo stavili na kocku svoj živote i doveli natrag ovog mladića.

Lijepo, mi bismo Loua bez daljeg imali za dan-dva. – Howardove nedokučive oči gledale su Norrisa. – Da li si i Kansasa doveo natrag?

Norris se počeo kostriješiti.

Kansas je bio izdajnički pas.

– Prije si mi reko da ga je ubila potjera.

Norris je oklijevao.

Kansas me htio izdati – mrzovoljno je rekao.

Oče, moramo zajednički raditi – rekao je Lou nestrpljivo – svi mi, i to prokleto brzo. Taj Gray je savezni Šerif, koji je na našem tragu. Ima dokaza i namjerava sve očistiti.

– Lou, odakle je on dobio sve te podatke? – upitao je Mile High.

Lou se ljutito okrenuo suhonjavom kauboju:

– Zar nije ovuda švrljao cijeli mjesec?

– On previše zna! – povikao je Norris. – Nije bio na LC-u. Sreća njegova. Ali ću ga ja ipak naći.

– Morg, misliš li ostati ovdje? – blago je pitao Sherm.

– Naravno. – Ako ostaješ ovdje, nećeš trebati pet stotina dolara.

– Još imam samo četiri stotine – srdito j odvratio Morg. – Ostatak sam dao starom Haskinsu.

– Ako nemaš ništa protiv, uzet ću te četiri stotine – rekao je Howard bezizražajno. – Kad vidim Haskinsa, uzet ću od njega ostatak.

Norris je srdito predao novac. Ponovo je postao ugledni član skupine lupeža iz Tail Holta.

– Htio bih razgovarati s Louom – rekao je Sherm – a zatim s tobom Morg i s Mileom Highom.

– O čemu želiš razgovarati sa mnom? – nervozno je upitao sin.

Otac se podbočio nezgrapnim rukama.

– Ispljuni to što imaš, Lou – naredio je. – Što si to ispričao Grayu i Chiswicku?

– Ono što sam govorio u smrtnom strahu ne računa se – izbjegavao je Lou. – Možda sam rekao više nego što sam htio. Ti bi to također uradio.

Da čujem...

Dio po dio iznosio je Lou o svojem priznanju. Otac je izvlačio istinu iz njega. Pošto je završio, Sherm Howard je zurio pred sebe. Znao je da mora djelovati brzo.

Reci Morgu i Mileu Highu da želim razgovarati s njima - zapovjedio je. – Ti idi kući i u krevet.

Kad su ušla dvojica bandita. Howard im je rekao:

– Momci, moramo biti djelotvorni. Lou ima pravo. Taj Gray je opasan. Mnogo se raspitivao. Neka od tih pitanja odnosila su se na vrijeme kad ste ti i Morg otišli iz grad neposredno prije napada na Bensonovu poštansku kočiju. Pitao je i kad ste se vratili i na kojim konjima. Lou je rekao da je Gray znao i odgovore.

– Ja sam uvijek znao da on nema dobrih namjera! – grmio je Norris. – Da je pošao na mena, već bih ga sredio, ali ti nisi tako htio, Sherme.

Sad ti neću braniti – rekao je Howard. – Gray je u gradu.

– U Tail Holtu? – prošaptao je Norris. Gdje je?

– Ako se ne varam, noć je proveo kod Hanka Ransona.

– Ako mi tamo nađemo Graya, likvidirat ćemo i Ransona – grubo je rekao Norris.

– Možda možete urediti tako kao da su ustrijelili jedan drugoga – predložio je debeli.

Norris se glasno nasmijao.

– Sherme, ti si zaista lukav. Uredit ćemo to tako ako budemo mogli. Mile High, ideš li sa mnom?

– Naravno – odvratio je prljavi kauboj.

– Bolje je da povedete nekoliko momaka kojima možete vjerovati. On je na glasu kao borbena budala.

– Možda želiš i ti poći, da bi bio siguran da dobro radimo – prezirno će Norris. Zatim je izišao. Mile za njim.

XXVIII

Lee Chiswick je promatrao mrtvaca na krevetu.

Buck bi još bio živ da mu nisam naredio da pazi na onog propalicu – žalosno je rekao.

– Bio bi još živ da je poslušao naredbe – dobacio je Dan Brand. – Moraš to razmotriti ispravno, Lee. Rekli smo mu da ne otvara vrata ako nije siguran tko je.

Ruth je stajala iza oca.

– Tko ga je ubio? – tiho je upitala.

– Onaj ubojica Morg Norris – odvratio je Lee ukočena lica.

Djevojka se zgrozila. Pogodilo ju je bolno saznanje da će Jeff Gray prekasno saznati da je zarobljenik pobjegao s LC-a. On će i dalje djelovati uvjeren da je talac ovdje.

Lee je izdao kratke naloge.

– Dane, skupi momke i pobrini se da budu naoružani.

Što će biti sa mnom i s Nelly? – zapitala je Ruth.

– Do vraga, Ruth, nisam o tome razmišljao. Ne mogu te ostaviti ovdje samu.

– Povedi nas sa sobom u Tail Holt i ostavi nas kod Mame Presnal. Tamo smo sigurne.

– Ne! – prasnuo je. – Mi jašemo u odlučujuću bitku, djevojko.

– Drugačije ne ide. Tamo ću biti sigurna.

U redu – pristao je Lee. – Povest ću vas obje. No, u Tail Holtu nećeš izlaziti iz kuće. il

Ruth je kimnula.

Krenuli su dva sata po ponoći. Jahali su kroz zvjezdanu noć, koja je grub, suh izgled Arizone ublažavala u neobičnu ljepotu. U srcu Ruth

Chiswick, međutim, nije bilo mirno. Strašno je žudjela da bude uz onog muškarca.

XXIV

Jeff Gray bio je lakog sna. Probuđen bijesnim lavežom psa, odmah je skočio iz kreveta i stao uz prozor. Ispred kolibe na uzvisini malog brežuljka ocrtavala se na mjesečini skupina ljudi koja se približavala kolibi. Savezni šerif ih je izbrojio osam.

— Probudi se, Hank, dolaze! — doviknuo je.

Ranson se borio sa snom.

Pas je još bijesno lajao.

— Pronašli su gdje sam i dolaze da me uhvate — rekao je Gray.

Kovač je ustao i skinuo sa zida vinčesterku.

— Možemo li izići na stražnja vrata pa da šmugnem u korito potoka? — upitao je Jeff.

— Ne možeš — ljutito je odvratio Ranson.

— Onda se moram predati. Oni će me samo zatvoriti. Howardov je sin vani, na LC-u.

— Čekaj malo — protivio se stari indijanski borac. Ja idem napolje i pozabavit ću se njima.

Odjeknuo je hitac i pas više nije lajao. Naborano lice staroga kovača se trgnulo.

— Netko je od tih nitkova ubio Laddy.

— Da — promrmljao je Gray. — Pokazat ću bijelu zastavu i pitati za uvjete, Hank. Ti u toj stvari nisi sudjelovao.

— Nisam? — uspravio se kovač. — A što su ubili moju Laddy?

Jeff je položio ruku na rame prijatelja.

— Ja idem van a ti ostaješ u skrovištu. Kad budu imali mene, ostavit će tebe na miru.

Gray je otključao vrata. Izišao i podigao jednu ruku. Odjeknuo je bijesni povik, metak se s praskom zabio u zid iza njega. Sljedeći mu je okrznuo šešir. Počela je paljba. Hank se iza njega zanio i pao.

— Pogodili su me! — uzviknuo je i uhvatio se za desnu nogu.

Jeff je od njega uzeo pušku.

Otpuži natrag u kuću — naredio mu je, a zatim zapucao. Jedan je čovjek potrčao, uzviknuo i pao, ostali su zastali.

Gray se povukao u kuću i zabravio vrata.

Hank, jesi li teško ranjen?

— Noga krvari, ali nije tako loše.

— Odmah ću se pobrinuti za tebe, moramo pripremiti onu tvrđavu da je možemo braniti.

Našao je sjekiru i jednu dasku rascijepao na komade. Zabio je daske na prozor i ostavio otvor od pet centimetera kao puškarnicu. Obja je vrata utvrdio koliko je mogao.

— A sada ćemo pogledati nogu, Hank.

Rana nije bila ozbiljna. Oprao ju je i povezao, a jednim je okom pazio da ne dođe do napada.

Toliko zasad. — Jeff je pošao k puškarnici. — Hank, ako se ne dogodi čudo, ovi će nas uhvatiti.

— Htio bih dograbiti onu zmiju Morgana Norrisa rekao je Hank. — Kad bismo dohvatili njega, i možda još kojega, ostali bi pobjegli.

Gray je drugačije mislio.

Dolaze! — rekao je odjedanput.

Nanišanio je i zapucao.

— Imaš li ga? — pitao je Ranson, koji je strugao ilovaču i bušio rupu u zidu.

— Ne, neki se žure uz brežuljak. Žele nas napasti sa stražnje strane.

Oglasila se puška staroga kovača. Hank je ljutito mrmljao:

Neće nas oni ni sprijeda ni straga. Odvukao se do puškarnice na stražnjoj strani.

— Gdje su ti momci? — upitao je nakon nekog vremena. — Nema nikoga.

— Čudno, njih četiri-pet htjeli su preko Rimrocka.

— Moj bože! — uzviknuo je stari vojnik — oni na nas dolje guraju stijene.

Savezni je šerif odmah shvatio što Ranson misli. Koliba je ležala na terenu starog brdskog klizišta. Na rubu Rimrocka, tridesetak metara iznad njih, ležalo je stotinjak većih i manjih stijena.

– To moram spriječiti, Hank – dobacio je Jeff.

– Raznijet će te prije no što se udaljiš desetak metara – odvratio je kovač.

– Možda neće, mjesec je iza oblaka. Do viđenja, stari. Jeff je maknuo gredu kojom je zabravio stražnja vrata.

Stavi samo zasun, možda se vratim u trku. – I kliznuo je napolje.

Nebo je bilo naoblačeno. Jeff je puzao uz brijeg i koristio se svakom stijenom koja mu je pružala zaštitu. Morao je stići do Rimrocka da spriječi guranje stijena.

Rimrock je bio strm, ali rascjepkan. Jeff je nalazio uporište za noge i ruke. Bio je već gotovo gore kad se ukočio jer je čuo šum. Jedan je čovjek stajao iznad njega, upalio je šibicu i pripalio cigaretu. Jedan se trenutak pokazalo njegovo lice, koje se Jeffu činilo neobično poznatim. Uskoro će čovjek pogledati dolje i opaziti ga. Gray nije čekao da ga otkrije.

– Druže, pomozi mi – rekao je. Šibica se ugasila.

– Tko si ti, do vraga? – upitao je muškarac.

– Bud Taylor – čvrsto je odvratio Jeff. Sherm me poslao s porukom.

Čovjek se sagnuo da mu pomogne uspeti se preko ruba. Jeff je ugledao metalnosivu kosu, lice s brazgotinom i sjetio se gdje je vidio to lice: u uredu nekog šerifa u Teksasu, na fotografiji ispod koje je pisalo: Clint Doke, tražen zbog pljačke vlaka Texas i Southern Flyer.

Trenutak nakon toga sjećanje je bljesnulo i na dlakavom licu bandita. On je tog čovjeka jednom vidio u San Antoniju, rečeno mu je da je to poznati lovac na ljude Jefferson Gray. Doke je otvorio usta da vikne, ali ga je Grayeva šaka već pogodila u bradu i bandit je tresnuo na zemlju. Gray ga je zatim onesvijestio udarcem po sljepoočnici.

Netko je doviknuo:

– Dođi, Clinte.

Jeff je zašao za neku stijenu. Mogao je vidjeti trojicu ljudi, koji su se ocrtavali na obzorju. Dokeovim revolverom opalio je brzo tri puta iznad njihovih glava. Jedan je od njih preneraženo uzviknuo i namjeravao potrčati, a drugi je opalio prema saveznom šerifu pa je Jeff otvorio vatru na njega.

– Nestanimo, Mile High – prodorno je uzviknuo treći – mi smo napadnuti.

Mile High nije dugo čekao. Još je jednom opalio i slijedio svoje prijetelje u mraku.

Jeff je prišao mjestu gdje su stajali. Našao je vreću u kojoj je bilo nekoliko šipki dinamita. Kraj toga se nalazio fitilj. Vjerojatno su namjeravali staviti punjenje između stijena velikog kamenog bloka. Koliba je ležala na liniji klizanja te stijene.

Jeff je bacio fitilj niz brijeg, a dinamit sakrio u grmlje. Zatim se počeo spuštati. Bilo je vrijeme da se vrati Ransonu.

Iznenada je stao. Četiri-pet spodoba trčalo je prema kolibi. Čuo je uzvike. Prasnuo je hitac, prilike su nestale u kući. Unutra se oglasio revolver. Srce Jeff Graya je stalo. Znao je da će Ranson biti ubijen.

Očajan, Jeff je skrenuo ulijevo, stigao do podnožja brežuljka i skočio u potok. Nigdje nikoga. Kroz grmlje je načinio polukrug i stigao do topola. Povremeno je čuo pucnjavu. Najbolje se bilo požuriti do korala Alano i izvučenim revolverom prisiliti Reynoldsa da mu iznajmi konja. Ako je moguće, morao bi odjahati do LC-a i dovesti pojačanje koje je Chiswick obećao.

Pretrčao je ulicu. Opet su se oglasili pucnjevi. Zbog čega pucaju? Slave li pobjedu?

Gray je zaobišao svratište Mame Presnall. Tri muškarca s puškama nailazila su prema njemu. Kliznuo je korz ista vrata kroz koją je ušao u potrazi za Curlyjem.

Ljudi su na vratima razgovarali nekoliko trenutaka, jedan je pošao u kuću. Gray se oprezno popeo uza

stube i začuo energično: »Vidjet ćemo se poslije!«

Opazio je da čovjek dolazi gore. Nije bilo ni vremena ni izbora. Gurnuo je prva vrata, ušao u prostoriju i zatvorio vrata. Na stolu je gorjela svjetiljka. Uz prozor je stajla neka vitka žena. Okrenula se njemu mutnih, prestrašenih očiju.

– Ti – uzviknula je Ruth. – Pomislila sam...njen se drhtavi glas prekinuo.

– Što radiš ovdje? – upitao je.

– Otac me doveo ovamo. Došao je da ti pomogne – pošto je Lou pobjegao.

– Pobjegao?

– Morgan Norris je ubio Bucka Conrada i oslobodio Loua.

Koliko ljudi ima tvoj otac?

– Četiri. Drugi će doći za koji trenutak.

Ništa u njegovu tonu nije odavalo toplinu koja ga je prožela kad ju je ugledao.

– Koliko još?

– Ne znam, šest ili sedam. Vijest je stigla i na druge rančeve.

Ponovo su praskali pucnjevi. Jeff je za trenutak privio Ruth k sebi i pažljivo osluškivao.

– Moram ići.

– Kamo? – Ruth je postavila pitanje iako je znala odgovor.

– K tvojem ocu, bit će još borbe. Izišao je šutke.

XXX

Morgan Norris je postao nervozan kad je propalo planirano iznenađenje.

– Mislio sam da kolibu želite uništiti odozgo? Gdje je Clint Doke?

– Prije nego što smo počeli, napao nas je čopor, ubili su Clinta Dokea, a nas natjerali u bijeg – objasnio je Mile High. – Ja te pitam odakle su došli svi ti borci?

– To upravo hoću ispitati – odvratio je Norris. – Nešto ću vam reći: – To lažno pseto, Sherman Howard, izdao nas je i obavijestio Chiswicka i njegove prijatelje. Mislio je da ćemo biti uništeni, a on će na stranu zakona da spasi svoju kožu. Kad ga vidim...– nije završio rečenicu, ljutnja u njegovu glasu bila je dovoljno prijeteća. – Mile High, skupi momke. Ujutro bismo mogli imati najtežu bitku. Vidimo se za pola sata u »Zlatnom grumenu«.

– A kamo ćeš ti sad?

– Rekao sam da hoću razgovarati sa Shermom Howardom – rekao je ubojica ironično.

– I ja ću s tobom – brzo je dobacio Mile High.

Norris se okrenuo, stajao je na vršcima prstiju i ljutito se zagledao u Milea.

– Zaboga, to ti nećeš učiniti.

Mile High ga je dugo gledao, zatim je slegnuo ramenima. Kad je Norris bio bijesam, ništa se nije moglo s njim. Sherm Howard bi mu u glavu trebao uliti malo pameti. Stari lisac će znati kako da Morga pozove na odgovornost.

Bandit nije našao Sherma Howarda kod kuće. Pošto je neko vrijeme lupao po vratima, probudio je Loua, koji je pospano pitao što se dogodilo.

– Gdje je tvoj stari? – uz psovku je povikao Norris.

– Ne znam. Posljednji put sa ga vidio u »Zlatnom grumenu«.

– Ustani i obuci se! – naredio je Norris grubo. – Vani je paklenska bitka, ti je ne možeš izbjegavati.

– Kako to misliš, kakva bitka? Chiswickovi borci su u gradu.

Lou se obukao i izišao.

– Otrčao do topola i javio se Mileu Highu – rekao je bandit.

Norris se okrenuo na peti i otišao bijesna koraka. Pošao je do stražnjih vrata »Zlatnog grumena«. Za sat-dva trebalo je svanuti, ali je salun bi pun. Nije se kartalo već mnogo pilo. Cijeli je Tail Holt znao da je došao trenutak odluke.

Kad je Morg Norris prilazio baru, razgovor je prestao, svi su se pogledi usmjerili u njega. On je bio prvoborac vojske bezakonja, kao što je Sherm Howard bio vodeći mozak. Ljudi su ga promatrali da bi od njega primili neku uputu. Htjeli su igrati na sigurno. Ako banditi pobije-

de, htjeli su na kraju biti s njim. Ali ako među grmlje meskite stigne zakon, ako prođu dani ubojica i lopova, htjeli su se priključiti Chiswicku, ili ako su već predaleko otišli, osedlati konja i brzo odjahati u nepoznati kraj.

Norris je naručio piće i odmah upitao gdje se nalazi Sherm Howard. Barmen je kimnuo prema uredu.

– Kako je, Morg? – netko je upitao.

– Veličanstveno, a kako bi drugačije?

– Čujem da je u gradu Chiswick sa svojim ljudima.

Morg je ispraznio čašu.

– Točno si čuo – drsko je pogledao tog čovjeka. – Hoćeš li udariti na njih, Slime?

Ne čekajući odgovor, okrenuo mu je leđa i krenuo u ured. Za sobom je zatvorio vrata. U prostoriji su bila trojica ljudi: Sherm Howard, Curt Dobbs i čovjek po imenu Yorky, koji se obično nalazio u Howardovoj blizini.

– Novosti, Morg?

Norris se malo približio. Izraz lica mu je bio otrovan.

– Mnogo – rekao je.

Debeljkovo je srce zastalo. Htio je upozoriti Yorkyja, ali se nije usudio. Taj je čovjek došao da ga ubije, u to nije bilo sumnje.

– Da li si dohvatio Graya? – upitao je Yorky.

– Ne, nismo uhvatili Graya – podrugljivo je odgovorio bandit. – Nismo bili poslani da zgrabimo Graya nego da on i Chiswickova banda uhvate nas. Howarde, lažljivi kojote!

Howard je protestirajući podignuo drhtavu ruku.

– Morg, ne pričaj besmislice. Zašto bih momke ostavio na cjedilu i udružio se s neprijateljima?

Howard je učinio pokret, kao da će se podići. Nije uspio. Norris je izvukao svoj revolver i tri puta opalio. Howard se uhvatio za srce i klonuo natrag u stolicu.

Ubojičino vučje lice okrenulo se ostalima:

– Hoćete li i vi nešto? – upitao je.

Dobbs je pokušao govoriti, ali nije mogao. Velike oči na njegovu bijelom licu zurile su u ubojicu.

– Mi nemamo ništa s tim, Morg – rekao je Yorky. – Ako si ti imao nešto protiv Sherma, to nije naša stvar.

– Sigurno da nije – nastavio je Norris likujući – sad ću ja preuzeti vodstvo, momci. Otjerat ćemo ta govna iz Tail Holta za manje od dvadeset četiri sata. Poslat ću poziv momcima s planine da i oni dođu.

Odgurnuo ih je u drugu prostoriju i objasnio uzbuđenim ljudima da je ubio Howarda zato što ih je izdao. Slušali su njegovo obećanje da će uništiti Graya i protjerati rančere iz Tail Holta.

Dok je Norris još govorio, otvorila su se vrata i teturajući je ušao neki čovjek. Lice mu je bilo puno krvavih mrlja. Bio je to Clint Doke. Norris je zurio u njega.

– Čuo sam da su te pogodili.

– Ostavio me je kao da sam mrtav – objasnio je.

– Tko to?

– Jeff Gray.

Nakon toga je Clint Doke ispričao svoj doživljaj.

XXVI

Jeff se šuljao oko svratišta Presnall i ogledavao se. Skupina jahača zaustavila se kod kuće Mame Presnall. Jedan je mladić skočio s konja i ušao u kuću. Gray je prepoznao Boba Chiswicka i pozvao ga.

Bob je zastao.

– Za ime Jupitera, pa ti si živ? – uzviknuo je.

– Svakako, pa nisam bio bolestan – odvratio je Jeff.

– Jesi li vidio oca? On nas je poslao naprijed da ti pomognemo.

– Nisam, ali sam čuo. Slušaj. – Tri put se oglasio revolver.

– Zvuči kao da je bilo blizu »Zlatnog grumena« – rekao je Bob.

Točno je procijenio. Bila su to tri

pucnja, koja je Norris ispalio, ubivši Shermana Howarda.

– Najprije ćemo potražiti tvog oca – napomenuo je Gray.

Jahali su kraj drveća, Gray iza Boba. Ugledali su na mjesečini ljude kako im dolaze u susret.

Gray je doviknuo:

– Tko ide?

Odgovorio je Chiswick.

– Oče – doviknuo je Bob – ovdje su i Pat i ostali!

Uskoro zatim obje su se skupine spojile.

– Imaš jednog ranjenika – primijetio je Jeff i promatrao spodobu koja je ležala na nekakvim vratima.

– To bi ti bolje trebao znati, mladiću – odvratio je neki glas – ti si bio sa mnom kad sam dobio taj metak.

Jeff Gray je osjetio da dršće. Sjahao je i prišao. Jedan trenutak nije bio siguran nije li to glas mrtvaca.

– Hank, ti... ja sam mislio...

– Chiswick i njegovi mladići došli su u kolibu u pravi čas da me spase.

Jeff je sad znao da su ljudi, koji su upali u kuću od gline – bili njegovi prijatelji. Od srca se veselio. Oprezno je primio ranjenika za ruku.

– Mogao sam misliti da te oni ne mogu uništiti, staro momče – rekao je tiho.

Kovača su odnijeli u kuću Mame Presnall i smjestili ga u sobu kraj Curlyja Connora. Ruth se pojavila blijeda lica.

– Tko je ranjen? – upitala je.

– Hank Ranson. Ako ne možeš spavati, ostani kod njega i njeguj ga – rekao je Chiswick svojoj kćeri.

– Ne možemo si dopustiti da ostavimo ovdje jednog čovjeka, jer kad svane imat ćemo posla, a to će biti prilično brzo. Naši dobri prijatelji s WJM-a i Lazy B uskoro bi trebali stići, a onda ćemo imati oko dvadeset do trideset ljudi.

– Hoće li biti borbe? – tiho je Ruth upitala Graya.

– To ovisi o njima – ozbiljno je odgovorio.

– Ti misliš... prava bitka?

– Ne, ako to budem mogao spriječiti. Ako budemo dovoljno jaki, banditi će popustiti. Namjeravam uhapsiti Howarda, Norrisa i Dokea, pa Milea Higha i nekoliko drugih. To su očajnici. Ne očekujem da će se predati bez borbe.

– Mogli bi pobjeći.

– Onda ću ih morati slijediti. No, bez brige. – Toplo joj se nasmiješio.

– Molim te, budi oprezan...

– Uvijek sam oprezan. Nisam u većoj opasnosti nego što su tvoj otac i braća. Poslije ćemo se tome smijati.

– Nadam se – rekla je i stisnula donju usnu.

– U zlatnim danima što su pred nama, najdraža – nastavio je.

Govorio je vedro kao čovjek koji je potpuno siguran u svoju pobjedu.

Ljudi su brzo izlazili iz kuće. Ruth je sjela uz ranjenika, dala mu vode, oprala toplo čelo, ali nije imala mira. Stotinu puta je prilazila prozoru.

Postalo je svijetlo. Mogla je vidjeti kako se ljudi kreću u skupinama, svi naoružani. Poneki nedužni gledalac držao se po strani, dalje od ulice. Jednom je vidjela kako u grad galopom ulaze kauboji i među njima je prepoznala Dona Russela s Lazy B-a. To je bilo pojačanje za njezine prijatelje. Tail Holt je sad bio podijeljen na dva naoružana tabora.

Glavno sjedište bandita bio je »Zlatni grumen«. Momci s rančeva su se ulogorili u šumi topola, nasuprot svratištu Mame Presnall.

Gray je pozvao Chiswicka u stranu.

– Ja ću poći s bijelom zastavom do »Zlatnog grumena«. Svake se minute može nešto dogoditi, a to ne smijemo dopustiti.

– Oni će te sravniti sa zemljom – odmah se usprotivio rančer.

– Ne vjerujem – odvratio je savezni šerif. – Howard ne želi pokolj. On zna da mu to neće ništa koristiti.

– Što ćeš mu reći?

– Istinu – da hoću Howarda,

Norrisa i neke druge. Ostali me ne zanimaju.

– I ja idem s tobom.

– To je moja borba.

– I moja – protivio se Chiswick. – Slomit ćemo bandu koja je krala moju stoku.

Jeff je slegnuo ramenima. Znao je da Chiswicka više nije mogao odgovoriti.

Dao je upute Danu Brandu, koji je zapovijedao borbenim snagama, a onda su dvojica muškaraca pošla ulicom prema neprijatelju. Jeff je mahao bijelom maramom.

Yorky ih je s vrata kockarnice pitao što žele.

– Hoćemo razgovarati sa Shermom Howardom – rekao je Gray.

Na vratima i prozorima s obje strane ulice mogli su vidjeti ljude kako proviruju. Mile High je prišao prozoru.

– Sherma ne možete vidjeti, on je mrtav.

Chiswick se zagledao u prljavoga kauboja. Iznenadio se. Ponadao se u Howarda. Premda je taj čovjek bio nitkov, ipak je bio dovitljiv i lukav planer, koji se služio svojom glavom. Sherm je znao da bi za njega ovo krvoproliće bilo kobno. On je bio siguran u svoju politiku kojom bi spriječio pokolj, pouzdao se u svoju lukavost kako bi poslije mogao pobjeći. Sad je izgubljen njegov utjecaj na eksplozivne elemente. Jeff se osjećao kao čovjek koji ulazi u lavlji kavez i prekasno opaža da nema čovjeka s bičem koji bi ga mogao spasiti.

U zraku je lebdjela napetost. Gray i rančer su znali da se nijedan od njih neće vratiti u glavnu ulicu ako ne prežive predstojeći revolverski dvoboj.

– Tko vas sad zastupa? – upitao je Jeff.

Morgan Norris je izišao iz »Zlatnog grumena«.

– Ja, čovječe – naglasio je. – Ako želiš znati, ja sam ubio Howarda jer je bio lažljivo pseto.

Grayev glas je sad bio snažan i jasan, da su ga svi mogli čuti.

– Norris, tebi nemam ništa drugo reći osim da ću te povesti u zatvor, gdje će te zbog tvojih zločina objesiti. No, obraćam se onim ljudima koje vodiš u ludost. Ja zastupam vladu Sjedinjenih Država i mi ćemo očistiti ovaj kraj. Tail Holt neće više biti gnijezdo kradljivaca goveda, ubojica i razbojnika. To vam ja kažem. Najgori od vas bit će likvidirani, ostali neka što brže nestanu. Poslušajte moj savjet i ostavite ovog ubojicu i njegove ljude. Ako tako ne učinite bit ćete u istom sosu kao i oni. Norris je izgledao poput tigra pred skok.

– Ti me želiš odvući na vješala, ha? – puhnuo je i pokazao svoje bijele zube. – Mene, Morga Norrisa?

Mile High je stupio uz Norrisa. Na vratima s lijeve strane pojavio se Clint Doke s revolverom u ruci.

– Bacite oružje! – naredio je oštrim tonom Chiswick.

Norrisova je ruka poletjela s bokova uvis i kolt mu je bio u šaci. Bljesnulo je i prasnulo pet revolvera. Vatreni su se pravci ukrštavali, kroz dim baruta su se pojavljivale ljudske prilike, koje su se brzo kretale, praštali su revolveri, ljudi su kleli, iznenadni uzvik pogođenog, sve je to ispunjavalo zrak. Kroz dim je Jeff ugledao jednog čovjeka na koljenima. Psovao je, ali je još pucao na njega. Bio je to Norris. Ponovno se trgnuo revolver u Jeffovoj ruci, on je osjetio jedan bolni ubod, ali nije obraćao pažnju na to. Norris se spustio još niže, glavom je dodirnuo prašinu, a zatim mu je ispalo oružje iz ruke.

Chiswick je još bio na nogama. Bila su i druga dva bandita. Jeff je pogodio Milea Higha. Bandit se zateturao do zida i spuznuo niz njega. Umuknuo je prasak pucnjeva. Ljudi su oprezno provirivali na vrata. Norris je mirno ležao u prašini, Mile High bio je bez svijesti, Clint Doke je nestao.

– Lee, jesi li dobro? – upitao je Jeff svog druga.

– Da, a ti?

U Grayevoj glavi se razbistrilo. Prišao je Norrisu i pretražio ga. Ubojica je bio mrtav.

– Gdje je Doke? – grubo je pitao Gray.

– Utrčao je u Sangerovu prodavaonicu.

– Svežite Milea Higha – dobacio je i požurio u Sangerovu prodavaonicu.

Doke je očajnički pokušavao otvoriti stražnja vrata. Sad se okrenuo, čučnuo i suprotstavio se čovjeku koji mu je prilazio.

– Natrag! – uzviknuo je i opalio.

Trenutak zatim pao je i on s metkom u prsima. Savezni šerif se oslonio na tezgu, zatim se okrenuo i polako se vratio na ulicu. Ogledao se.

– Ima li još netko među vama koji se suprotstavlja zakonu? – ljutito je pitao.

Nitko se nije odazvao. Svi su znali da je zakon zauvijek stigao u Tail Holt.

Jeff je kratko zapovjedio:

– Ljudi, predajte svoje oružje, ja ću postaviti jednoga našeg momka u Sangerovu prodavaonicu, i on će preuzimati oružje.

Stavio je Mileu Highu lisice. Tada su dotrčali kauboji.

– Momci, sve je u najboljem redu. Morali smo tim jeftinim banditima malo podrezati uši, ostali su se odlučili da budu dobri.

Jeff je pretražio »Zlatni grumen« i ostale salune. Nijedan član bande iz Tail Holta nije pružao otvoreni otpor. Nije prošao ni pun sat a iz grada je odjahalo desetak kradljivaca i bandita. Bilo je vrijeme da potraže druge pašnjake.

* * *

Ruth je očekivala Jeffa na prednjim vratima kuće Mame Presnall i povukla ga u dnevnu sobu. Usne su joj drhtale od straha i brige.

– Jeste li neozlijeđeni, ti i otac? – brižno je pitala.

– Da, i naš je posao završen. Sad oni momci jedu iz ruke.

– Frank mi je pričao – tiho je rekla. – Bilo je ludo što ste ti i otac uradili. Ti si mi obećao...

– Da, mi i ne bismo pošli da smo znali da je Sherm Howard bio mrtav. Ali je ipak sve dobro završilo.

– No, ja neću trpjeti da još jednom učiniš tako nešto – jecala je.

– Više nikad – obećao je i smiješio se. – Razgovarao sam s tvojim ocem. Napustit ću službu i ući u poslove sa stokom.

Uzdahnula je i odahnula.

– A ti? Imaš li hrabrosti da se udaš za mene? »Da« se jasno vidjelo u njenim očima. U dobru i zlu bit će to njen čovjek do kraja njenog života. On je donio mir, ne samo u ovu pokrajinu već i u njeno srce. Došao je k njoj kao glasnik mira.

KRAJ

J. Mark:

ZAKON ZVEČARKE

– Požuri, Johne! One gnjide bi se mogle pojaviti svakog trenutka – nervozno je rekao Pete Dugan i zabrinuto se ogledao.

– Prestani dosađivati. Zar misliš da spavam?! – ljutito je odbrusio drugi farmer.

Velikim škarama za rezanje žice presjekao je dva reda bodljikave žice, a onda se žurno udaljio desetak metara i učinio to isto. Dohvatio je dugačku motku i odgurnuo žicu u stranu.

Dugan i njegov sin Traci brzo su se popeli na kola na kojima su bile dvije velike bačve. Mladič je zamahnuo bičem i volovi su se lijeno pokrenuli.

Do mlake ih je dijelilo nešto više od pet stotina metara. Tracyju se činilo kao da je udaljena pet stotina kilometara. Živci su mu bili napregnuti kao žice.

Za nešto manje od deset minuta stigli su do vode. Velika mlaka im je godinama služila kao glavni izvor iz kojeg su se opskrbljivali vodom. I John Alcott, njegov prvi susjed, uzimao je ondje vodu.

Sve se promijenilo otkako je Cassidy od nekog Josepha Gliddena kupio velike kolute bodljikave žice. Ispočetka su farmeri podrugljivo promatrali kauboje kako zabijaju drvene kolce u zemlju. Nije im bilo jasno zašto to čine, pa su smatrali da je to samo još jedan hir »ludoga Cassidyja«, kako su između sebe nazivali najmoćnijeg rančera u cijelom kraju.

Smijeh im je ubrzo prisjeo kad su shvatili što se događa, jer im je žica onemogućavala prolaz do mlake koja nije presušila čak ni u najsušnijim godinama. Iako je ona bila na Cassidyjevu imanju, dotad su

slobodno na njoj napajali stoku. To je, uostalom, bilo uobičajeno na cijelom teritoriju Wyominga, jer je postojao nepisani zakon da su svi izvori vode javno dobro. Wray Cassidy je očito želio promijeniti taj zakon, i to na štetu malih farmera, svojih prvih susjeda.

Nekoliko puta im je ponudio prilično visoku cijenu za njihova imanja, ali Pete Dugan i John Alcott nisu htjeli ni čuti za prodaju. Tvrdoglavo su odbijali svaki razgovor o tome. Smatrali su da nakon tolikog znoja koji su prolili da bi obradili svaki pedalj zemlje ne mogu podvinuti rep i tek tako otići s mjesta na kojemu su proveli dobar dio života.

Tracy je hitro skočio s kola, uzeo dva vedra i prišao mlaki. Odmah za njim sišao je Alcott, a Pete Dugan ostao je na kolima. Mladić je zagrabio vodu u vedro, a onda ga dodao Alcottu. Farmer je posudu podigao do Dugana, koji je njezin sadržaj izlio u jednu od bačvi.

– To ti je dobra zamisao, momče. Na ovaj način ćemo najbrže napuniti bačve – pohvalio je Alcott Traceyja. Nasmijuljio se i dodao: – Dao bih pet dolara samo da mu vidim izraz lica kad otkrije da smo ga nadmudrili.

Pete Dugan nije dijelio njegovo veselje. Namrštio se i promrmljao:

– Ovaj put nam je to pošlo za rukom, ali sumnjam da će nam ubuduće uspjeti. Osim toga, lako se može dogoditi da nas zatekne na djelu netko od njegovih ljudi. Tada se nećemo dobro provesti.

Alcott je dohvatio puno vedro koje mu je pružio Tracy i bezbrižno rekao:

– Ne moraš time razbijati glavu, Pete. Danas je subota i kauboji su sigurno već na putu u Laramie. To im je jedini dan kad mogu malo divljati.

Ubrzo nakon toga pokazalo se da njegova pretpostavka ipak nije bila ispravna. Nije prošlo ni deset minuta kad se na vrhu obližnjeg brežuljka pojavila skupina konjanika. Trojica farmera bila su zaokupljena poslom pa ih nisu opazili. Začuli su topot kopita tek kad su im se jahači približili na samo pedeset metara.

– Prokletstvo! – prestrašeno je povikao Pete i dohvatio pušku koja je bila odložena na sjedištu. Bio je to stari model marke Springfield, u čiju je cijev stao samo jedan metak.

John Alcott je zbunjeno zastao na trenutak, a onda je i on posegnuo za oružjem. Izvukao je revolver zataknut za remen i povukao kokot.

Tracy je jedini od njih bio nenaoružan. Požalio je što je poslušao oca i na farmi ostavio revolver, na koji je bio ponosan kao mladić na prvu djevojku. Otkako mu ga je otac poklonio prije nešto više od dvije godine, od njega se nije razdvajao. Od skromne uštede kupio je četiri kutije metaka pa je imao dovoljno municije za vježbanje. Za to je trošio svaki slobodni trenutak, pa više nije bilo predmeta koji ne bi pogodio na udaljenosti od dvadeset metara. Ocu nije bila po volji ta njegova strast prema oružju. Zabrinuto je odmahivao glavom i govorio da su lopata i motika jedino oruđe koje priliči farmeru. To je možda bio glavni razlog zbog kojeg nije sinu dopustio da sa sobom ponese revolver. Premda se nadao da neće doći do sukoba s Cassidyjevim ljudima jer je kao i John Alcott pretpostavljao da su otišli u grad, vrlo dobro je poznavao sinovljevu naglu prirodu. Ni po koju cijenu nije htio da se iz postojećeg zla rodi još veće.

Konjanike je predvodio tamnoputi čovjek na konju bijelom kao snijeg.

– Pa to je glavom Wray Cassidy – iznenadio se John.

Ruka u kojoj je držao revolver osjetno mu je zadrhtala.

– Čini se kao da je slutio da ćemo ga posjetiti – više za sebe u bradu je promrmljao Pete Dugan.

Njegov sin je problijedio kao krpa. Ispustio je vedro s vodom i prišao ocu. Stao je kraj njega kao da ga nesvjesno želi zaštititi svojim tijelom. Farmer je to opazio, grubo ga odgurnuo u stranu i prosiktao:

– Skloni se iza kola.

– Ali, oče... – pokušao se suprotstaviti Tracy, ali je po odlučnom izrazu na očevu licu shvatio da neće ništa postići.

Rančer i četvorica kauboja u međuvremenu su im se približili na manje od deset metara, a onda su zastali. Svi su bili naoružani novim puškama.

– To niste smjeli učiniti, štakori – s mržnjom je procijedio Cassidy kroz zube.

– Zar smo trebali dopustiti da nam žene i djeca umru od žeđi? – bijesno je odbrusio Pete.

Činilo se da nije bio ni najmanje impresioniran karabinima koji su bili upereni u njega. Čvršće je stisnuo pušku, ali je nije podigao.

– Imali ste dovoljno vremena da razmišljate o tome. Ponudio sam vam gomilu dolara za to malo zemlje kojoj ste vlasnici, ali vi o tome niste htjeli ni čuti – nastavio je rančer.

– Zašto uopće s njima gubite vrijeme, gazda? – zapitao je jedan od kauboja i nestrpljivo se promeškoljio na sedlu.

– Imaš pravo, Bene! Te gnjide su zaslužile samo olovo.

– Nadam se da nećeš preuzeti zakon u svoje ruke, Cassidy. Predlažem ti da stvar predamo sudu u Laramieju. Svečano ti obećávam da ću učiniti kako sudac odluči. Pretpostavljam da se slažeš sa mnom, Pete? – predložio je Alcott i pogledao Dugana.

Pete je samo kimnuo. To je još više razbijesnilo rančera. Zaškripio je zubima i povikao:

– Nije mi potreban nikakakv sud! Zatekao sam vas na svojoj zemlji i prema tome ću vam suditi. Za vas je dobar jedino zakon zvečarke.*

Alcott je shvatio da mu ne preostaje ništa drugo osim da pokuša što skuplje prodati kožu. Naciljao je prema najbližem kauboju i zapucao. Iz takve blizine nije mogao promašiti. Metak iz njegova kolta pogodio je momka u prsa. Udarac je bio takó snažan da je kauboj izletio sa sedla kao iz pračke. Pao je na zemlju i više se nije pomaknuo. Njegov konj je prestrašeno zarzao i naglo se propeo.

Farmer nije ni vidio što se dogodilo. Odmah je potražio sljedeću žrtvu i ponovo zapucao, ali tada je bio manje precizan, jer je pogodio u rame jednog od Cassidyjevih ljudi. Čovjek je opsovao i ispustio pušku.

Gotovo istovremeno zapucao je i Pete. Iako je ciljao u rančera, pogodio je kauboja koji je bio kraj njega. Još jednom je povukao okidač, ali se začulo samo škljocanje. Kao ranjeni kuguar poletio je na protivnike, uhvatio pušku za cijev i zamahnuo njome kao toljagom. Nije daleko stigao jer ga je oborio metak iz

* **Zakon zvečarke ili zakon zapada zvao se okrutni običaj po kojem su pojedinci uzimali pravo da po kratkom postupku oružjem rješavaju sporove.**

Cassidyjeve puške. Pokušao se pridići, ali je rančer još jednom zapucao. Ovaj put je bio precizniji, jer ga je pogodio samo nekoliko centimetara od srca. Pete Gugan je zakrkljao i stresao se, a onda se potpuno smirio.

Tracy je bespomoćno promatrao sukob. Vidio je kad je crvenokosi kauboj naciljao u Alcotta i zapucao, zatim povukao polugu mehanizma ispod cijevi i u nju ubacio novi metak. Ponovo je pritisnuo okidač, a onda je sve to ponovio još jedanput.

Tijelo Johna Alcotta se trzalo dok su se meci zabijali u njega. Na kraju je posrnuo i srušio se pred mladićem. Iz ruke mu je ispao revolver i otkotrljao se do Tracyjevih nogu.

Cassidyjevo lice bilo je izobličeno od mržnje. Polako je sjahao i prišao ubijenim protivnicima. Vrhom čizme okrenuo je Alcottovo tijelo, a onda je to učinio i s tijelom Petea Dugana.

Tracy se nije ni pomaknuo od užasa. Osjetio je kako ga preplavljuje tupi osjećaj boli. Htio se sagnuti i kleknuti kraj oca, ali se ukočio, kao skamenjen. Činilo mu se kao da su mu noge i ruke potpuno otkazale poslušnost.

To nije dugo potrajalo. Magle što mu se navukla pred oči polako je nestajalo. Opet je postao svjestan svega što se događa oko njega. Nije osjećao više ništa osim želje za osvetom.

– Od njih nam više ne prijeti nikakva opasnost – hladno je rekao crvenokosi kauboj.

– Pobrini se za Briana i Dicka – promrmljao je Cassidy a da ga pritom nije ni pogledao.

Crvenokosom to očito nije bilo po volji, ali nije se usudio protusloviti gazdi. Sjahao je i prišao kauboju kojeg je pogodio metak ispaljen iz Alcottova pištolja. Zrno krupnoga kalibra naprosto mu je smrskalo desno rame. Od strahovite boli čovjek je izgubio svijest a njegova karirana košulja bila je sva natopljena krvlju.

Crvenokosi je odmahnuo glavom i procijedio kroz zube:

– Sumnjam da Dicku možemo pomoći, gazda. Iskrvarit će prije nego što se vratimo na ranč.

– Što je s Brianom? – nestrpljivo je upitao Cassidy.

Brian je bio kauboj kojeg je pogodio Pete. Crvenokosom je bio dovoljan samo jedan pogled da shvati da ni njemu nema spasa.

– Bojim se da je s njim sve gotovo.

To je samo još više ozlojedilo Cassidyja. S mržnjom je odmjerio Tracyja i prosiktao:

– Sad je na tebi red da platiš za ovo što se dogodilo.

Kauboj je iznenađeno pogledao gazdu. Na trenutak se kolebao, a onda je ipak rekao neodlučno:

– On nije čak ni naoružan, gazda.

– Ti se u ovo ne miješaj, Bobe. Rekao sam ti da se pobrineš za ranjenike a ne da lupetaš koješta.

Bob se ugrizao za usnicu, ali je ipak skinuo košulju i otkinuo komad platna. Spretno je povezao Dickovo rame, iako je sumnjao da će to koristiti. Ranjenik je zastenjao, ali se nije osvijestio.

Rančer se primakao Tracyju na tri koraka. U cijev vinčesterke ubacio je novi metak, a onda je naciljao u mladića.

– Čuo sam da si prilično spretan u rukovanju oružjem. Ni po koju cijenu ne bih želio da se ponovi nešto slično onome što se danas dogodilo. Stoga ću se pobrinuti da ti dam pouku koju ćeš pamtiti cijeli život.

Tracy nije shvatio što je time htio reći. O tome, uostalom, nije ni raz-

mišljao. Bilo mu je stalo samo da se osveti čovjeku koji mu je ubio oca.

Cassidy je pritisnuo okidač i odjeknuo je pucanj. Mladić je bolno povikao i zagledao se u desnu šaku koju mu je metak potpuno smrskao. Bezlična masa mesa i kostiju bila je oblivena krvlju. Od silne boli gotovo se onesvijestio, ali je ostao stajati. Mržnja prema Cassidyju i želja za osvetom bile su jače čak i od boli koju je osjećao.

– Sad sam barem siguran da više ni na koga nećeš podići oružje. Sumnjam da ćeš čak i na farmi moći raditi – okrutno je promrmljao rančer i suho se nasmijao.

Na mladića više nije obraćao pažnju jer je smatrao da mu od njega više ne prijeti opasnost. Okrenuo se i prišao ranjenom kauboju. Sagnuo se i pokušao ga podići, ali nije uspio. Bijesno je opsovao i viknuo na crvenokosoga kauboja:

– Mogao bi mi pomoći umjesto da stojiš besposleno, Bobe!

Tracy je iskoristio trenutak kad ga njegovi protivnici nisu gledali, stisnuo je zube da suzbije bol i hitro se sagnuo. Pograbio je Alcottov revolver i uperio ga u rančera. Kažiprstom je počeo pritiskati okidač, a onda se predomislio.

To bi za Cassidyja bilo predobro. Umro bi a da ne bi bio ni svjestan što se dogodilo, prostrujilo mu je kroz mozak.

Zakoračio je korak u stranu i slabim glasom rekao:

– Okreni se, Cassidy!

Rančer se odmah okrenuo i zagledao se ravno u cijev koju je mladić usmjerio u njega. Problijedio je kao krpa, ali nije rekao ni riječi.

Bob nije bio ništa manje iznenađen. Doduše, u rukama je držao pušku, ali od toga je imao malo koristi. Bilo mu je jasno da će ga Tracy ubiti prije nego što podigne pušku.

Cassidy je prvi izgubio živce. Mrko je odmjerio mladića i prosiktao:

– Pucaj, što čekaš?

– Pružit ću ti priliku da se braniš, iako ti nisi tako postupio s mojim ocem i s Alcottom.

Preko rančerova lica preletio je izraz nevjerice. Pomilslio je da se Tracyju od silne boli pomračio razum. U to je bio još više uvjeren kad je shvatio da mladić drži kolt lijevom rukom.

Prokleta budala. Ljevoruk se bori protiv mene. Tako nešto može pasti na um samo nekom glupom farmeru, slavodobitno je pomislio.

Ispustio je pušku, pa onda desnom rukom posegnuo za revolverom. Netremice je promatrao mladićeve oči, kao da u njima nastoji pročitati što njegov protivnik namjerava učiniti.

Tracyjev pogled bio je hladan kao čelik. U njima se ogledala samo beskrajna mržnja koju je osjećao prema Cassidyju. Pričekao je dok rančer nije izvukao oružje, a onda je zapucao.

Cassidyja je metak pogodio u trbuh. Vrisnuo je od bola i ispustio revolver. Tracy je pritisnuo okidač i drugi put. Ciljao je malo više, pa je metak pogodio rančera u desnu stranu prsnoga koša. Stropoštao se na zemlju, a iz usta mu je potekao mlaz krvi. Život se polako gasio u njegovim očima, no rančer je stalno gledao mladića. Htio je nešto promrmljati, ali iz usta mu je potekao novi mlaz krvi i on je beživotno klonuo.

Tracy je krajem očiju spazio sumnjiv kaubojev pokret. Bob je hitro podigao pušku i ubacio metak u cijev. Pritisnuo je okidač istovremeno kad je zapucao i Tracy, pa su se dva pucnja stopila u jedan.

Metak iz mladićeva kolta pogodio je kauboja u čelo. Bob je odletio

unazad i srušio se preko nepokretnoga gazdina tijela. Iz čela šiknula je krv i natopila njegovu crvenu kosu i zemlju.

Činilo se da se Tracy izvukao iz dvoboja neozlijeđen. Pa ipak nije bilo tako. Metak iz Bobove puške pogodio ga je samo desetak centimetara od srca. Mladić se zanjihao i pao nedaleko od svojih mrtvih protivnika. U lijevoj ruci još je čvrsto stiskao revolver. Wray Cassidy je skupo platio svoju samouvjerenost. Nije ni slutio da je njegov protivnik bio ljevak, no ionako više nije bilo svjedoka koji bi pričao o tome, jer je zakon zvečarke uzeo svoju posljednju žrtvu.

U PRIPREMI:

J. Mark

VREDNIJE OD ZLATA

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 9.360 d, a za šest mjeseci 4.680 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052, za »LASO«.
Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US$ 17,00 (avionom US$ 20,20), C$ 24,00 (avionom C$ 28,30), Australia £ 12,00 (avionom £ 15,00).
Uplata na devizni račun 30101-620-16-25731-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso«, izdanje OOUR-a IRI).
Ekonomska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6.
Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d.
Oslobođeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI. 1973.
Rukopisi se ne vraćaju.

POZIVAMO VAS U VELIKI LOV NA ALBUME
SA SAMOLJEPIVIM SLIČICAMA

TKO PRIJE – TAJ DOBIJE

SUPERNAGRADE U SUPERNATJEČAJU

ALBUMOM DO AUTOMOBILA FIAT 126 P

I DRUGIH VRIJEDNIH NAGRADA

KAKO?
POTRAŽITE JOŠ DANAS
ALBUM SA SAMOLJEPIVIM SLIČICAMA
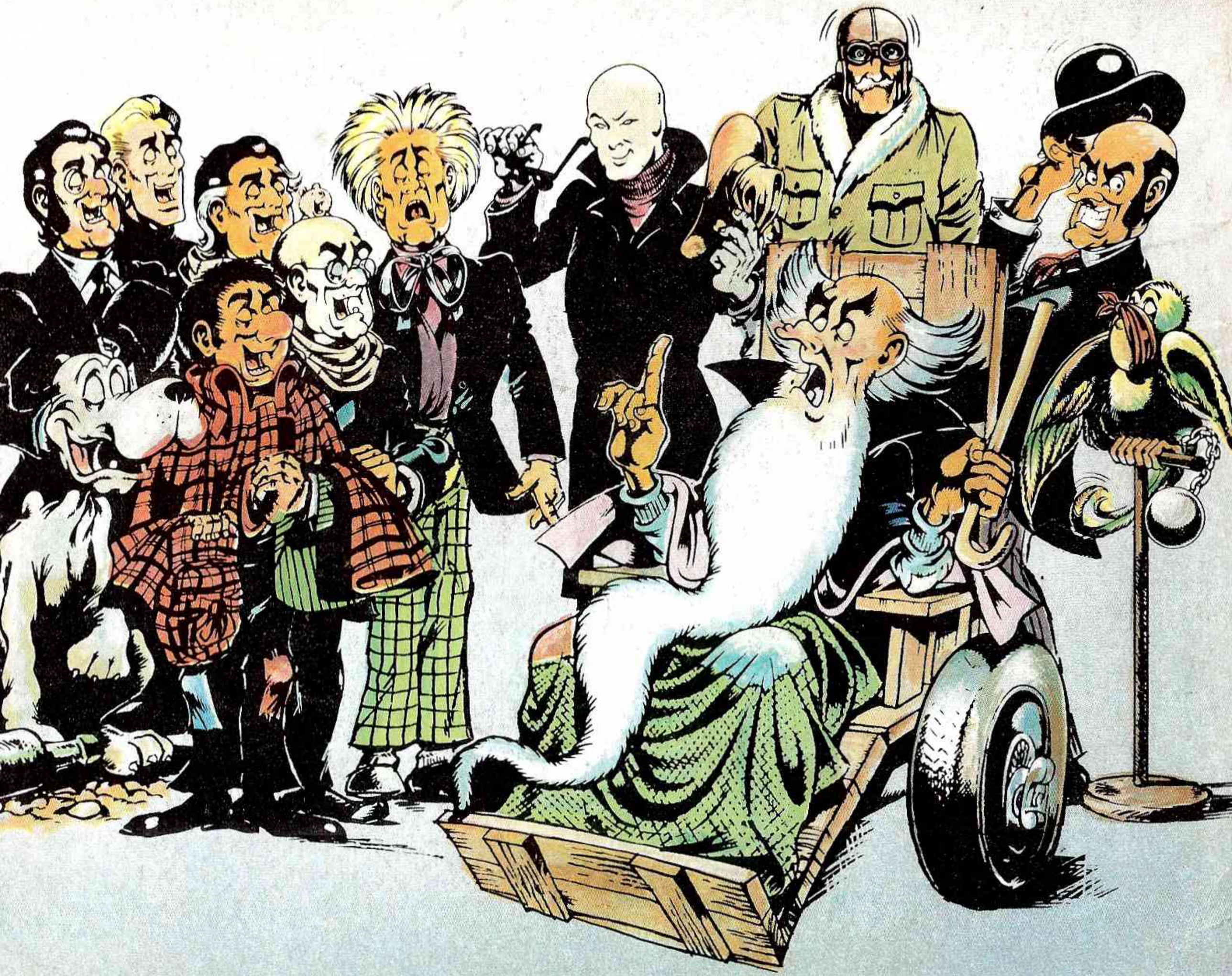
POPUNITE GA SLIČICAMA I POŠALJITE REDAKCIJI
AKO STE PRVI, AUTOMOBIL JE VAŠ